

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

donderdag

20-10-2005

20-10-2005

Soir

Avond

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

	INHOUD
Excusés	1
PROJETS ET PROPOSITIONS	1
Projet de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenus en faveur des travailleurs indépendants victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public (1751/1-6)	1
- Proposition de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenu en faveur des travailleurs indépendants victimes d'inconvénients dus à la réalisation de travaux sur le domaine public (821/1-2)	1
- Proposition de loi relative à l'indemnité pour nuisances résultant des travaux publics (1041/1-2)	1
<i>Discussion générale</i>	1
<i>Orateurs:</i> Bart Tommelein , rapporteur, Trees Pieters, Vincent Van Quickenborne , secrétaire d'Etat à la Simplification administrative, Alfons Borginon, Paul Tant, Benoît Drèze, Magda De Meyer, Anne Barzin, Ortwin Depoortere, Véronique Ghenne, Koen T'Sijen, Muriel Gerkens, Thierry Giet , président du groupe PS, Servais Verherstraeten, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Sabine Laruelle , ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture, Joseph Arens	
<i>Discussion des articles</i>	30
Projet de loi modifiant les articles 64 et 1476 du Code civil et l'article 59/1 du Code des droits de timbre en vue de simplifier les formalités du mariage et de la cohabitation légale (1762/1-3)	31
<i>Discussion générale</i>	31
<i>Discussion des articles</i>	34
<i>Orateurs:</i> Martine Taelman , rapporteur, Liesbeth Van der Auwera, Bart Tommelein	
Prise en considération de propositions	34
Demande d'urgence de la part du gouvernement	35
Nomination du médiateur fédéral (N)	35
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Muriel Gerkens, Jean-Pol Henry, Patrick De Groote, Daniel Bacquelaine , président du groupe MR, Thierry Giet , président du groupe PS, Filip De Man, Paul Tant, Hendrik Daems , président du groupe VLD, Hervé Hasquin, Servais Verherstraeten, Benoît Drèze, Marie Nagy	
Adoption de l'agenda	51
<i>Orateur:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V	
Berichten van verhindering	1
ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	1
Wetsontwerp betreffende de uitkering van een inkomencompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (1751/1-6)	1
- Wetsvoorstel betreffende de uitkering van een inkomencompensatievergoeding aan zelfstandigen voor hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (821/1-2)	1
- Wetsvoorstel betreffende de vergoeding bij hinder ten gevolge van openbare werken (1041/1-2)	1
<i>Algemene bespreking</i>	1
<i>Sprekers:</i> Bart Tommelein , rapporteur, Trees Pieters, Vincent Van Quickenborne , staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, Alfons Borginon, Paul Tant, Benoît Drèze, Magda De Meyer, Anne Barzin, Ortwin Depoortere, Véronique Ghenne, Koen T'Sijen, Muriel Gerkens, Thierry Giet , voorzitter van de PS-fractie, Servais Verherstraeten, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Sabine Laruelle , minister van Middenstand en Landbouw, Joseph Arens	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	30
Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 64 en 1476 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 59/1 van het Wetboek van Zegelrechten met het oog op de vereenvoudiging van de formaliteiten voor het huwelijk en de wettelijke samenwoning (1762/1-3)	31
<i>Algemene bespreking</i>	31
<i>Bespreking van de artikelen</i>	34
<i>Sprekers:</i> Martine Taelman , rapporteur, Liesbeth Van der Auwera, Bart Tommelein	
Inoverwegningeming van voorstellen	34
Urgentieverzoek vanwege de regering	35
Benoeming van de federaal ombudsman (N)	35
<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Muriel Gerkens, Jean-Pol Henry, Patrick De Groote, Daniel Bacquelaine , voorzitter van de MR-fractie, Thierry Giet , voorzitter van de PS-fractie, Filip De Man, Paul Tant, Hendrik Daems , voorzitter van de VLD-fractie, Hervé Hasquin, Servais Verherstraeten, Benoît Drèze, Marie Nagy	
Goedkeuring van de agenda	51
<i>Spreker:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	

SCRUTIN SUR LES NATURALISATIONS	51	GEHEIME STEMMING OVER DE NATURALISATIES	51
<i>Orateur: Paul Tant</i>		<i>Spreker: Paul Tant</i>	
VOTES NOMINATIFS	52	NAAMSTEMMINGEN	52
Proposition de loi modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci (597/33)	52	Wetsvoorstel tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan (597/33)	52
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Gerolf Annemans, président du groupe Vlaams Belang</i>		<i>Sprekers: Tony Van Parys, Gerolf Annemans, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie</i>	
Projet de loi complétant la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie par des dispositions concernant le rôle du pharmacien et l'utilisation et la disponibilité des substances euthanasiantes (1832/1)	53	Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie met bepalingen over de rol van de apotheker en het gebruik en de beschikbaarheid van euthanatica (1832/1)	53
<i>Orateur: Carl Devlies</i>		<i>Spreker: Carl Devlies</i>	
Amendements et articles réservés du projet de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenus en faveur des travailleurs indépendants victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public (1751/1-6)	53	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (1751/1-6)	53
<i>Orateur: Melchior Wathelet, président du groupe cdH</i>		<i>Spreker: Melchior Wathelet, voorzitter van de cdH-fractie</i>	
Projet de loi modifiant les articles 64 et 1476 du Code civil et l'article 59/1 du Code des droits de timbre en vue de simplifier les formalités du mariage et de la cohabitation légale (1762/3)	55	Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 64 en 1476 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 59/1 van het Wetboek van Zegelrechten met het oog op de vereenvoudiging van de formaliteiten voor het huwelijk en de wettelijke samenwonning (1762/3)	55
<i>Orateur: Paul Tant</i>		<i>Spreker: Paul Tant</i>	
SCRUTIN SUR LES NATURALISATIONS (CONTINUATION)	55	GEHEIME STEMMING OVER DE NATURALISATIES (VOORTZETTING)	55
PROPOSITION DE LOIS DE NATURALISATION	56	VOORSTEL VAN NATURALISATIEWETTEN	56
Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (1898/2)	56	Voorstel van naturalisatielaw toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (1898/2)	56
<i>Discussion des articles</i>	56	<i>Besprekking van de artikelen</i>	56
Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 22 décembre 1998 modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la procédure de naturalisation (partie B) (1898/2)	56	Voorstel van naturalisatielaw toegekend bij toepassing van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wat de naturalisatieprocedure betrifft (deel B) (1898/2)	56
<i>Discussion des articles</i>	56	<i>Besprekking van de artikelen</i>	56
Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie C) (1898/2)	56	Voorstel van naturalisatielaw toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel C) (1898/2)	56
<i>Discussion des articles</i>	56	<i>Besprekking van de artikelen</i>	56
VOTES NOMINATIFS (CONTINUATION)	57	NAAMSTEMMINGEN (VOORTZETTING)	57
<i>Orateur: Hagen Goyvaerts</i>		<i>Spreker: Hagen Goyvaerts</i>	

Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (1898/2)	58	Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (1898/2)	58
Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 22 décembre 1998 modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la procédure de naturalisation (partie B) (1898/2)	59	Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wat de naturalisatieprocedure betreft (deel B) (1898/2)	59
Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie C) (1898/2)	59	Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel C) (1898/2)	59
Proposition de rejet faite par la commission des Naturalisations en ce qui concerne les dossiers repris dans son rapport n° 1898/1, aux pages 4 à 6	59	Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Naturalisaties van de dossiers die in haar verslag nr. 1898/1 op bladzijden 4 tot 6 zijn opgenomen	59
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	61	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	61

ANNEXE

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 166 Annexe.

BIJLAGE

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met het nummer CRIV 51 PLEN166 Bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 20 OCTOBRE 2005

DONDERDAG 20 OKTOBER 2005

Soir

Avond

La séance est ouverte à 18.21 heures par M. Herman De Croo, président.

De vergadering wordt geopend om 18.21 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Vincent Van Quickenborne.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moet ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Excusés**Berichten van verhinderung**

Nahima Lanjri, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Stef Goris, Johan Vande Lanotte, à l'étranger / buitenlands.

Ontwerpen en voorstellen**Projets et propositions**

We vatten de avondvergadering aan. Ik hoop dat we deze op een deftig uur kunnen beëindigen.

01 Projet de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenus en faveur des travailleurs indépendants victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public (1751/1-6)

- Proposition de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenu en faveur des travailleurs indépendants victimes d'inconvénients dus à la réalisation de travaux sur le domaine public (821/1-2)

- Proposition de loi relative à l'indemnité pour nuisances résultant des travaux publics (1041/1-2)

01 Wetsontwerp betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (1751/1-6)

- Wetsvoorstel betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen voor hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (821/1-2)

- Wetsvoorstel betreffende de vergoeding bij hinder tengevolge van openbare werken (1041/1-2)

(Projet de loi transmis par le Sénat / Wetsontwerp overgezonden door de Senaat)

Discussion générale**Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene besprekking is geopend.

01.01 Bart Tommelein, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, het wetsontwerp werd overgezonden door de Senaat en voorziet in de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding voor zelfstandigen die hun zaak moeten sluiten ten gevolge van openbare werken. Het gaat om een wetsvoorstel van senator Jean-Marie Dedecker. Hetzelfde voorstel werd in de Kamer ingediend door collega Miguel Chevalier en door mijzelf.

Een voorstel om het advies van de Raad van State en van het Rekenhof, en een voorstel om een hoorzitting te houden, werden in de commissie verworpen.

Collega's, het wetsvoorstel voorziet, zoals ik al zei, in een compensatie ten voordele van zelfstandigen die hun zaak gedurende 14 dagen moeten sluiten ten gevolge van werken op het openbaar domein. De vergoeding bedraagt 44,2 euro per dag, weekends inbegrepen. Dat bedrag is gekozen naar analogie van loontrekkenden die economisch werkloos zijn. De compensatie geldt enkel voor kleine zelfstandigen en er mogen daarom geen 10 personen in de onderneming werken en de jaaromzet mag niet hoger zijn dan 2 miljoen euro.

De vergoeding wordt uitbetaald door het Participatiefonds en voor de financiering ervan storten de bouwheren een bedrag van maximaal 0,25% van elke niet-betwiste factuur inzake hun werken op het openbaar domein. Met dat maximumbedrag zou men per jaar 5.000 zelfstandigen 51 dagen kunnen vergoeden. Het is evenwel onwaarschijnlijk dat dit nodig zal zijn. Volgens de minister zal men het percentage allicht kunnen beperken tot 0,15% of zelfs tot 0,10% van de facturen.

Een ander belangrijk element van het wetsontwerp is de informatieverplichting voor de gemeenten ten aanzien van de handelaars. De hoorzittingen in de Senaat hebben erop gewezen dat het belangrijkste punt van kritiek van de handelaars erin bestond dat zij niet voldoende op voorhand weten wanneer en hoelang er werken zullen plaatsvinden, zodat zij niet de nodige voorzieningen kunnen treffen.

Ik vat kort de belangrijkste discussiepunten uit de besprekking in de commissie samen.

Vele leden bleken het wetsontwerp niet vergaand genoeg vinden. De vereiste dat een zelfstandige zijn winkel moet sluiten en geen andere beroepsinkomsten mag hebben, werd door een aantal leden als "te weinig" ervaren. Sommigen vonden dat zelfstandigen met dit wetsontwerp gestimuleerd worden te sluiten. De minister verwierp het argument, omdat de dagvergoeding inderdaad niet zo hoog is.

Sommige commissieleden wezen ook op de nood aan preventieve maatregelen om de hinder zoveel mogelijk te beperken.

Sommige commissieleden wezen ook op de nood aan preventieve maatregelen om de hinder zoveel mogelijk te beperken. Anderen meenden dan weer dat dat tot de bevoegdheid van de Gewesten

01.01 Bart Tommelein, rapporteur: Ce projet de loi a été transmis par le Sénat et prévoit une indemnité compensatoire pour les indépendants contraints de fermer leur entreprise pendant deux semaines au moins en raison de travaux publics. M. Jean-Marie Dedecker avait déposé la proposition au Sénat, M. Chevalier et moi-même l'avons fait à la Chambre.

La proposition de demander l'avis du Conseil d'Etat et de la Cour des comptes et d'organiser des auditions a été rejetée.

L'indemnité compensatoire de revenus ne concerne que les petits indépendants qui emploient moins de dix personnes et dont le chiffre d'affaires est inférieur à 2 millions d'euros. L'indemnité est allouée par le Fonds de participation et se monte à 44,2 euros par jour, week-ends compris. Les maîtres de l'ouvrage versent aux fins du financement un montant de maximum 0,25% de leurs factures de travaux publics. Le ministre a indiqué que ce taux pourrait être réduit à 0,10 ou 0,15%. Le projet de loi prévoit également l'obligation d'informer les commerçants. Le manque d'information à l'heure actuelle semble être un motif important de critique.

Plusieurs membres de la commission estimaient que le projet de loi n'allait pas assez loin étant donné qu'un commerce doit être fermé et qu'il ne peut exister d'autre revenu. Il a même été avancé que l'indemnité encouragerait les commerçants à fermer leur commerce. En réponse à cette objection, la ministre a fait valoir que l'indemnité n'était pas très élevée.

Le projet a également été critiqué parce qu'il ne prévoit pas de

behoort. Men vroeg zich ook af of de formaliteiten om aan een vergoeding te geraken, niet te zwaar waren. Een eenvoudiger procedure werd echter niet gevonden.

Nog een belangrijk punt van kritiek was dat het wetsontwerp de kosten voor een groot deel zou afwachten op de gemeenten. De helft van de bouwheren van werken op het openbaar domein zijn immers de gemeenten. Dat bezwaar werd niet aangehouden door de meerderheid, omdat de financiële last al bij al relatief laag is en zeer gespreid.

Het wetsontwerp werd door de commissie aanvaard met 10 stemmen voor en 5 onthoudingen. Totdaar, collega's, het verslag van de besprekking van het wetsontwerp in de commissie.

mesures préventives de limitation des nuisances, mais cette compétence relève des Régions. La procédure a par ailleurs été jugée trop lourde, mais aucune formule plus simple n'a été trouvée. La mesure entraînerait une charge financière supplémentaire pour les communes, qui sont souvent elles-mêmes le maître de l'ouvrage. La majorité estime toutefois que la charge financière est faible et par ailleurs répartie.

Le projet de loi a été adopté par dix voix et cinq abstentions.

De voorzitter: U hebt nu het woord, namens uw fractie.

01.02 Bart Tommelein (VLD): Collega's, voor u staat een tevreden en zelfs opgelucht man. (...)

Geloven in uzelf...

De voorzitter: Dat is het begin van de zelfkennis.

01.03 Bart Tommelein (VLD): Ik ben een tevreden man, omdat we vandaag na jaren van parlementair debat met een brede consensus kunnen vaststellen dat hinder voor zelfstandigen bij openbare werken effectief een ernstig probleem is. Ik ben opgelucht, omdat er vandaag eindelijk na jaren van talmen en discussiëren over een concrete maatregel kan gestemd worden. Immers, uit een studie van professor Eddy Laveren van de universiteit van Antwerpen blijkt dat maar liefst 84,3% van de handelaars daar vragende partij voor is.

Voor u staat echter absoluut geen euforisch man. Ik steek niet weg dat het voorliggende wetsontwerp, althans wat de VLD betreft, nog ruim onvoldoende is. Voor ons is het een eerste hindernis die genomen wordt en, zoals u weet, is bij het hordelopen de eerste horde meestal de belangrijkste. Dat is hier ook het geval.

Het feit dat we vandaag het principe, dat een zelfstandige moet worden gecompenseerd als hij zijn winkel moet sluiten ten gevolge van openbare werken, wettelijk vastleggen, is een gigantische stap vooruit. Ik deel de kritiek dat niet alleen de handelaars, die hun winkel meer dan twee weken moeten sluiten en in die periode ook geen bezoldigde arbeid verrichten, lijden onder openbare werken. Het moet mij echter van het hart dat een aantal van de collega's die nu het hardst roepen dat het wetsontwerp om die reden een onvoldoende verdient, ironisch genoeg degenen zijn die aanvankelijk de meeste problemen hadden met het principe van die inkomenscompensatie.

De zelfstandigen in dit land zullen het ons allicht niet kwalijk nemen dat wij met de VLD-fractie een oud Vlaams spreekwoord over vogels in de lucht en vogel in de hand indachtig zijn geweest. De som van 44,2 euro per dag lijkt misschien bescheiden, maar voor wie een hele maand zijn winkel ten gevolge van werken moet sluiten, gaat dit over

01.03 Bart Tommelein (VLD): Je m'exprime à présent au nom de mon groupe. Je me réjouis qu'après des années de débat, un large consensus se soit enfin dégagé pour reconnaître que les commerçants subissent des nuisances importantes lorsque des travaux publics sont réalisés. Quelque 84,3% des indépendants souhaitaient des mesures concrètes. Elles existent à présent.

Je ne suis pourtant pas euphorique. Ce projet de loi constitue un premier pas important mais ce n'est pas suffisant. Je suis d'accord avec la critique selon laquelle celui qui ferme son magasin deux semaines et ne dispose pas d'autres revenus n'est pas le seul à subir des nuisances.

Même si le projet de loi n'est pas parfait, le VLD ne veut en tout cas plus d'un report. Le montant de 44,2 euros par jour peut paraître chiche mais cela représente tout de même 1.370 euros par mois.

een bedrag van 1.370 euro.

Collega's, wij wilden met de VLD-fractie absoluut geen verdere vertraging want volgens ons is de goedkeuring van dit wetsontwerp hoogdringend. Dit voorstel blijft nu al jaren als een wortel hangen voor de neus van zoveel kleine zelfstandigen die dagelijks moeten vechten om niet failliet te gaan. Het getuigt niet van goed bestuur om nog eens nieuwe amendementen in te dienen op het wetsontwerp, om nog eens een hoorzitting te organiseren en om nog eens advies te vragen aan de Raad van State en het Rekenhof.

Vergeet ook niet dat het volgend jaar gemeenteraadsverkiezingen zijn en de collega's die hun sporen in de gemeentepolitiek verdienen, weten maar al te goed dat de gemeentelijke overheden hun infrastructuurwerken bij voorkeur plannen in de jaren voor de verkiezingen. De timing om een inkomstencompensatie in te voeren, komt dus absoluut geen dag te laat.

Belangrijk is dat ik met onze fractie gerust wil meegaan met de argumenten van de collega's die straks misschien zullen verdedigen dat zelfstandigen die niet sluiten, ook vergoed moeten kunnen worden voor hun omzetedaling, dat er met betrekking tot werken die minder dan 14 dagen duren, ook iets zou moeten gebeuren en dat de zelfstandigen die andere beroepsinkomsten hebben, ook niet in de kou mogen blijven staan.

Wij beschouwen het wetsontwerp als een eerste stap. Men moet ergens beginnen. Wij beginnen met de handelaars die ten gevolge van werken hun zaak gedurende minstens 14 dagen volledig moeten sluiten. Wij willen met de hand op ons hart beloven dat wij met de VLD de komende jaren in dit huis met veel enthousiasme en met veel overtuiging andere wetsvoorstellingen die de nodige stappen zetten om handelaars die niet volledig moeten sluiten, ook gedeeltelijk tegemoet te komen bij hun inkomstenderving, zullen helpen bepleiten.

Collega's, ten slotte wil ik nog even ingaan op de financiering. Sommige collega's zullen zeggen dat het wetsontwerp extra lasten impliceert voor de gemeentes. Mijnheer Tant, ik zal dat niet ontkennen. Het gaat echter slechts om een bedrag van ongeveer 0,15% op een hele factuur. Die lasten worden volledig gespreid en zijn dus voor niemand overdreven.

Sommigen zullen zeggen dat de gemeentes dat zullen doorrekenen en dat het op de nek van de belastingbetalers zal terechtkomen. Dat is juist, maar elke inkomstencompensatie voor elke werknemer in dit land wordt ook gefinancierd door de belastingbetalers. Wie zou het anders betalen? Niets is gratis.

Een andere bron van financiering bestaat uit heffingen op de boetes voor laattijdige uitvoering van de werken. Een opmerking die het bedrijfsleven daaromtrent gemaakt heeft, is dat de boeterregeling in de algemene aannemingsvoorwaarden een fragiele evenwichtsoefening is en dat men daaraan beter niet raakt.

De regeling heeft het voordeel dat het vooral de slechte uitvoerders zijn die betalen en dat de gemeenten op dat vlak worden ontzien. Anderzijds is het de bedoeling van de boete om te voorkomen dat werken laattijdig worden uitgevoerd. Als de boetes effect hebben, doet

Cela n'a pas de sens de présenter de nouveaux amendements ou de procéder à d'autres auditions. Ce problème doit être réglé d'urgence.

Les élections communales auront lieu l'an prochain et les autorités communales prévoient d'ordinaire de nombreux travaux d'infrastructure en période pré-électorale. Ce projet vient donc à point nommé.

Je puis comprendre l'argument en faveur de l'indemnisation des indépendants qui ne ferment pas leur magasin ou qui ont aussi d'autres revenus professionnels. Cela vaut aussi pour les travaux d'une durée de moins de 14 jours. Mais il faut bien commencer quelque part. Le VLD soutiendra dans le futur des propositions de loi dans ce sens.

Je ne consteste nullement que ce projet fasse peser de nouvelles charges sur les communes mais elles sont réparties et nullement excessives. La perte de revenus est financée sur la base d'un taux de 0,15% du montant des factures que les communes récupéreront plus que vraisemblablement auprès de leurs habitants. Mais, dans ce pays, toute compensation de revenu pour tout travailleur est payée par le contribuable. Rien n'est gratuit.

Le prélèvement sur les amendes pour exécution tardive des travaux constitue une deuxième source de financement. Ce sont donc surtout les mauvais exécutants qui paieront et les communes sont épargnées. Les amendes sont destinées à éviter que des travaux soient exécutés tardivement. Si les amendes s'avèrent efficaces, tous les travaux seront bientôt effectués dans les temps. C'est précisément pourquoi un financement structurel sur la base d'un pourcentage sur les factures est indispensable.

Le VLD adoptera résolument ce

iedereen zijn werk straks op tijd. Het is echter niet omdat ze niet laattijdig zijn, dat ze niet erg lang kunnen duren, zeker voor een zelfstandige die daardoor geen of minder inkomsten heeft. Een structurele financiering, zoals een percentage van de facturen, is daarom in elk geval onontbeerlijk.

Collega's, de VLD-fractie zal dit wetsontwerp met veel overtuiging steunen.

01.04 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals de rapporteur vermeldde, heeft de regering een voorstel van de Senaat omgezet in een wetsontwerp teneinde inkomenscompensatievergoeding te verlenen aan zelfstandigen, slachtoffers van werken op het openbaar domein. Daaraan toegevoegd zijn drie gelijkaardige wetsvoorstellingen: één van mijzelf, één van de heren Chevalier en Tommelein en één van mevrouw De Meyer.

De besprekingen in de commissie liepen inderdaad niet van een leien dakje, mijnheer de voorzitter. Wij hebben meerdere vergaderingen moeten houden om tot een uitslag te komen. Het was voor de oppositie leuk om te zien hoe voor de zoveelste keer in de commissie voor het Bedrijfsleven socialisten en liberalen met getrokken zwaarden tegenover elkaar stonden.

De socialistische collega's kwamen op de valreep met een alternatief voorstel. Zij dienden een amendement nr. 14 in dat eigenlijk de volledige tekst van het wetsontwerp herschreef.

De bespreking was bij momenten een hilarische klucht. De sp.a filibusterde uren na elkaar. Het was duidelijk dat de minister van Middenstand de meerderheid opnieuw niet op één lijn kreeg.

Het wetsontwerp bracht reeds geruime tijd door in de Senaat. Het ontwerp tracht tegemoet te komen aan de verzuchting van vooral kleine zelfstandigen. Wanneer in de omgeving van een kleinhandelszaak openbare werken plaatsvinden, gaat dit uiteraard altijd gepaard met omzetverlies. Openbare werken zijn voor niemand leuk, maar voor de kleine zelfstandigen betekenen ze veel meer dan een ommetje rond een openliggende weg.

Zij ondervinden hinder, in die mate dat zij klanten verliezen en dat hun omzet – hun verkoop – sterk daalt. Er bestaan vandaag al enkele mogelijkheden om zich tegen die gevolgen te beschermen, maar die zijn bijzonder omslachtig, met lange, dure en moeilijke procedures. Dit wetsontwerp komt gedeeltelijk tegemoet aan de nood om die moeilijke periode van hinderlijke openbare werken te overbruggen met een onmiddellijke financiële steun. De grote verdienste van dit ontwerp is dat eindelijk erkend wordt dat zelfstandigen veel hinder ondervinden van openbare werken en dat er nood is aan compensatie.

Het ontwerp dat hier voorligt, heeft ook heel belangrijke tekortkomingen. Mijnheer de voorzitter, wij hebben geprobeerd te remediëren aan de vele tekortkomingen in dit wetsontwerp via amendementen. Bij het lezen van een artikel in De Tijd, gisteren of vandaag, vroeg ik mij af, mijnheer de voorzitter, hoe lang wij nog amendementen zullen mogen indienen. Vermits wij op onze vingers

projet de loi.

01.04 Trees Pieters (CD&V): Le gouvernement a converti une proposition sénatoriale en projet de loi. Trois propositions de loi y ont été adjointes. Les débats en commission ne se sont pas déroulés sans anicroche. Les socialistes et les libéraux étaient à couteaux tirés. Les socialistes ont présenté in extremis l'amendement n° 14 qui réécrivait l'ensemble du texte, après quoi la flibuste a réellement commencé. Le ministre compétent n'a pas réussi à accorder les violons de la majorité.

Les commerces enregistrent systématiquement une perte de chiffre d'affaires lorsque des travaux publics sont réalisés dans leur environnement immédiat. Certes, les indépendants peuvent se prémunir contre les pertes de revenus mais cela leur coûte excessivement cher. Le présent projet de loi reconnaît enfin une réalité: les indépendants peuvent subir des nuisances à cause de travaux d'infrastructure. Par conséquent, il est nécessaire de leur accorder des compensations pour leur manque-à-gagner. Toutefois, ce projet est imparfait. Nous avons tenté de l'améliorer par le biais d'amendements, notamment en assouplissant les conditions à remplir pour bénéficier d'une compensation de revenus et en octroyant une compensation partielle à ceux qui ne ferment pas complètement leur magasin et ne subissent qu'un dommage partiel.

De plus, le présent projet n'est pas un modèle de simplification administrative. Je serais très surpris qu'il satisfasse au test

getikt worden voor het stellen van vragen, verwacht ik dat wij binnenkort op de vingers getikt worden voor het amenderen van wetsontwerpen. Zoals wij van plan zijn om verder vragen te stellen zoals voorheen, zullen wij ook in commissie nog amendementen indienen.

Wij hebben amendementen ingediend, in eerste instantie om de voorwaarden rond de inkomenscompensatie te versoepelen, omdat wij vinden dat die zeer strikt zijn. De zelfstandige wordt verplicht om zijn zaak minstens 14 dagen te sluiten en daarvoor krijgt hij een klein brutobedrag van 44,2 euro per dag. Bovendien, en dit werd ook gezegd in het verslag, mag de zelfstandige geen enkele andere beroepsinkomst hebben. In de praktijk betekent dit dat aan de zelfstandige een volledig beroepsverbod wordt opgelegd, in ruil voor een schamele vergoeding van 44,2 euro per dag, terwijl de vaste kosten voor die zelfstandige, zoals de huur, blijven doorlopen. Dit stemt eigenlijk niet overeen met de economische realiteit. Elke handelaar zal immers, ondanks de hinder en het zekere omzetverlies, toch nog een aantal zaken proberen ter harte te nemen, bijvoorbeeld uitzonderlijke thuisleveringen, dus zelf naar klanten gaan om de nodige verkoop alsnog te realiseren, het slechts tijdelijk of gedurende een aantal uren per dag openhouden van de winkel of een aantal dagen per week, bijvoorbeeld twee dagen per week, zonder personeel. Dit is door die wet verboden.

Van een zwaar omzetverlies zal er sowieso sprake zijn. Dit alles komt in ruil voor slechts 44,2 euro per dag. Met mijn fractie heb ik bijgevolg een amendement ingediend dat ervoorzag dat de handelaar van een gehinderde inrichting die beslist om zijn zaak open te houden, recht zou hebben op een gedeeltelijke vergoeding, zijnde 44,2 gedeeld door 2. De sluiting van de zaak is zo geen absoluut criterium meer. Het is voor CD&V belangrijk dat aan de zelfstandige handelaar een vergoeding wordt toegekend zodra de toegang tot de inrichting belemmerd, verhinderd of ernstig bemoeilijkt wordt zonder dat er effectief van een sluiting sprake moet zijn.

Ik kom op de tweede tekortkoming. Wij vonden de gekozen procedure geen voorbeeld van administratieve vereenvoudiging.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wist niet dat u hier aanwezig zou zijn deze namiddag, maar dat is voor het volgende, dat is eraan toegevoegd.

Ik verwijst hier nogmaals, zoals ik gisteren in de commissie voor de Binnenlandse Zaken heb gedaan naar aanleiding van uw administratieve vereenvoudiging nr. 2, naar de fameuze Kafka-test. Ik heb dat ook in de commissie gezegd. Als dit de Ministerraad passeert met een goedkeuring van de Kafka-test, dat weet ik niet meer...

01.05 Staatssecretaris Vincent Van Quickenborne: (...)

01.06 Trees Pieters (CD&V): Het is een wetsontwerp, mijnheer de minister. Het komt van de Senaat als voorstel, het is door de minister omgeturnd in een wetsontwerp en alle wetsontwerpen – zegt u – moeten de Kafka-test doorstaan. Wel, als dit de Kafka-test doorstaan heeft, dan mag u dat een vodje papier noemen.

Kafka.

01.06 Trees Pieters (CD&V): Est-ce que je me trompe ou tous les projets de loi doivent-ils obligatoirement réussir le test Kafka?

01.07 Staatssecretaris Vincent Van Quickenborne: (...)

01.08 Trees Pieters (CD&V): Als u iets wil zeggen, moet u op uw knop drukken.

De **voorzitter**: Neen, de heer Borginon was eerst en dan de staatssecretaris.

01.09 Alfons Borginon (VLD): Mijnheer de voorzitter, voor zover ik weet, is een wetsvoorstel dat in de Senaat wordt goedgekeurd, automatisch een wetsontwerp.

01.09 Alfons Borginon (VLD): Une proposition de loi qui a été adoptée au Sénat devient automatiquement un projet de loi.

De **voorzitter**: Dat is juist. Mijnheer Van Quickenborne.

01.10 Staatssecretaris Vincent Van Quickenborne: Mijnheer de voorzitter, laat ons toch constructief zijn in ons antwoord op de suggestie van mevrouw Pieters. Ik heb er niets tegen, collega's, om u de moraal van de Kafka-test, zoals wij die elke week toepassen in de Ministerraad, hier aan u te komen uitleggen. We kunnen hem dan misschien ook eens toepassen op de verschillende wetsvoorstellen die hier worden ingediend of wetsvoorstellen die worden goedgekeurd. Mijn kennis terzake staat te uwer beschikking. Als u in het gerespecteerde Reglement van de Kamer en de Senaat de Kafka-test wil inschrijven, mag u zonder enig probleem het model van ons kopiëren.

01.10 Vincent Van Quickenborne, secrétaire d'État: Peut-être serait-il utile de soumettre toutes les propositions de loi déposées à la Chambre au test Kafka?

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, over Kafka?

01.11 Paul Tant (CD&V): Neen, mijnheer de voorzitter, dat zou ons te ver brengen. Ik zal de staatssecretaris zeker geen initiatiefzin ontzeggen om aan de problematiek waarmee hij belast is, iets proberen te doen. Ik heb de indruk dat de van oudsher gevestigde nutteloze formaliteiten door hem inderdaad aangepakt worden. Ik stel tegelijkertijd vast dat in de periode waarin hij staatssecretaris is, men hard zijn best doet om naar de lokale besturen nieuwe, soms enorme verplichtingen door te schuiven. Ik nodig u uit, mijnheer de staatssecretaris, om dezer dagen eens naar de gemeentehuizen te gaan – we hebben het daarover al gehad – en eens te kijken hoe het daar evolueert met de mensen die, bijvoorbeeld, hun stookoliepremie komen opeisen. Men beslist met het meeste gemak en dan zegt men dat het allemaal eenvoudiger wordt. Voor hetzelfde geld schuift men de dikwijls zeer gecompliceerde verplichting door naar de gemeenten.

01.11 Paul Tant (CD&V): J'ai le sentiment que le secrétaire d'État fait œuvre utile en supprimant bon nombre de formalités superflues, mais, parallèlement, le gouvernement impose constamment de nouvelles et lourdes tâches aux pouvoirs locaux. Ce projet se réfère également aux communes à de nombreuses reprises. Les décisions de principe sont prises ici et il revient aux pouvoirs locaux de les mettre en œuvre. Je suis curieux de voir si les arrêtés d'exécution auront été pris dans six mois.

Dit is hetzelfde, mijnheer de voorzitter. U moet het in de tekst, die veertien artikelen telt, eens nakijken: ik denk dat u in de tekst wel veertien keer een verwijzing vindt naar de gemeenten. De gemeente moet dit, de gemeente moet dat. Daarover moeten wij ons dringend eens bezinnen. Het is wel heel gemakkelijk om hier principiële beslissingen te nemen en dienvolgens naar de lokale besturen de verantwoordelijkheid door te schuiven om dat allemaal toe te passen.

Mevrouw de minister en mijnheer de staatssecretaris, ik wil het trouwens allemaal wel eens zien gebeuren. Het weze mij toegestaan u even uit te dagen om binnen een termijn van – ik zal ruim zijn – zes maanden de nodige uitvoeringsbesluiten te nemen. Dat zou ik echt wel eens willen zien. Volgens mij is dat haast onmogelijk. Maar ondertussen – en iedere politieke formatie voelt zich daartoe genoodzaakt, en ik zeg het zelf in alle klarheid - stoppen wij niet met signalen te geven als die dan een vertaling vinden in teksten waarvan

wij op voorhand weten dat ze op "geen ballen" trekken. U moet ze eerst eens lezen, mijnheer de staatssecretaris. En "ballen", dat is nog relatief eenvoudig in vormgeving!

Ik moest dat toch even zeggen omdat de staatssecretaris zich verwaardigd heeft deze vergadering met zijn aanwezigheid te versterken.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u het volgende even tussendoor eens vragen, en voor als kafka niet te vermoeiend is. Raadpleegt u zich toch eens over die tekst.

Ik ben er niet zeker van dat u hem daarna in de eerstvolgende veertien dagen nog opnieuw zult kunnen aanspreken, maar het werk zal misschien gedaan zijn.

01.12 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de voorzitter van de bevoegde commissie heeft zich in de commissievergadering behoorlijk druk gemaakt over de slechte wettekst en het ontoepasbare karakter ervan.

Deze wet is een voorbeeld van een administratieve belasting voor de gemeenten. Ik wil even opsommen welke de verplichtingen zijn voor de gemeenten die aan dit wetsontwerp hangen.

In eerste instantie, de gemeente moet het hindergebied erkennen, afbakenen.

Ten tweede, de gemeente moet een attest bezorgen aan de zelfstandige.

Ten derde, het participatiefonds, dat te pas en te onpas door deze regering voor alles en nog wat wordt ingeschakeld en dat in Brussel zit, moet in de gemeente de gehinderde onderneming erkennen.

Ten vierde, het participatiefonds moet een attest bezorgen.

Ten vijfde, de onderneming zelf moet dan nog een vergoeding aanvragen.

Dat betekent dus nogal wat administratieve rompslomp, zowel voor de gemeenten als voor de zelfstandigen.

Ook de termijnen waarbinnen de verschillende stappen doorlopen moeten worden, zijn ofwel te kort ofwel te lang. Wij hebben dan ook geprobeerd, via amendementen, te verhelpen om die termijnen aan te passen aan de normale procedures, aan de normale periodes. De minister had er evenwel geen oren naar en Kafka heeft geen opmerkingen gemaakt.

(...): (...).

01.13 Trees Pieters (CD&V): ... met een verre voorgeschiedenis. Dat hebben wij deze week ook ondervonden.

Een derde tekortkoming handelt over de vraag wie de rekening betaalt. In dit geval is dat de bouwheer. Nu komen we bij het cruciale punt: wie is de bouwheer? In 57% van de gevallen zijn de gemeenten

01.12 Trees Pieters (CD&V): Ce projet de loi accable une nouvelle fois les communes de toute une série de tracasseries administratives. Les communes doivent délimiter les zones de nuisances et délivrer une attestation aux indépendants. Le Fonds de participation doit reconnaître les entreprises qui subissent des nuisances et délivrer une attestation. Enfin, l'entreprise doit solliciter l'indemnité.

Par ailleurs, les délais sont trop longs ou trop courts, mais la ministre a fermé l'oreille à nos tentatives visant à les aligner sur les délais usuels par la voie d'amendements.

01.13 Trees Pieters (CD&V): Les communes sont les maîtres d'oeuvre dans 57% des cas. Elles sont désormais pénalisées pour les investissements qu'elles réalisent sur le domaine public.

de opdrachtgevers voor de werken. Dat betekent dat de gemeenten, zoals de voorzitter van de commissie daarnet zei, worden gestraft omwille van – meestal noodzakelijke – investeringen in hun openbaar domein.

Ook bestaat op sommige vlakken nog heel wat onduidelijkheid.

Mevrouw de minister, ik richt mij tot u.

Op basis van de bepalingen zoals ze nu zijn, geven mijns inziens alle werken van algemeen nut op het openbaar domein aanleiding tot een verplichte financiering van het Participatiefonds, ook al veroorzaken zij geen hinder. Artikel 3 bepaalt immers dat elke bouwheer de vergoeding stort. Nergens wordt uitdrukkelijk in de wet bepaald dat enkel de bouwheer voor werken die hinder veroorzaken, de vergoeding moet storten.

Kunt u daarover uitsluitsel geven? Als een wetsontwerp zo lang aansleept dat de behandeling tot na het reces duurt en de behandeling bovendien een werkperiode van drie tot vier weken inhoudt, hebben we natuurlijk tijd om het ontwerp nog eens grondig te bekijken. Bijgevolg komen er dan nieuwe vraagtekens boven.

Geven werken van algemeen nut op het openbaar domein inderdaad aanleiding tot een verplichte financiering van het Participatiefonds, ook al veroorzaken de werken geen hinder?

Ondanks deze tekorten – ik vernoem nog niet de legistieke tekorten, omdat de heer Tant ze al heeft vernoemd – ...

01.14 Paul Tant (CD&V): U zegt dat in vele gevallen – dat is helemaal juist – het opdrachtgevende bestuur de gemeente is. In vele andere gevallen zal dat het Gewest zijn. Het Parlement brengt, bij mijn weten zonder overleg met de Gewesten, een nieuwe regeling tot stand die zo haar gevolgen zal hebben.

Ik richt mij tot de bevoegde minister.

Ik vraag mij af of we in deze materie ook niet het gesprek hadden moeten voeren met de Gewesten, zodat we minstens de rechtszekere oplossing zouden krijgen die we ons nu voorhouden.

Het ontwerp raakt heel direct het onderhoud van de gewestwegen, waarvan er toch heel wat liggen. Kan de federale overheid in dit dossier eenzijdig en zonder overleg een verplichting opleggen aan de gewestelijke overheid? Ik vraag het mij af.

Ik wou het probleem even releveren. Gezien de heel directe betrokkenheid van de Gewesten – u mag niet vergeten dat het overgrote gedeelte van de vroegere rijkswegen door de staatshervorming gewestwegen zijn geworden –, weet ik niet wat daaraan vastzit. Niemand spreekt erover. Niemand denkt erover na. Wat mij betreft, u doet maar, als het ons toch maar om de symbolische waarde te doen is.

Mevrouw de minister, kunt u ons misschien zeggen wat in deze materie de normale manier, zoniet de wettelijke manier – om niet te zeggen grondwettelijke manier – van werken zou moeten zijn?

Après une nouvelle lecture de la loi, je me demande si tous ces travaux donnent lieu au financement du Fonds de participation, même s'ils n'occasionnent aucune nuisance. La ministre pourrait-elle fournir des précisions à cet égard?

01.14 Paul Tant (CD&V): Il est vrai que, dans la plupart des cas, les communes sont maîtres de l'ouvrage, mais dans de nombreux autres cas, la Région assume ce rôle. Est-il normal que les autorités fédérales imposent des obligations aux Régions sans concertation préalable?

01.15 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ondanks alle tekorten en de vele vragen die in verband met onderhavig wetsontwerp blijven bestaan, ben ik ervan overtuigd dat het een eerste, weliswaar onvolmaakte, stap is in een "goede richting". Aangevuld met initiatieven van de andere overheden zullen kleine zelfstandigen nu eindelijk een vergoeding krijgen voor de vaak langdurige schade en het inkomstenverlies door openbare werken.

Omdat het wetsontwerp eindelijk principieel de hinder van openbare werken voor zelfstandige handelaars erkent, hebben wij met onze fractie het ontwerp gesteund in de commissie. Ik heb nog een vraag aan de minister. Ik stel vast dat het zeer traag vooruitgaat met de KB's die moeten voortvloeien uit een aantal wetsontwerpen inzake bedrijfsleven die wij in de Kamer goedgekeurd hebben. Ook hier moet een aantal KB's uitgevaardigd worden. Wanneer zullen die KB's uitgevaardigd en toegepast worden?

Het amendement van mevrouw De Meyer ligt op onze banken. Het komt in grote lijnen overeen met wat mevrouw De Meyer en haar fractie ingediend hebben in de commissie. Wat ik niet kan aanvaarden, mevrouw De Meyer en de sp.a-fractie, is dat u voorstelt dat de aannemers moeten opdraaien voor de uitbetaling aan de zelfstandige handelaars. Ik kan wel akkoord gaan met het voorstel van collega Drèze dat de federale overheid zou bijdragen in de sommen die gestort worden in het participatiefonds.

Ten slotte, mijnheer de voorzitter, ik kon net zo goed als andere collega's al mijn amendementen die ik ingediend heb in de commissie, hier opnieuw op de tafel gooien. Ik vind dat wij het debat gevoerd hebben. Dat debat werd vier maanden geleden gevoerd in de commissie. Wij hebben via de amendementen gewezen op de tekortkomingen: de vergoeding per dag, die wij te weinig vinden, en de vraag naar een gedeeltelijke vergoeding. Ik kan dus amendementen indienen die een opbod doen om die vergoeding per dag te verhogen van 100 naar 150. Mijnheer de voorzitter, wij hebben besloten dat niet te doen en ons te houden aan het standpunt dat wij in de commissie hebben ingenomen.

01.15 Trees Pieters (CD&V): Malgré nos objections, ce projet de loi constitue, selon nous, un premier pas dans la bonne direction, fût-il imparfait. Aussi l'avons-nous soutenu en commission.

Pour que la loi puisse être exécutée, plusieurs arrêtés royaux devront être publiés. Reste à savoir quand.

Nous avons découvert sur nos bancs l'amendement de Mme De Meyer, qui correspond à celui qu'elle avait déjà déposé en commission. Nous ne pouvons accepter sa proposition de faire payer l'indemnité par les entrepreneurs. En revanche, nous souscrivons à la proposition de M. Drèze, qui demande que le fédéral verse sa contribution aux montants payés par le Fonds de participation.

J'aurais tout aussi bien pu redéposer tous mes amendements, mais le débat a déjà été mené en commission, où nous n'avons pas manqué de relever les carences. De même, nous ne nous livrerons pas à une surenchère en ce qui concerne l'indemnité journalière. Mon groupe maintient donc le point de vue que nous avons défendu en commission.

01.16 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, accorder une indemnité compensatoire aux commerçants indépendants qui perdent des revenus à la suite de travaux publics prolongés est une bonne idée en soi. Par contre, mettre le coût de cette indemnité à la charge du maître de l'ouvrage, et en tout cas de lui seul, ne nous convient pas.

De plus, le montant prévu de 44,20 euros/jour est trop faible face au préjudice encouru. Enfin, le fait de réglementer à partir du fédéral comporte deux inconvénients: d'une part, dans votre projet, le fédéral décide mais ne paie pas et il reporte à nouveau la charge sur d'autres; d'autre part, le fédéral oublie que, dans un certain nombre de cas, des accords et compensations sont décidés au niveau local.

En fait, le but premier que nous devrions tous poursuivre est de gérer au mieux le planning et l'organisation des travaux afin que les nuisances soient les plus faibles possible, non seulement pour les

01.16 Benoît Drèze (cdH): Het is een goed idee om een vergoeding voor hinder toe te kennen aan zelfstandige handelaars die inkomsten derven doordat openbare werken langer duren dan gepland. De bouwheer alleen voor die vergoeding laten opdraaien lijkt ons echter niet gepast. Bovendien is het voorgestelde bedrag te laag om de opgelopen schade te dekken. Ten slotte houdt een federale regelgeving twee nadelen in. Enerzijds neemt het federale niveau de beslissing zonder er evenwel de kosten van te dragen.

commerçants mais aussi pour les habitants et toutes les personnes concernées et incommodées, de près ou de loin, par un chantier public.

Nous considérons que le niveau politique local, acteur de proximité, est le mieux à même d'assurer cette gestion en bon père de famille. Toutefois, si le fédéral veut intervenir dans le jeu, alors il doit également payer! C'est pourquoi, nous avons déposé un premier amendement. Celui-ci stipule que l'article 3 de votre projet serait complété comme suit: "un montant identique à celui visé par l'alinéa 1er est alloué à charge du budget général des dépenses au fonds de participation". En d'autres termes, pour un euro contributif au niveau local, un deuxième euro serait apporté par le budget fédéral.

On peut d'abord estimer que votre projet, dans son état actuel, organise un transfert de charges du fédéral vers les communes et les Régions. En effet, les maîtres d'ouvrage devront verser un montant complémentaire au montant facturé, sans que l'on tienne compte de savoir si les travaux ont ou non engendré des nuisances.

Ensuite, le cdH a toujours défendu le respect du principe du décideur-payer; ce principe étant d'ailleurs repris, à notre demande, dans l'accord du gouvernement wallon, par exemple. Je demande à M. Giet de bien écouter ce qui suit. Le ministre wallon des Affaires intérieures, en réponse à une question écrite du sénateur et député régional, Christian Brotcorne, précisait ceci à l'égard de l'indemnité compensatoire: "Bien sûr, c'est la question du financement qui est la plus préoccupante pour les communes. J'observe à cet égard qu'alors que l'Union des villes et communes de Wallonie avait proposé d'alimenter le fonds de participation par le prélèvement de centimes additionnels sur les amendes appliquées dans le cadre du chantier, la proposition du gouvernement fédéral a finalement opté pour une participation à charge de chaque maître d'ouvrage, à savoir 0,25% du montant total de la facture."

Le ministre wallon poursuit: "Je tiens à préciser que j'adhère à la proposition de l'Union des villes et communes pour alimenter ce fonds et j'interviendrai auprès du fédéral en ce sens. Cette proposition de loi imposera de nouvelles charges aux communes et, en conséquence, réduira la marge budgétaire pour les travaux d'infrastructure." Il termine en disant: "J'examine, dès lors, son impact sur les finances communales et les possibilités de trouver une solution en cette matière."

J'aimerais entendre, tout à l'heure, une réaction du groupe PS concernant les propos de son ministre wallon.

Notre amendement vise à mettre en œuvre le principe du décideur-payer en prévoyant que le financement du régime des indemnités compensatoires de perte de revenus soit non seulement assuré par chaque maître d'ouvrage, mais également par l'Etat fédéral, ce dernier versant – je l'ai déjà évoqué - au fonds de participation, un montant identique à celui versé par le maître d'ouvrage.

Cela étant, notre deuxième amendement prévoit qu'au premierement de l'article 8, le montant de 44,20 euros est remplacé par un montant double, à savoir 88,40 euros. Puisque l'on a une double recette, on peut verser une double indemnité. Je répète que, selon nous, le forfait

Die worden eens te meer op anderen afgewenteld. Anderzijds verliest het federale niveau uit het oog dat over sommige overeenkomsten en vergoedingen op lokaal niveau wordt beslist.

Met dit voorstel willen we de werkzaamheden zo goed mogelijk plannen en organiseren. Het lokaal politiek niveau is het best geplaatst om dat te realiseren. Als het federaal niveau hierbij zijn zeg wil doen, moet het ook de kosten dragen. Dat is de strekking van ons eerste amendement.

Uw ontwerp wentelt de lasten van het federaal niveau op de gemeenten en de Gewesten af. Terzake heeft de Waalse minister van Binnenlandse Zaken zich bij de Unie van Waalse steden en gemeenten aangesloten die had voorgesteld om het participatiefonds te stijven met de heffing van opcentiemen op de boetes die tijdens de bouwwerken worden geheven.

De Waalse minister was bovendien van oordeel dat die wet de gemeenten nieuwe lasten zou opleggen waardoor ze minder geld zouden overhouden voor infrastructuurwerken. Ik zou graag vernemen hoe de PS op de woorden van haar minister reageert.

Ons tweede amendement vraagt een verdubbeling van het bedrag van 44,20 euro (88,40 euro dus).

de 44,20 euros est beaucoup trop faible. Notre deuxième amendement vise donc à doubler le montant de l'indemnité compensatoire afin de mieux prendre en compte les difficultés financières des indépendants victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public, le financement d'une telle indemnité étant assuré par le versement par l'Etat fédéral au fonds de participation, d'un montant équivalant à celui versé par le maître de l'ouvrage sur la base de notre première amendement. Il n'est pas trop tard, madame la ministre, mais il est temps.

Le président: Monsieur Drèze, je vous remercie d'avoir profité de votre intervention pour défendre vos amendements.

De voorzitter: Ik dank u omdat u van uw betoog gebruik heeft gemaakt om uw amendementen te verdedigen.

01.17 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de staatssecretaris, collega's, wat thans voorligt is volgens sp.a-spirit een fout voorstel. We hebben dit reeds gezegd in de Senaat. Tijdens de discussie in de Kamer is dit, ons inziens, alleen maar bevestigd.

Het is formalistisch en bureaucratisch en het kan de Kafka-test niet doorstaan. Het stimuleert zelfstandigen om te sluiten en het installeert een begrafenisuitkering in plaats van een ondersteuning. Het vormt een schaamlapje voor al die zelfstandigen die kreunen onder openbare werken en alles willen doen om open te blijven.

Dat is net eigen en typisch aan de kleine zelfstandige: zijn enorme inventiviteit en ondernemingsdrang. Als dochter van een kleine zelfstandige, weet ik er alles van. Een zelfstandige die met moeilijkheden geconfronteerd wordt, zal alle registers opentrekken om zijn of haar zaak te kunnen openhouden en zijn of haar klanten niet te verliezen. Zelfstandigen die gehinderd worden, zijn creatief en inventief. Ik verwijst naar de UNIZO-enquête. Bij hinder gaan 48% van de kleine zelfstandigen extra reclame en promotie voeren, 38% gaat alles in het werk stellen om het comfort van zijn klanten en de toegankelijkheid van zijn zaak te verhogen. Ze gaan allerlei dingen doen. Ze gaan extraatjes aanbieden aan de klanten. Ze gaan een aan-huis-bezorging instellen. Ze gaan ergens een uitstalraam huren. Ze gaan zelfs hun zaak tijdelijk overbrengen in een container. De mogelijkheden zijn legio. Die creativiteit moet beloond worden. Men moet geen begrafenisvergoedingen uitdelen.

Waarover spreken we in dit ontwerp?

Ten eerste, 44 euro per dag bruto. Netto kan dit, afhankelijk van de situatie, dalen tot 30 euro per dag. Dat is zeer laag, zelfs niet genoeg om de huishuur te betalen. Ik citeer mijn goede collega Lenssen: "Gezien het minieme bedrag zullen ze alles doen om open te blijven". Dat is een redenering ex absurdo. We spreken inderdaad over een louter symbolische vergoeding.

Ten tweede, men moet veertien dagen volledig sluiten. Iedereen, elke fractie is in de commissie tussenbeide gekomen om te stellen dat dit echt niet goed is. "Veertien dagen sluiting als voorwaarde is een slechte zaak". Ik citeer hiermee mevrouw Barzin.

Ten derde, men mag geen enkel ander inkomen hebben. Dit is een

01.17 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Cette discussion à la Chambre confirme les critiques qui ont déjà été exprimées au Sénat. Le projet est formaliste et ne satisfait pas au test Kafka. Il ne constitue pas un soutien aux indépendants mais les pousse à adhérer pour leur offrir en définitive une maigre indemnité de funérailles. Mes indépendants sont gens inventifs et soucieux de survivre. Ils veulent poursuivre leurs activités et conserver leur clientèle. Une enquête d'UNIZO révèle que 48% des petits indépendants feront davantage de publicité et que 38% feront tout pour améliorer confort et accessibilité. Cette créativité doit être récompensée.

L'indemnité de funérailles se monte à 44 euros bruts par jour, soit 30 euros nets, ce qui ne permettra pas même de payer le loyer. Le raisonnement de M. Lenssens qui affirme qu'un montant bas stimule à rester ouvert, est absurde. Tous les groupes au sein de la commission ont rejeté le principe selon lequel l'indépendant devrait fermer totalement son entreprise pour toucher l'indemnité. L'indépendant qui a fermé son magasin pour une longue période éprouve ensuite de grosses difficultés à remonter la pente.

L'indépendant ne peut pas non plus avoir d'autres revenus, ce qui implique l'interdiction complète

volledig beroepsverbod. Ik vestig uw aandacht op artikel 7, paragraaf 5 waar letterlijk staat: "Het is de zelfstandige verboden enige arbeid te verrichten". De wet spreekt over arbeid.

Arbeid! De wet spreekt niet over "bezoldigde arbeid", gewoon over "arbeid." Dat staat letterlijk in de wet.

Dat betekent dat een zelfstandige die de "riante" uitkering van 30 euro netto per dag geniet, zelfs niet mag werken aan zijn eigen huis en zijn huisje bijvoorbeeld niet mag renoveren op het moment dat zijn zaak dicht is. Het gaat zelfs verder: er is in sancties van minimaal 250 euro voorzien in de wet als hij durft te werken. Dus, dat betekent dat, als een kruidenier tijdens zijn sluiting, met zijn ontvangsten van 30 euro netto per dag, een eitje verkoopt aan zijn buur, hij bestraft kan worden met een boete van 250 euro per dag.

Iemand waarvan een zaak gesloten is en de tweede open is, krijgt geen vergoeding. Iemand met een bijberoep krijgt geen vergoeding. Een zelfstandige die ook de markten doet en zijn winkel niet meer kan gebruiken maar wel nog de markten doet, krijgt geen vergoeding. Een zelfstandige die zijn winkel sluit, maar wel nog een huis-aan-huisronde organiseert, krijgt geen vergoeding. Een zelfstandige die een winkel runt en de bovenbouw verhuurt, krijgt geen vergoeding. Kortom, – u weet dit allemaal – eens een zelfstandige zijn winkel gesloten heeft voor zo'n lange tijd, heeft het ontzettend moeilijk om opnieuw boven water te komen. Kortom, wij vinden het voorstel too little too late.

De **voorzitter**: Mevrouw De Meyer, de heer Tommelein vraagt om te interveniëren.

01.18 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, men vergelijkt natuurlijk altijd met wat niet mag. Ik had een creatief voorstel, maar ik heb het niet geformuleerd in de commissie. Misschien kan ik het hier zeggen. Mevrouw De Meyer, als wij nu eens zeggen dat handelaars die hun winkel noodgedwongen moeten sluiten, wel toegelaten wordt deur aan deur te verkopen... Daar bent u natuurlijk weer tegen, collega, dat is het probleem.

01.19 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Absoluut. Ik heb het over een huis-aan-huisronde. Wij hebben helemaal niets tegen het feit dat dat een extra service is voor de mensen. Wij hebben wel iets tegen het feit dat men daarbij mensen oplicht en dat bepaalde mensen daar misbruik van maken. Daar hebben wij iets tegen!

Het volgende punt waarom wij tegen het voorliggende ontwerp zijn, is dat de gemeente d'office een bepaald percentage van de factuur moet betalen. De gemeente heeft geen enkele, maar dan ook geen enkele mogelijkheid het bedrag van die factuur naar beneden te halen. Dat is nu eenmaal zo. Het is zoveel procent. De gemeente moet dat betalen en daar kan zij niets aan doen, ook al trekt die gemeente alle registers open om minder-hindermaatregelen uit de kast te toveren; neen, zij moet toch dat bepaald percentage van de factuur betalen.

Tenslotte is de procedure enorm ingewikkeld. Bij de aanvraag en toekenning via het Participatiefonds is Kafka niet ver weg.

Ik wil nog even stilstaan bij ons alternatief, dat zeer eenvoudig is.

d'exercer sa profession. L'article 7 parle même de toute les formes de travail et pas seulement de travail rétribué. Des amendes de 250 euros minimum sont prévues pour ceux qui travaillent de l'une ou l'autre façon. Celui qui a une seconde entreprise, a une activité annexe, exerce son activité sur les marchés, organise des tournées à domicile ou encore loue les étages au-dessus de son magasin, ne peut prétendre à l'indemnité.

01.18 Bart Tommelein (VLD): Nous aurions pu proposer de permettre aux indépendants qui doivent fermer leur entreprise d'organiser des tournées à domicile mais Mme De Meyer y était opposée.

01.19 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Nous considérons la vente de porte à porte comme un service supplémentaire mais sommes opposés aux abus qui peuvent en découler.

Nous formulons également d'autres objections à l'encontre du texte tel qu'il est présenté ici. La commune doit payer un pourcentage fixe de la facture et ne peut réduire ce montant de quelque façon que ce soit, pas même en prenant des mesures de réduction des nuisances. Par ailleurs, la procédure par le biais du Fonds de participation est particulièrement complexe.

Sinds de besprekking in de commissie hebben wij dit nog wat vereenvoudigd. Ik denk dat wat nu voorligt een goede zaak zou zijn, als we de kans zouden krijgen om er opnieuw over te debatteren. Waarop komt dit neer? De aannemer betaalt een hindervergoeding aan de gemeente, à rato van het aantal gehinderde inrichtingen. Dat bedrag kan naar beneden worden gehaald door het nemen van minder-hindermaatregelen. Dit betekent dat men een incentive inbouwt voor aannemer en gemeente om samen met de gehinderde zelfstandigen te zoeken naar minder-hindermaatregelen. In ons voorstel gebeurt alles op gemeentelijk vlak. Geen ingewikkelde, nationale bovenbouw via Participatiefonds en dergelijke. Alles wordt lokaal georganiseerd en geregeld. Het lokale overleg met de zelfstandigen en hun verenigingen wordt gestimuleerd.

De minder-hindervergoeding wordt ook onmiddellijk uitgekeerd aan de getroffen zelfstandigen die het kunnen gebruiken om allerlei extra initiatieven te nemen om hun zaak levend en aantrekkelijk te houden. Kortom, om ervoor te zorgen dat de zaak alive and kicking blijft. De minder-hindervergoeding is een middel dat hij bovenop zijn vaak verminderde inkomsten krijgt. Een klein stukje van die minder-hindervergoeding blijft trouwens bij de gemeente zodat ook daar geld ter beschikking komt om minder-hindermaatregelen te treffen. Tot daar ons simpel en eenvoudig voorstel. Het blijft lokaal. Het stimuleert en helpt de zelfstandigen om open te blijven en niet om de deur voorgoed dicht te doen.

Nu we een recente studie hebben kunnen lezen van de Vlerickschool die aantoonde dat de buurtwinkel wel degelijk een toekomst heeft, kan ons voorstel mee adem geven aan de kleine zelfstandige die precies zorgt voor extra leven in de steden en gemeenten; voor nabijheid, nabuurschap en warmte in onze steden en gemeenten. Wat voorligt, is volgens ons dus geen goed voorstel. Het is een schaamlapje voor de getroffen zelfstandigen en is geen ernstige oplossing voor de meer dan 9.000 bedrijven die elk jaar getroffen worden door hinder via werken. Ik citeer hiervoor toch graag uit het verslag van onze parlementaire werkzaamheden. Toen we vroegen aan mevrouw de minister hoeveel bijkomend personeel zij voorzag in het fameuze Participatiefonds om de opdrachten uit te voeren die deze wet hen oplegt, antwoordde de minister dat 1 persoon en 1 secretariaatsfunctie wellicht zouden volstaan want zij schatte het werk op ongeveer 50 dossiers per jaar. Dat is de inhoud van deze wet. Een aalmoes van 30 euro netto aan 50 mensen per jaar. Daar doen wij niet aan mee!

Wij willen geen aalmoes, geen begrafenisvergoeding. Wij willen een tegemoetkoming aan meer zelfstandigen zonder hen de verplichting op te leggen om te sluiten en met een ingebouwde stimulans voor aannemer en gemeente om minder-hindermaatregelen te nemen. Om die reden, collega's, vragen wij met aandrang om ons amendement ernstig in overweging te willen nemen in het belang van de meer dan 9.000 getroffenen.

Nous avons dès lors rédigé une autre proposition qui mérite un débat sérieux en commission. Nous souhaitons que l'entrepreneur paie une indemnité à la commune en fonction du nombre d'établissements qui subissent les nuisances. Le montant peut être réduit si des mesures de réduction des nuisances sont prises. Tout est par ailleurs réglé à l'échelon de la commune. L'indemnité compensatoire de nuisances est par ailleurs immédiatement allouée aux indépendants. Ceux-ci peuvent ainsi prendre des dispositions pour préserver l'attrait de leur commerce. La commune reste détentrice d'une petite partie de l'indemnité et peut à son tour prendre des mesures de réduction des nuisances.

Notre proposition est de nature à inciter les indépendants à garder leur commerce ouvert. Ils jouent en effet le rôle de ciment social dans nos villes et communes. Le projet sur lequel nous sommes amenés à nous prononcer n'est certainement pas de nature à résoudre valablement le problème.

La ministre à même déclaré en commission qu'elle pensait renforcer l'effectif du Fonds de participation de deux unités étant donné qu'elle s'attendait à l'introduction d'environ 50 dossiers par an. Nous ne voulons pas d'une allocation de funérailles de 30 euros pour 50 petits commerces. Nous voulons une intervention substantielle pour un plus grand nombre de personnes, sans obligation de fermer et avec des mesures incitatives pour réduire les nuisances. Notre amendement devrait être sérieusement pris en considération, dans l'intérêt des 9.000 indépendants touchés chaque année par des travaux de voirie.

De voorzitter: Men kan in elk geval niet zeggen dat die micro's niet werken.

01.20 Anne Barzin (MR): Monsieur le président, madame la

01.20 Anne Barzin (MR): Dit

ministre, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, le projet qui nous est soumis aujourd'hui constitue assurément un premier pas important en matière d'indemnisation des indépendants victimes de travaux réalisés sur le domaine public. Néanmoins, il est également vrai que la procédure prévue est complexe, que les conditions d'octroi de cette indemnisation sont très strictes et que celle-ci est uniquement prévue en cas de fermeture du commerce. Cela a déjà été souligné par les précédents intervenants.

Rien n'est donc prévu pour les indépendants qui gardent leur commerce ouvert et subissent une diminution importante de leur chiffre d'affaires. J'estime effectivement – les orateurs précédents l'ont également indiqué – que le fait d'accorder la somme de 44,20 euros par jour civil, lorsqu'il est prouvé que le commerce doit fermer pendant au moins 14 jours, ne constitue qu'une modeste compensation et que cela n'empêchera pas certains petits commerces de devoir peut-être mettre définitivement la clé sous la porte.

Toujours est-il qu'à l'heure actuelle, dans la même situation, l'indépendant ne reçoit pas un euro de dédommagement. Il ne faut pas perdre de vue – cela a été dit également – que sur 225.000 commerces, environ 5.000 sont touchés chaque année par une fermeture due à la réalisation de travaux empêchant totalement la clientèle d'accéder au magasin.

Lors des débats en commission, comme d'autres collègues, j'avais avancé l'idée de diminuer le nombre de jours minimums de fermeture donnant droit à l'indemnité et d'en augmenter le montant. Cependant, l'adoption de ces deux propositions ou d'autres encore, aurait sans doute rendu le débat parlementaire très long et nous aurait amenés à recommencer la discussion qui a eu lieu au Sénat et qui a duré plus d'un an et demi, tout en ayant, à terme, une issue incertaine.

Je suis persuadée que nous avons donc bien fait d'adopter en commission les mesures qui nous ont été proposées par nos collègues sénateurs afin que les indépendants puissent en bénéficier dans les meilleurs délais. J'espère toutefois que nous pourrons très prochainement nous pencher à nouveau sur cette problématique et y apporter une réponse plus complète. Cela étant, par l'adoption de ce texte, nous ne retarderons pas la mise en œuvre de dispositions attendues depuis longtemps par les commerçants.

Le but de la proposition de loi du sénateur Dedecker était non seulement d'indemniser les commerçants qui sont obligés de fermer leur commerce lors de travaux réalisés sur le domaine public mais aussi et surtout de changer les mentalités des pouvoirs publics dans l'organisation des travaux. En effet, dans certaines communes, il y a peu, voire pas de concertation avec les travailleurs indépendants lorsque des travaux prévus sur le domaine public provoquent des désagréments importants aux commerçants situés à proximité.

Dorénavant, dans ce cas de figure, la commune sera obligée d'informer les commerçants de la date de début des travaux, de leur durée présumée et de la possibilité pour eux d'être indemnisés. Par ailleurs, on peut supposer que ces nouvelles dispositions conduiront également les communes à mieux gérer l'organisation et le planning de ces travaux et éviter qu'ils durent trop longtemps.

ontwerp, dat een vergoeding instelt ten gunste van zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein is een stap in de goede richting.

De procedure is echter complex, de toekenningsvooraarden zijn erg strikt, de vergoeding wordt enkel uitbetaald als de handelszaak moet sluiten en het bedrag - 44,20 euro per dag - vormt slechts een bescheiden compensatie en zal niet kunnen verhinderen dat heel wat kleine handelaars de deuren zullen moeten sluiten.

Vandaag bestaat er echter geen enkele vorm van vergoeding.

In commissie stelde ik, samen met een aantal collega's, voor het aantal dagen sluiting waarvoor men aanspraak maakt op een vergoeding te verminderen en het bedrag van de vergoeding op te trekken. Indien we voet bij stuk hadden gehouden, dreigde het hele ontwerp in het gedrang te komen. We deden er dus goed aan deze tekst goed te keuren, zodat er tenminste een oplossing zou bestaan, ook al moeten we er later op terugkomen om een aantal verbeteringen aan te brengen.

Het is ook belangrijk bij de overheid een mentaliteitswijziging op gang te brengen wat openbare werken betreft. Voortaan moet de gemeente de handelaars op de hoogte brengen van de planning van de werken en wordt ze ertoe aangezet die werken op een efficiënte manier te beheren.

De MR zal dit ontwerp steunen. Voor ons gaat het echter slechts om een eerste stap.

Les membres du groupe MR soutiendront ce projet parce qu'il assure à l'indépendant obligé de fermer son commerce, une indemnité compensatoire de perte de revenus et prévoit l'obligation pour les communes d'informer les commerçants lorsqu'elles effectuent ces travaux. Cependant, comme Mme Pieters et M. Tommelein l'ont dit auparavant, nous pensons que les mesures envisagées ne constituent qu'une première étape vers une indemnisation plus large des commerçants dans ce genre de situation.

01.21 Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de staatssecretaris, collega's, dit wetsontwerp dat in feite een wetsvoorstel is van de heer Dedecker in de Senaat, kent – eindelijk zou ik zeggen – een finale stemming. De vergoedingsregeling voor zelfstandigen die geconfronteerd worden met hinder als gevolg van werken op het openbare domein werd uitgebreid besproken in de Senaat, met inbegrip van hoorzittingen met onder andere het Neutraal Syndicaat voor de Zelfstandigen, de VVSG, de Waalse tegenhanger, Unizo en l'Union des Classes Moyennes. Basis van de besprekking was het voorstel van Dedecker dat ingediend werd op 5 december 2003. Misschien is het wel dit laatste, de figuur van Dedecker, dat de reden is waarom de socialisten en in het bijzonder de Vlaamse socialisten evenzeer tekeergegaan zijn tegen het voorstel in de Senaat als ze nu tekeergegaan tegen het ontwerp in de Kamer.

Ik blijf het onbegrijpelijk vinden dat de sp.a in de commissie nogmaals hoorzittingen eiste terwijl dat toch al uitvoerig werd besproken in de Senaat. Ik begrijp dit niet want uiteindelijk gaat het erom sociale drama's te voorkomen bij een bepaalde bevolkingsgroep, namelijk de kleinhandelaars. Wij menen dat het niets te vroeg is om over deze regeling te stemmen, ze goed te keuren en zo snel mogelijk in te voeren. Politieke spelletjes zoals ze vandaag gespeeld worden helpen de zelfstandigen niets vooruit. Het is overigens niet omdat we het wetsontwerp, het voorstel-Dedecker, toejuichen dat er geen opmerkingen gemaakt kunnen worden en dat er geen verfijningen, verbeteringen, vervolmakingen aan het ontwerp kunnen worden aangebracht. Voor ons was het voorstel-Dedecker toen en is het ontwerp nu een noodzakelijke regeling die niet langer uitgesteld kan worden. De Vlaams Belang-fractie zal daarom de amendementen niet goedkeuren en voluit de steun geven aan het ontwerp omdat wij als sociale partij menen dat wij de zelfstandigen en de handelaars niet langer in de kou kunnen laten staan.

01.22 Véronique Ghenne (PS): Monsieur le président, madame la ministre, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, le texte que nous examinons aujourd'hui vise à mieux prendre en compte un réel problème: l'impact que peut avoir la réalisation des travaux publics sur l'activité économique d'indépendants, en particulier sur celle des petits commerçants.

Disons-le d'emblée: si le problème est réel, ce texte n'apporte pas de solution probante, bien au contraire; je vais y revenir. Oui, les commerçants subissent des nuisances à cause de la réalisation des travaux publics. Oui, la réalisation des travaux a parfois pour eux des conséquences économiques graves. Oui, il faut en tenir compte. Cependant, je ne crois pas que c'est avec ce texte qu'on atteindra cet objectif.

01.21 Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Le projet de loi, qui était initialement une proposition de loi du sénateur Dedecker, est enfin soumis au vote dans notre assemblée après un examen approfondi et de nombreuses auditions au Sénat. La personnalité de Jean-Marie Dedecker est sans doute à l'origine des vitupérations des socialistes. Je ne comprends pas pourquoi ils demandent encore à présent des auditions supplémentaires. Nous ne pouvons pas tergiverser et nous devons éviter tout de suite que les petits commerçants soient victimes de drames sociaux. Ce n'est pas le moment de s'adonner à des manœuvres politiciennes.

Je ne dis pas que le texte ne pourrait pas être affiné, mais ce projet de loi est essentiel à nos yeux et ne peut plus être reporté. C'est la raison pour laquelle, en notre qualité de parti social, nous rejetons les amendements et nous votons le projet.

01.22 Véronique Ghenne (PS): Al heeft de voorliggende tekst betrekking op een réel probleem, toch draagt er hij in zijn huidige vorm onvoldoende oplossingen voor aan.

Het vooropgestelde systeem vereist dat een lange, zware procedure wordt doorlopen. Het belachelijk lage bedrag van 44,20 euro bruto per dag, dat alleen wordt toegekend indien de zelfstandige over een enkel

Tout d'abord, le système mis en place par ce texte engendre une procédure lourde. D'ailleurs, Mme Pieters l'a signalé. Les commerçants, après avoir complété le document de la commune attestant des nuisances, doivent l'envoyer au fonds de participation et attendre la décision de ce dernier, dans un délai de trente jours. En cas de réponse négative, ils peuvent encore interjeter appel auprès du ministre, avec un délai de 60 jours. Et ensuite seulement intervient le versement de la première indemnité. Cela, c'est le premier problème.

Le second problème: le projet accorde des indemnités s'élevant seulement à 44,20 euros bruts par jour de fermeture. Vous conviendrez avec moi que ce montant est très faible et ne compensera en rien le manque à gagner pour le petit commerçant. Ajoutons que cette indemnité est versée à la seule condition que l'indépendant ne dispose d'aucun autre revenu professionnel et qu'il ferme son commerce pour une durée minimale de quinze jours. Pour le dire autrement, pour obtenir 44,20 euros bruts par jour, il faut que l'indépendant ferme son magasin pendant au moins quinze jours.

Comment imaginer qu'avec une somme aussi dérisoire, comme d'autres collègues l'ont déjà signalé, un commerçant puisse assumer les frais fixes de son commerce, payer son loyer, gérer le stock, subvenir aux besoins de sa famille? Comment imaginer qu'il puisse payer ses travailleurs? Comment imaginer que cette indemnité permette à des commerçants d'éviter la faillite à la suite de la réalisation des travaux publics? Est-ce ainsi qu'on entend venir en aide aux petits commerçants en difficulté? Nous pensons que non.

Sous couvert d'indemniser les commerçants, on les oblige à fermer leur commerce, c'est-à-dire à se priver de leur outil de travail. Or, toutes les études, notamment celle de l'UNIZO, le démontrent: un commerce qui ferme restera fermé. La très grande majorité des indépendants fait tout ce qu'elle peut pour que leur commerce reste accessible. Garder sa clientèle est fondamental. Une fermeture, même temporaire, ne peut être que dommageable.

Il s'agit là de mettre volontairement les indépendants en état de mort clinique avant de tenter une éventuelle réanimation. Le médecin qui agirait ainsi serait non seulement considéré comme un incompetent mais immédiatement condamné! Le projet les incite donc à se faire plus mal en fermant leur commerce qu'en le maintenant ouvert.

En ce qui concerne cette indemnité, on nous a parfois reproché de dénoncer son faible niveau sans avoir les moyens budgétaires de le rehausser. C'est un mauvais procès. Nous pensons que prendre une telle mesure ne permet en rien de résoudre le problème posé et que, dès lors, il vaut mieux consacrer les moyens disponibles à des politiques réfléchies plutôt qu'à des mesures qui ne dépasseront certainement pas l'effet d'annonce et qui, en outre, risquent de grever le budget des pouvoirs publics, en particulier celui des communes qui prennent en charge la moitié des travaux effectués dans notre pays.

Soulignons que la mise en place d'un système financièrement lourd n'est pas sans conséquence pour les communes. A terme, il pourrait conduire certaines d'entre elles à renoncer à des travaux de voirie et à délaisser les aménagements publics de quelques quartiers, voire

ander beroepsinkomen beschikt en zijn winkel gedurende minstens twee weken sluit, volstaat geenszins om de gederfde inkomsten te compenseren.

Men kent die mensen zogezegd een vergoeding toe, maar verplicht hen tegelijkertijd om hun winkel te sluiten. Alles studies zijn het erover eens dat dat een rampzalige aanpak is.

Wij weigeren dat maatregeltje dat niets oplost, de begroting van de gemeenten bezwaart en het gemeentelijk economisch weefsel verzwakt.

Als men de problemen in verband met de openbare werken echt in aanmerking wil nemen, moet men de gemeentelijke autoriteiten, de aannemers en de zelfstandigen die mogelijk worden benadeeld, beter bij de dialoog betrekken, en dat voor de hele duur van de werken. Men zou de opstelling van een handvest over openbare werken kunnen overwegen.

De schadeloosstelling mag enkel effectief zijn in de gevallen die het normale kader van het beheer van de openbare ruimte overstijgen. Andere vormen van schadeloosstelling per sluitingsdag kunnen worden overwogen. Het is de bedoeling de zelfstandigen te helpen om hun activiteit voort te zetten en de economische weerslag van de werken tot een minimum te beperken.

Het is niet normaal dat er beslissingen worden genomen voor de gemeenten zonder dat de deelgebieden erbij betrokken worden. Zij zijn nochtans de toezichtende overheid. De Gewesten moeten in dat verband het initiatief nemen.

In de commissie heeft men ons geweigerd vertegenwoordigers van de steden en gemeenten en de handelaars te ontmoeten, en de Raad van State of het

même leur donner bonne conscience pour y renoncer ou, au contraire, les faire durer plus longtemps. A ce propos, il est assez désagréable de constater l'opprobre jeté sur les autorités publiques, qui réaliseraient des travaux sans aucune prise en compte de l'avis des riverains, qu'ils soient commerçants ou non. Soyons clairs à ce propos! Il est bien entendu dans l'intérêt des communes que leur tissu économique soit en bonne santé. Les commerçants sont une composante essentielle de la vie communale et je ne doute pas que les autorités en soient pleinement conscientes.

C'est pourquoi une bonne prise en compte des problèmes engendrés par la réalisation des travaux publics exige, selon nous, une implication accrue de l'ensemble des parties prenantes, à savoir, au minimum, les autorités communales, les entrepreneurs qui réalisent les travaux mais également les indépendants qui peuvent être lésés.

Nous aurions donc souhaité, et souhaitons toujours, que l'on encourage le dialogue entre ces parties prenantes dès le début de la procédure et ce, tout au long du chantier, jusqu'à son terme et même peut-être au-delà. Nous insistons donc sur l'importance de la prévention et du dialogue en ce domaine, qui pourraient se concrétiser, par exemple, au travers d'une charte des travaux publics.

Nous ne péchons pas par naïveté. Nous sommes bien conscients qu'un code de bonne conduite ne permettra pas, à lui seul, de régler tous les problèmes et qu'un système d'indemnisation des préjudices les plus importants devrait être mis en place. Cependant, nous voulons que le système mis en œuvre puisse réellement répondre aux préoccupations économiques des commerçants sans pour autant mettre en péril l'intérêt général.

L'indemnisation ne devrait donc être effective que dans les cas les plus graves, les plus exceptionnels, ceux qui dépassent le cadre normal de l'entretien et de la gestion de l'espace public. Elle pourra en outre prendre d'autres formes que l'indemnisation des jours de fermeture afin d'être réellement effective pour les commerçants. Il est vrai que fermer leur commerce pendant quinze jours, comme je le disais tout à l'heure, revient à les condamner à mort. Le but doit donc être d'aider ceux-ci à poursuivre leur activité professionnelle et de minimiser l'impact économique des travaux. Aujourd'hui, ce but n'est certainement pas atteint.

Nous pensons que la complexité de cette problématique aurait mérité une prise en charge plus globale que celle envisagée aujourd'hui, une prise en compte des contraintes de toutes les parties en présence.

Selon moi, le véritable problème se situe au niveau des compétences. Est-il normal de prendre systématiquement des décisions pour les communes sans que les entités fédérées, qui ont la tutelle sur les communes, soient concernées? A une époque où les pouvoirs locaux sont déjà asphyxiés sur le plan financier, c'est évidemment une mesure que l'on ne peut admettre.

Pour cette raison, nous pensons que c'est aux Régions de prendre l'initiative en ce domaine, ce qu'elles ont d'ailleurs commencé à faire. J'en veux pour preuve les travaux du Parlement bruxellois, qui planche sur les mesures à prendre pour assurer le soutien des indépendants dont l'activité est rendue plus difficile par les travaux

Rekenhof om advies te vragen. Over dit ontwerp, dat inderhaast in de commissie werd aangenomen, bleek geen dialoog mogelijk. De PS-fractie heeft zich dan ook onthouden.

Wie beweert dat het ontwerp handelaars die hinder ondervinden van werken zal helpen, liegt. Het is allesbehalve een positief signaal voor de handelaars, integendeel, hun situatie zal er hierdoor nog op achteruitgaan.

De PS-fractie zal dan ook tegen het ontwerp stemmen.

publics.

Pour toutes ces raisons, nous aurions souhaité pouvoir avoir une discussion lors des travaux en commission, pouvoir entendre des représentants des commerçants, des villes et des communes. Nous aurions également souhaité avoir l'avis du Conseil d'Etat et de la Cour des comptes. Mais tout cela nous a été refusé! Bien sûr, le Conseil d'Etat avait déjà remis un avis mais cet avis a été remis sur un texte qui a été débattu au Sénat et qui, entre-temps, a été fortement modifié. Nous aurions donc pu obtenir ce nouvel avis.

Il n'y a pas eu non plus de dialogue autour de ce projet. Ce fut à prendre ou à laisser, nous le regrettons. Nous regrettons également qu'on ait voté ce projet en commission avec précipitation sous le prétexte qu'il s'agit d'un "premier pas qui va dans la bonne direction" et d'un "message aux indépendants" et qu'il fallait donc l'adopter rapidement. Je ne peux que répéter qu'à mon sens, le texte dont nous discutons ne règlera en rien le problème des petits commerçants. C'est un mauvais message, à la fois pour les commerçants mais également pour les communes. C'est la raison pour laquelle les représentants du groupe PS se sont abstenus lors du vote en commission.

En conclusion, nous considérons qu'il est mensonger de prétendre que ce projet va aider les commerçants gênés par des travaux dans leur activité professionnelle. L'adoption du projet ne constituerait même pas un signal positif en faveur des indépendants. Au contraire, elle pourrait donner l'illusion que le problème est définitivement réglé, que leur situation est améliorée, alors qu'en fait, elle s'aggrave!

C'est la raison pour laquelle le groupe PS votera contre ce projet de loi. Cette position ne vise pas à défendre certains intérêts. Cette position n'ignore pas les problèmes des commerçants, elle traduit le fait que nous ne croyons pas que la voie suivie ici soit la bonne.

01.23 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de staatssecretaris, collega's, ik zal het redelijk kort houden. Ik zal niet alle argumenten herhalen die mijn goede collega Magda De Meyer reeds heeft aangebracht met betrekking tot het amendement dat wij hier vandaag voorleggen. Ik zal evenmin alle mankementen aanhalen van het hier vandaag voorliggende ontwerp. Een zaak vind ik echter wel spijtig en betreurenswaardig: de egestellingen zijn blijkbaar ingenomen. Ik merk nochtans in het debat dat er grote eensgezindheid heerst omtrent het doel, met name de zelfstandigen helpen en hun een vergoeding geven wanneer zij hinder ondervinden van openbare werken.

Wanneer ik het ontwerp van de heer Dedecker lees, stel ik vast dat het de verdienste heeft om een signaal te geven, om te zeggen dat er iets moet gebeuren. Uit de cijfers blijkt inderdaad dat meer dan 80% van de zelfstandigen vragende partij is. Daarmee is alles gezegd.

Ik denk dat iedereen - zelfs de collega's van de rechterzijde die daarnet hebben gezegd dat zij de stemming zullen volgen die zij in de commissie hebben aangehouden - heeft gewezen op de mankementen. Zelfs zij zeggen dat de wet onvolmaakt is. Ik vraag mij soms af wat we hier allemaal precies doen. We voeren allemaal ons nummertje op en poneren allemaal onze stellingen.

01.23 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Je regrette de constater que chacun a adopté une position défensive. La proposition De Decker a le mérite de constituer un signal de la nécessité de prendre une initiative. Quelque 80% des indépendants sont en effet demandeurs. Mais cela ne signifie pas pour autant que la messe soit dite. La loi est imparfaite, de l'aveu même du CD&V qui appuie malgré tout la proposition. Il est dès lors préférable de renvoyer le texte en commission pour le modifier afin qu'il emporte l'adhésion d'une large majorité. Voilà une initiative qui aurait plus de sens que le petit numéro auquel l'on se livre ici.

L'argument selon lequel la loi doit être votée rapidement parce que,

Zou het niet veel beter zijn dat we alle ideeën die we hebben omtrent de problematiek, opnieuw samenleggen, erover discussiëren in de commissie en proberen te komen tot een beter gedragen voorstel. Mijnheer Tommelein, het kan toch geen argument zijn dat we een jaar vóór de gemeenteraadsverkiezingen staan, dat er veel openbare werken komen en dat we daarom snelsnel een onvolmaakte wet moeten goedkeuren. Ook wij vinden dat er iets moet gebeuren, maar maak er geen blauwe fetisj van voor intern of extern gebruik. Dat is geen goede politiek.

Ik wil nog graag een element aanhalen dat hier nog niet werd aangekaart. Het gaat om een vergoeding van 44,20 euro bruto per dag, 1.370 euro bruto per maand. Ik geef u op een blaadje dat, wanneer een zelfstandige failliet gaat en bij het OCMW aanklopt, hij meer zal krijgen, beter zal gediend zijn, een bredere financiële basis zal hebben. Een zelfstandige met een gezin zal immers al snel 850 euro netto per maand krijgen, waar nog kinderbijslagen en sociale toelagen bijkomen. Die mensen worden professioneel geholpen: hulp op juridisch vlak en op alle mogelijke vlakken, budgetbegeleiding. Dat is veel beter. De systemen zijn er. Het draagvlak is er om een failliete zelfstandige - want daarover gaat het uiteindelijk wanneer men een zaak na twee weken moet sluiten - te kunnen helpen.

Het document waarover we straks zullen stemmen, is louter en alleen een symbool. Ik betreur dat. Ik roep iedereen op hierover ernstig na te denken. Wij hebben vanmiddag van bijna alle fracties gehoord dat zij iets aan het probleem willen doen. Het zou beter zijn als wij dit voorstel opnieuw in de commissie zouden bespreken en daar snel mee doorgaan zodat wij snel een nieuwe, grondige en fatsoenlijke wet zouden hebben en niet deze onvolmaakte wet.

01.24 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer T'Sijen, al gedurende anderhalf jaar is men hiermee bezig geweest. Gedurende anderhalf jaar heeft men discussies en hoorzittingen gehad. Al die tijd blijft men van uw zijde amendementen indienen en vertragingssmanoeuvres uitvoeren. Het kan voor u misschien een symbool zijn, maar voor de kleine zelfstandigen die zich in dat geval bevinden, is het een zegen. Als u 1.370 euro een peulenschil vindt, er zijn heel veel zelfstandigen die heel veel moeten werken om aan dat bedrag te geraken. Dat kan ik u verzekeren. Als u ze allemaal naar het OCMW wilt sturen en u ze zomaar alles cadeau wil geven, dat kan, maar dat zijn mensen die hard werken voor hun centen en die met 1.370 euro in dat geval dik tevreden zijn.

01.25 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Werk dan voort en zorg ervoor dat ze een vergoeding krijgen bovenop datgene wat ze krijgen als zelfstandige en laat ze dan hun winkels niet sluiten. Dat is ons voorstel. Daar moeten wij voor gaan. Wij moeten de mensen niet verplichten om te sluiten voordat ze met een aalmoes van 30 euro kunnen toekomen. U hebt het telkens over bruto cijfers, maar dat zegt u er niet bij. U zaait daarover mist.

Het is inderdaad zo dat de discussie lang heeft geduurd. Er zijn veel hoorzittingen geweest in de Senaat, maar wij willen u de garantie bieden dat wij snel kunnen gaan. Als wij uw voorstel en ons voorstel

à l'horizon des élections communales, de nombreux travaux publics devraient être entrepris, ne justifie pas l'adoption d'un texte imparfait.

Offrir 1.370 euros bruts par mois aux indépendants constitue une aumône. S'ils sont victimes d'une faillite, ils ont davantage intérêt à s'adresser au CPAS, où ils bénéficieront d'une aide plus importante et de l'assistance de professionnels. N'érigez pas cette loi symbolique en fétiche bleu.

01.24 Bart Tommelein (VLD): Nous discutons déjà de cette proposition depuis un an et demi. Pourtant, certains groupes politiques ne cessent de présenter des amendements et de se livrer à des manœuvres dilatoires. Si pour Monsieur T'Sijen, 1.370 euros ne représentent qu'un montant symbolique, pour de nombreux petits travailleurs indépendants, il s'agit d'un montant non négligeable.

01.25 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Nous avons encore suffisamment de temps pour apporter les améliorations nécessaires avant les élections communales. Si l'on approuve aujourd'hui le texte qui nous est soumis, cela signifie que l'on est d'accord pour dire que les indépendants doivent d'abord fermer pour ensuite recevoir l'aumône.

samen leggen met een aantal amendementen en bemerkingen van de collega's, dan kunnen wij tot goed wetgevend werk komen, nog voor de gemeenteraadverkiezingen. Helaas, de egestellingen zijn blijkbaar ingenomen. Dat is een spijtige zaak voor het politieke werk.

01.26 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer T'Sijen, ik weet niet of u aanwezig was toen ik mijn betoog heb gehouden, maar ik heb duidelijk gezegd dat als dit was goedgekeurd, wij met volle overtuiging zullen meewerken aan andere voorstellen voor de zelfstandigen die moeten openblijven tijdens openbare werken. U moet alles zeggen als u een verhaal vertelt.

01.26 Bart Tommelein (VLD): Si ce texte est approuvé, nous collaborerons volontiers à de nouvelles propositions pour aider les indépendants qui veulent se montrer créatifs pour rester ouverts durant les travaux publics. Nous l'avons d'ailleurs toujours dit.

01.27 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, c'est intéressant de passer la dernière, après avoir entendu tous les intervenants s'exprimer. Si chacun vote comme il l'a annoncé, je pense que la proposition du Sénat, devenue projet, ne passera pas la rampe aujourd'hui et qu'il serait peut-être intéressant de reprendre les travaux.

Comme tout le monde, nous considérons que ce projet a le mérite d'exister puisque c'est une première démarche concrète pour prendre en compte les nuisances que doivent subir les commerçants. De la même manière que les autres, nous avons des critiques envers le contenu quant à la faiblesse du montant, quant à l'obligation de fermeture pendant quinze jours pour bénéficier de cette indemnisation, quant aux démarches complexes et quant à une intervention du fonds de participation.

Sur ce dernier point, j'aurai une question. Pour une fois, nous disposons d'un organisme qui fonctionne bien. Lui ajouter une mission n'appartenant pas aux tâches qui lui sont dévolues risque de le déforcer. Si fonds il doit y avoir, je préférerais que ce soit un autre que le fonds de participation.

Après avoir entendu les développements de mes prédécesseurs à cette tribune, j'ai des questions nouvelles outre toutes celles que j'avais prévues. Si, à ce stade de la discussion finale d'un projet qui a pour but de venir en aide à des commerçants, les positions exprimées aujourd'hui apparaissent tellement diversifiées, c'est qu'au sein du gouvernement notamment, il n'y a pas moyen de discuter entre famille libérale et famille socialiste sur cette prise en compte des commerçants et des indépendants en général. Les choses se règlent donc ici.

J'ai aussi un peu de mal à entendre les discours provenant des bancs socialistes: ils disent vouloir défendre les commerçants. Cependant, comme on l'a vu dans d'autres domaines, un blocage apparaît dès le moment où il s'agit du petit commerçant de proximité face à d'autres acteurs, comme les grandes surfaces.

Je voudrais ajouter des éléments nouveaux qui, à mon avis, doivent nécessairement être pris en compte, en plus de la proposition relative à l'indemnisation des commerçants.

Il conviendrait de permettre aux travailleurs des commerces de bénéficier du chômage économique. En effet, lorsqu'un commerçant

01.27 Muriel Gerkens (ECOLO): Dit ontwerp heeft ongetwijfeld zijn verdiensten, maar het bevat ook een aantal zwakke punten: de bescheiden vergoeding, de verplichte sluiting gedurende twee weken, de ingewikkelde procedures en de omweg via het Participatiefonds. Door het fonds een bijkomende taak op te leggen zal men zijn positie misschien ondergraven. Als men toch via een fonds wil werken, kiest men volgens mij beter een ander fonds.

Momenteel lijken de standpunten nog ver uit elkaar te liggen. Dit bewijst dat de socialisten en de liberalen binnen de regering een andere kijk hebben op de handelaars en zelfstandigen. De socialisten beweren wel dat ze de handelaars willen verdedigen, maar wanneer het de belangen van de kleine buurtwinkel het moeten afleggen tegen die van andere spelers zoals de grootwarenhuizen, gaan ze dwars liggen.

De economische werkloosheid moet worden uitgebreid tot wie in de handel werkt. Als een handelaar zijn zaak wegens werken moet sluiten, kan zijn personeel momenteel niet in economische werkloosheid worden geplaatst. Men zou de vergoeding hiervoor tenminste aan de handelaar moeten uitkeren.

Uit studies blijkt trouwens dat een handelszaak pas na acht maanden min of meer heropleeft.

se voit forc  de fermer son commerce à cause de travaux, son personnel n'a actuellement pas accès au chômage économique; le commerçant disposerait au moins du montant de l'indemnisation mais il devra de toute façon indemniser ses travailleurs.

La question relative à l'élargissement du chômage économique aux travailleurs des commer es qui, aujourd'hui, ne peuvent bénéficier de ce chômage car ils ont un statut d'employé, ne relève pas de vos compétences. Une telle mesure doit être prise afin qu'en cas de fermeture obligatoire de son commerce, le commerçant ne soit pas obligé de continuer de payer ses employés.

Par ailleurs, une problématique a été soulevée à l'occasion des auditions au Sénat. Ainsi, il ressort des études qui ont été réalisées, notamment par l'UNIZO, que quasiment 8 mois sont nécessaires pour qu'un commerce puisse retrouver une certaine vitalité. Le commerçant est souvent obligé de consentir de nouveaux investissements pour pouvoir relancer son activité. Dès lors, des formules de prêts à taux réduits ou sans intérêts pour lui permettre de relancer son activité, après une période de fermeture, seraient intéressantes. Cette question ne relève pas non plus de vos compétences. Mais, une telle mesure devrait, selon moi, être prise.

Je partage la position selon laquelle ce sont les maîtres d'ouvrage qui doivent financer un fonds via des cotisations fixées sur la base d'un pourcentage du chiffre d'affaires. Je ne comprends pas que certains puissent prétendre que ce fonds devrait être alimenté par les entrepreneurs qui exécutent des travaux commandités par des maîtres d'oeuvre qui refusent g n eralement de faire preuve de coordination. Que ce soit l'eau, le gaz, l'lectricité ou la commune, on constate souvent que les travaux sont effectués les uns après les autres, sans véritable coordination.

Je voudrais prendre l'exemple de la ville de Li ge. Depuis trois ans, des travaux y sont effectués rue Hors-Château. On a commencé par des travaux effectués sur les conduites de gaz. Ont suivi des travaux d'lectricité, puis des travaux sur les conduites d'eau, etc. Aujourd'hui, on aménage la rue afin de la rendre beaucoup plus jolie. Toujours est-il que cette rue est en travaux depuis un an. Des commer es, qui ont donc d  fermer leur porte pendant plusieurs mois, viennent maintenant de rouvrir. Les cafés et les restaurants de cette rue ont vu leur chiffre d'affaires fortement diminuer.

01.28 Thierry Giet (PS): Il y a là aussi une fédération!

Laagrentende of renteloze leningformules zouden dan ook een interessante optie zijn.

De opdrachtgevers van de werken, en niet de aannemers, moeten geld stoppen in een fonds, door middel van bijdragen die berekend worden op grond van een percentage van de omzet.

01.29 Muriel Gerkens (ECOLO): Il est vrai que se trouve dans cette rue une fédération politique qui n'a pas fermé! Mais il faut reconnaître que ce n'est pas la clientèle qui la fait vivre. En tout cas, nous sommes bien placés pour constater que des commerçants de cette rue ont été contraints de fermer.

Il faut savoir que la commune n'est pas obligée de prévenir le commerçant. Elle a l'obligation de prévenir le propriétaire qu'elle entame des travaux. C'est ainsi que certains commerçants de cette rue n'ont pas été informés car leur propriétaire ne les avait pas prévenus.

01.28 Thierry Giet (PS): Die hebben ook een federatie!

01.29 Muriel Gerkens (ECOLO)
Toen we het wetsontwerp betreffende de handelsvestigingen bespraken, heb ik een amendement ingediend - dat verworpen werd - dat ertoe strekte de gemeenten meer autonomie te geven, op voorwaarde dat ze een economisch ontwikkelingsplan uitwerken.

Dit wetsontwerp wordt niet

Je sors du cadre de cette loi dans le but de renvoyer la balle à ceux qui prennent en compte les intérêts de la commune et des commerçants. Un travail doit être fait complémentairement avec les Régions et les communes.

Je généralise à nouveau: lorsque nous avons discuté du projet de loi sur les implantations commerciales, nous avons eu des difficultés à faire prendre en compte l'intérêt du commerce de proximité par rapport aux grandes surfaces. A l'époque, j'avais introduit un amendement – en essayant qu'il soit pris en compte – qui consistait à laisser davantage d'autonomie aux communes à condition que celles-ci élaborent et déposent, face aux Régions, un plan de développement économique. Ce plan ferait part de la manière dont elles organisent l'activité économique et commerciale sur leur territoire et déterminerait les critères d'acceptation ou de rejet. Cela a, selon moi, été refusé. On a demandé à la Région de prendre ce point en charge dans les schémas de structure. A la Région wallonne, la majorité actuelle a refusé de le prendre.

Tant qu'aucune mesure visant à défendre les petits commerces ou à protéger les commerçants – notamment dans le cas de travaux – ne sera prise au niveau fédéral, nous n'aboutirons à rien. C'est un autre niveau de pouvoir qui doit s'en emparer. C'est le gros reproche que je ferai par rapport à ce projet de loi: il ne repose pas sur un accord de coopération ou une mise en relation des différents niveaux de pouvoir, que ce soit le fédéral, la Région ou les communes. C'est indispensable pour que la Région puisse donner des moyens à la commune, de manière à ce qu'elle remplisse convenablement sa mission de coordination entre tous les acteurs de gestion des travaux, l'ensemble des commerçants et les habitants. Il faut que cela corresponde à un projet de développement de la commune. La commune fait effectivement partie des maîtres d'œuvre, elle sera donc partiellement concernée par l'argent à placer dans un fonds.

L'intention du groupe Ecolo était de s'abstenir. Ce projet est un premier pas mais des tas d'autres choses doivent être mises en place parallèlement. Néanmoins, ayant entendu les discussions de cet après-midi, une réflexion plus globale, avec des mesures émanant de différents ministres aux compétences différentes et complémentaires, me paraît intéressante.

01.30 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had niet de bedoeling om in deze stand van het debat nog het woord te voeren, maar op basis van de interventies tijdens de toespraak van onze collega's, in het bijzonder van mevrouw Pieters, is bij mij de vraag is opgekomen – ik heb ze al even ter tafel gelegd – of de federale overheid, werkende via een gewone wet, wel degelijk bevoegd is om een verplichting eenzijdig op te leggen aan niet alleen de gemeenten – daar kan nog verder over gepraat worden – maar ook aan de Gewesten en de Gemeenschappen. Waarom stel ik die vraag?

Sinds de autonomie van de Gewesten en de Gemeenschappen gevestigd is en sinds de stemming van de wet houdende de financiële autonomie van de Gewesten en de Gemeenschappen, dacht ik dat het logischerwijze niet kan dat een federale overheid eenzijdig financiële verplichtingen oplegt aan een gewestelijke overheid. Alvorens u aan te tonen dat deze redenering echt hout snijdt, wou ik toch even gezegd hebben dat ik samen met mijn fractie deze tekst

geschraagd door een samenwerkingsakkoord noch door enige coördinatie tussen de onderscheiden beleidsniveaus.

Wij waren van plan ons te onthouden. Met dit wetsontwerp wordt een eerste stap gezet, maar er is nog veel werk aan de winkel. Men moet het hele plaatje bekijken en over alle aspecten nadelen.

01.30 Paul Tant (CD&V): Je me demande toutefois si le gouvernement est compétent pour imposer un engagement financier aux communes, mais surtout aux Régions et aux Communautés. Ne sont-elles pas financièrement autonomes?

J'ai voté en faveur de ce texte en commission parce que j'adhère entièrement au principe selon lequel les citoyens qui subissent des nuisances causées par les autorités peuvent bénéficier de compensations de la part de celles-ci. Je crains toutefois que

heb goedgekeurd in de commissie, ook omdat wij op den duur, mijnheer de voorzitter, beland waren in een soort symbolendiscussie. Niemand wou tegen het principe stemmen omdat we het met zijn allen, op alle banken – ik stel dat vast – logisch vinden dat wie schade lijdt door het optreden van een overheid, daarvoor ook een schadeloosstelling ontvangt. Dat is de reden waarom we dit goedgekeurd hebben.

Collega's, als ik even uw aandacht mag vragen. Dit ontslaat ons niet van de verplichting om toch goed te kijken of we binnen onze bevoegdheid blijven. Er zijn wellicht andere bronnen – ik heb ook een paar mensen aangesproken daarover – maar ik lees dat de heer Jan Velaers, toch een autoriteit in deze, in zijn werk "De Grondwet en de Raad van State", het volgende zegt onder de titel "Geen federale kosten doorrekenen aan de Gemeenschappen en de Gewesten". Ik citeer woordelijk:

"De federale wetgever kan de kosten, verbonden aan de uitoefening van een federale bevoegdheid, dan ook niet bij gewone wet afwentelen op de Gemeenschappen en de Gewesten. Dit zou immers betekenen dat de Staat zich bij gewone wet", daar zitten we nu in, "een virtuele dotatie toekent en in afwijking van artikel 175 en 177 van de Grondwet het financieringsstelsel wijzigt zonder bijzondere meerderheid". Wat moet men daaruit afleiden? Dat men in dezen zelfs niet uit de voeten kan met een samenwerkingsovereenkomst. Als men conform de bevoegdheidsverdeling wil handelen, dan is men verplicht om dergelijke regeling vast te leggen bij bijzondere wet.

Sta mij toe het nog even te herhalen en ik hoop dat het voor iedereen geldt. Het kan toch niet dat we zeggen het symbool genegen te zijn en dus om het even welke tekst, afgezien van welke bevoegdheidsregeling ook, goed te keuren. Voorzitter, ik zeg u in alle eerlijkheid: ik zal dat in geen geval doen. Ik keur dergelijke teksten niet goed, wanneer ik woordelijk lees dat dit niet tot onze bevoegdheid behoort.

01.31 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Collega, als regionalist hoor ik u dat hier graag bepleiten. Ik ga zelfs een stuk met u mee. Ik ben er zelfs van overtuigd – ik denk dat we dat moeten bekijken en onderzoeken – dat Vlaams minister Peeters, bevoegd voor Openbare Werken, hier eigenlijk het beleid moet voeren om voor de zelfstandigen de minder-hindermaatregelen mogelijk te maken. Ik weet niet wat de visie is van uw fractie, maar ik denk dat minister Peeters eigenlijk veel beter geplaatst is om vanuit Vlaanderen het beleid te voeren voor de zelfstandigen.

01.32 Paul Tant (CD&V): Collega's, we moeten daar nu niet over uitweiden. Het is een interessant debat, maar het is een ander debat. Waarom? Als men een regeling wil voor heel het Belgische grondgebied, dan moet u werken via het systeem van de bijzondere wet. Dan zijn de beide Gewesten op gelijke voet bevoegd om in dezen op te treden. Zoals er geen middelen kunnen overgedragen worden aan de Gewesten en Gemeenschappen zonder een bijzondere wet, geldt dus ook het tegenovergestelde.

01.33 Servais Verherstraeten (CD&V): Ik zie dat de minister aan het zwaaien is met papieren. Het is alleen de bevoegde staatssecretaris die haar wat weerhield om gebruik te maken van de papieren.

ce projet de loi dépasse le cadre de nos compétences. Jan Velaers écrit à ce propos dans son ouvrage "De Grondwet en de Raad van State" que les autorités fédérales ne peuvent faire endosser des charges fédérales aux Communautés ou aux Régions par une loi ordinaire. Même un accord de coopération n'est pas suffisant à cet effet, seule une modification du mode de financement par une loi spéciale peut permettre à l'État de se soustraire à de telles charges. Dans le cas contraire, ce dernier s'octroie une dotation virtuelle.

J'éprouve des réticences à adopter des textes symboliques qui ne relèvent pas de nos compétences fédérales.

01.31 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Je suis partiellement d'accord. C'est en fait le ministre flamand M. Peeters qui doit s'occuper de ce dossier.

01.32 Paul Tant (CD&V): Si nous souhaitons instaurer une réglementation pour l'ensemble de la Belgique, cette réglementation doit être votée par le biais d'une loi spéciale.

Misschien kan op de juridische opmerkingen van collega Tant geantwoord worden door de bevoegde minister.

01.34 Paul Tant (CD&V): Uitstekend, mevrouw de minister. In elk geval, mijnheer de voorzitter, wie weet kunnen de papieren waarmee de minister zwaait en nog meer wat ze aan de hand daarvan misschien zal zeggen, mij overtuigen. Ja, ik ben op dat punt bijzonder toegeeflijk. Als men mij intellectueel kan overtuigen – ik laat mij niet altijd makkelijk overtuigen – dan ben ik bereid om de familie te volgen, om een christelijke term te gebruiken.

De **voorzitter:** Mijnheer Tant, u ontroert de Kamer.

01.35 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, deze term wordt trouwens ten onrechte aan katholieken toegeschreven. Ik lees hetzelfde ook in berichten van mensen van een totaal andere obediëntie. Dat is echter niet terzake.

Mijnheer de voorzitter, als er niets nieuws uit de bus komt, zou ik u willen vragen toch te overwegen om bij absolute hoogdringendheid over deze aangelegenheid het advies te vragen van de Raad van State. U zult dan zien dat ik gelijk had.

De **voorzitter:** Nu dit debat is beëindigd, vraag ik aan de regering of zij wenst te repliceren.

01.36 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mag ik iets vragen aan de heer Tant?

Mijnheer Tant, hebt u namens de hele CD&V-fractie uw uiteenzetting gehouden?

01.37 Paul Tant (CD&V): Ik deed dat in mijn eigen naam.

01.38 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): U deed dat in eigen naam. Dat is belangrijk.

01.39 Paul Tant (CD&V): Behoudens het behoren tot een bepaalde fractie, gelden ook nog andere overwegingen, wanneer we wetgevende arbeid verrichten.

01.40 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Ik dacht even dat ik politieke conclusies mocht trekken uit uw uiteenzetting.

De **voorzitter:** U stelde een vraag. U kreeg een antwoord.

01.41 Paul Tant (CD&V): Mijnheer Annemans, dat maakt u zelf maar uit.

01.42 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, comme vous le voyez, ce sujet soulève beaucoup de discussions et beaucoup de passion. Ce débat dure depuis plusieurs mois tant au Sénat qu'à la Chambre. Je crois que chacun des membres de la commission a pu faire valoir son point de vue.

Les 44,20 euros sont-ils suffisants ou non? L'important est de savoir qu'aujourd'hui, l'indépendant qui est obligé de fermer plus de quinze

01.34 Paul Tant (CD&V): Si la ministre parvient à me convaincre que je me trompe, j'aurai l'honnêteté intellectuelle de l'admettre.

01.35 Paul Tant (CD&V): Il me semble toutefois préférable de demander en urgence l'avis préalable du Conseil d'Etat.

01.36 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Parlez-vous au nom de l'ensemble de votre groupe?

01.37 Paul Tant (CD&V): Je m'exprime en mon nom personnel.

01.42 Minister Sabine Laruelle: Die vergoeding, die in de ogen van sommigen onbetekend lijkt, blijft te verkiezen boven helemaal geen vergoeding, zoals nu het geval is. Het bedrag van 44 euro stemt overeen met de uitkering in geval van technische werkloosheid.

jours – madame Ghenne, il ne s'agit évidemment pas de l'obliger à fermer; c'est évident – ne reçoit rien du tout, 0 euro, 0 franc, 0 centime! On pourrait discuter longtemps de la question de l'indemnité mais il faut savoir – comparaison n'est pas raison, je le sais mais il me semble que, dans ce cas, la comparaison est intéressante – que les 44,20 euros correspondent au chômage technique. C'est la raison pour laquelle nous avons fixé l'indemnité à 44,20 euros.

Les deux objectifs visés à terme sont peut-être contradictoires. D'une part, je suis disposée à étudier comment aller plus loin dans l'indemnisation, mais il faut d'abord tenir l'équilibre budgétaire. D'autre part, il faut obliger les maîtres d'ouvrage – c'est bien d'eux qu'il s'agit; ce projet ne vise ni les communes, ni les Régions, ni l'Etat fédéral – à donner une information beaucoup plus complète et correcte. Atteindre cet objectif impliquera – j'ose l'espérer – le fait que l'ensemble des maîtres d'ouvrage sur les voies publiques prennent des dispositions pour que plus aucun commerçant ne doive fermer son commerce et pour que leur vie soit facilitée.

Mevrouw Pieters, ik kom tot uw vraag. Als de stemming gunstig is, zal de wet normaal gezien in werking treden op 1 juli 2006. De koninklijke besluiten zullen klaar zijn tegen dezelfde datum. Wij zullen de koninklijke besluiten schrijven. Normaal gezien zal op 1 juli alles klaar zijn en zal de wet in werking treden samen met de koninklijke besluiten.

Mevrouw De Meyer, ik heb uw amendement gelezen, maar ik vrees dat uw amendement meer administratieve lasten voor de gemeenten zal teweegbrengen dan dit ontwerp. Ik vrees voor de gemeenten als uw voorstel wordt aangenomen. Het brengt meer administratieve lasten met zich. Bovendien zouden door uw voorstel de gemeenten zowel rechter als partij zijn.

Pour la remarque de M. Tant, on peut dire que le projet ne vise ni les communes ni les Régions mais bien les maîtres d'ouvrage. Je rappellerai également un avis que M. Tant connaît certainement aussi bien que moi en sa qualité de président de la commission, c'est l'avis que le Conseil d'Etat a rendu sur demande du Sénat. Si vous le souhaitez, je peux en lire un extrait ou alors vous me faites confiance.

Je cite: "La détermination des conséquences résultant de faits dommageables est une matière qui relève de la compétence résiduelle de l'autorité fédérale. Le législateur fédéral peut également prévoir que, pour certains types de dommages, le pouvoir public est chargé de les réparer en tout ou en partie sur la base de la solidarité que le législateur juge souhaitable dans pareil cas."

Voilà, monsieur le président, je crois que tout a été dit.

01.43 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, men brengt mij straks een arrest van het Arbitragehof dat zowat dezelfde materie behandelt en tot dezelfde conclusie komt, met name dat als de wetgever dit wil regelen – ik zal het u straks voorlezen, als u het mij toestaat – dit moet gebeuren bij een wet die goedgekeurd wordt met

Dit ontwerp streeft twee tegenstrijdige doelstellingen na.

Voorerst wil het een antwoord bieden op de moeilijkheden van de kleine winkeliers, zonder aan het begrotingsevenwicht te raken. In de toekomst zullen we wellicht verdergaande maatregelen kunnen nemen.

In de tweede plaats verplicht het de bouwheren de winkeliers correcte informatie te verschaffen en bepaalde maatregelen te nemen wanneer ze werken op de openbare weg aanvatten, om ervoor te zorgen dat in de toekomst geen enkele winkel nog verplicht wordt de deuren te sluiten.

La loi et les arrêtés royaux y afférents entreront en vigueur le 1er juillet 2006.

Je suis opposée à l'amendement de Mme De Meyer car je crains qu'il n'engendre un surcroît de travail administratif pour les communes. Par ailleurs, celles-ci seraient à la fois juge et partie.

Dit ontwerp heeft betrekking op de bouwheren, niet op de gemeenten of de Gewesten.

Ik baseer me op het advies dat de Raad van State op vraag van de Senaat heeft uitgebracht om te bevestigen dat de federale overheid voor deze materie bevoegd is.

01.43 Paul Tant (CD&V): Un arrêt de la Cour d'arbitrage relatif à un dossier comparable stipule également qu'une telle matière doit être réglée par une loi

een bijzondere meerderheid, of de meerderheid vereist in artikel 4 van de Grondwet.

De voorzitter: U krijgt straks de kans dit te doen, misschien bij uw stemverklaring. Ik weet immers niet wat u precies beoogt.

01.44 **Sabine Laruelle**, ministre: Monsieur le président, en ce qui me concerne, je me base sur l'avis du Conseil d'Etat. S'il y avait eu un problème de ce type, je suppose que ce dernier, à qui je fais confiance, l'aurait relevé.

Pour ce qui concerne les amendements de M. Drèze, comme je l'ai dit, il faut d'abord réaliser l'équilibre budgétaire dans le cadre actuel. Et c'est la même chose pour ceux de Mme Gerkens: avant d'augmenter l'indemnité, il faut d'abord savoir si l'équilibre budgétaire sera atteint.

En ce qui concerne l'effort de l'autorité fédérale, elle met justement à disposition le fonds de participation, ainsi que ses fonctionnaires. L'Etat est parfois aussi le maître d'ouvrage et sera donc également soumis à cette législation.

01.45 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat mevrouw de minister op twee belangrijke vragen niet geantwoord heeft, ten eerste, de vraag van de heer Drèze omtrent de financiering door de overheid, van het Participatiefonds, en ten tweede, een van mijn vragen die ik nochtans twee keer heb gesteld.

Mevrouw de minister, ik meen uit de wet te kunnen opmaken dat alle werken van algemeen nut op het openbaar domein aanleiding geven tot een verplichte financiering van het Participatiefonds, zelfs wanneer zij geen hinder veroorzaken. Is dat zo, ja of neen?

01.46 **Minister Sabine Laruelle**: Die specifieke problematiek moet in het koninklijk besluit geregeld worden.

Ma réponse est donc oui. Mais il faudra le spécifier dans les arrêtés.

01.47 **Trees Pieters** (CD&V): Dus zelfs wanneer er geen hinder teweeggebracht wordt, moet men een verplichte financiering doen in het Participatiefonds? Dat begrijp ik eruit.

01.48 **Sabine Laruelle**, ministre: Donc, lorsqu'un maître d'ouvrage commande un travail sur la voie publique ...

01.49 **Trees Pieters** (CD&V): (...)

01.50 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, je voudrais intervenir sur ce point capital, que j'ai expressément indiqué dans mon amendement. Je croyais que chacun avait bien compris - mais apparemment, ce n'est pas le cas si j'observe les réactions des membres assis tant à ma droite que sur les bancs en face - que somme toute, cette loi allait refinancer le fonds de participation!

01.51 **Joseph Arens** (cdH): C'est clair! Mais c'est évident!

spéciale.

01.44 **Minister Sabine Laruelle**: In antwoord op mevrouw Gerkens en de heer Drèze wijs ik erop dat dit ontwerp het begrotingsevenwicht moet respecteren.

Uit dit ontwerp blijkt dat de federale Staat tussenbeide komt door het Participatiefonds ter beschikking te stellen, terwijl hij zelf als bouwheer bij de werken betrokken is.

01.45 **Trees Pieters** (CD&V): La ministre n'a pas répondu à la question de M. Drèze sur la part des pouvoirs publics dans le financement du Fonds de participation. Il n'a pas davantage répondu à ma question de savoir si tous les travaux effectués sur la voie publique donnent lieu à un financement du Fonds de participation, même s'ils n'occasionnent pas de nuisance.

01.46 **Sabine Laruelle**, ministre: Cette question spécifique doit être réglée par l'arrêté royal.

01.50 **Benoît Drèze** (cdH): Met die wet zal het participatiefonds geherfinancierd worden.

Le président: Pas de malentendus, parce que ici "verba manent"!

01.52 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, premièrement, le fonds de participation n'a pas besoin d'être refinancé, il vient de l'être par un emprunt obligataire. Donc, même si ses produits fonctionnent très bien - je remercie M. Drèze d'y faire allusion, même de façon indirecte -, ce projet ne vise évidemment pas à financer le fonds de participation. Ceci fera l'objet d'un compte séparé au sein du fonds de participation. Les comptabilités en seront hermétiques. Il ne s'agit pas de prélever ces sommes-ci pour financer d'autres actions que celles prévues dans le cadre de ce projet. C'est évident!

Le président: Une dernière remarque avant que je close la discussion générale, monsieur Drèze?

01.53 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, j'aurais voulu que la ministre précise ce qu'elle entend par "équilibre budgétaire". Je prends des exemples. Ainsi, l'amendement de Mme Gerkens est intéressant en soi. Mais dans ce cadre-là, la notion d'équilibre budgétaire se trouve au niveau des maîtres de l'ouvrage, puisque selon son amendement, on augmente le montant à charge du maître de l'ouvrage; donc pour le fédéral, cela devient tout à fait équilatéral. Grâce à l'amendement de Mme Gerkens, il n'y a pas de problème d'équilibre budgétaire au niveau de l'Etat fédéral. Au contraire, ce seront les entités fédérées qui devront encore supporter une charge supplémentaire.

Par contre, lorsque vous dites - je ne suis pas certain de vous avoir bien suivie – que notre amendement pourrait être intéressant, à condition que l'on respecte l'équilibre budgétaire, j'entends que vous seriez disposée, à condition de rouvrir le dossier - il est impératif selon moi de renvoyer le dossier devant la commission et même au sein du gouvernement - et à négocier au sein de l'Etat fédéral une marge budgétaire pour que ce dernier apporte sa contribution au dispositif.

Je termine en disant qu'en ce qui concerne les pouvoirs locaux, je me réfère aux documents transmis par le premier ministre la semaine passée, en particulier aux annexes budgétaires. La page 11 en est extrêmement éclairante. Je présume que vous connaissez le tableau par cœur. Depuis 2004, le financement est négatif au niveau des pouvoirs locaux: moins 0,1 en 2004, moins 0,2 en 2005, moins 0,3 en 2006 et avec votre proposition, nous sommes bien partis pour atteindre moins 0,4 en 2007!

De voorzitter: Hebt u het arrest waarover u het had gevonden, mijnheer Tant?

01.54 Paul Tant (CD&V): Ja, mijnheer de voorzitter. Voor zij die het willen opzoeken, het betreft arrest 63/2005 van 23 maart 2005, omrent een betwisting in verband met de winstverdeling van de Nationale Loterij, met name over een bepaling in de wet van 22 juillet 1991 betreffende de Nationale Loterij. Artikel 15 van die wet bepaalt: "De winst van de Nationale Loterij bestemd is voor de financiering van de programma's voor hulpverlening aan de ontwikkelingslanden en voor doeleinden van openbaar nut die worden bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit...", enzovoort.

Dat is dus het voorwerp van de betwisting voor het Arbitragehof.

01.52 Minister Sabine Laruelle: Het participatiefonds hoeft niet geherfinancierd te worden. Het bedrag waarvan sprake zal op een aparte rekening gestort worden in het participatiefonds. Het is niet de bedoeling dat geld te gebruiken om andere acties te financieren dan die waarin dit ontwerp voorziet.

01.53 Benoît Drèze (cdH): Kan de minister even preciseren wat zij onder een begroting in evenwicht verstaat. Met het amendement van mevrouw Gerkens komt het begrotingsevenwicht van de federale overheid niet in het gedrang, maar er zijn wel extra lasten voor de deelgebieden. Maar als u zegt dat ons amendement een interessante denkpiste zou kunnen zijn, mits het begrotingsevenwicht gevrijwaard wordt, begrijp ik daaruit dat u bereid bent om op federaal niveau te onderhandelen over extra begrotingsruimte voor deze maatregelen.

Voor de lokale overheden is de financiering negatief sinds 2004. Uw voorstel zal die tendens alleen maar versterken.

01.54 Paul Tant (CD&V): Je me réfère à l'arrêt n° 63/2005 du 23 mars 2005 de la Cour d'arbitrage relatif aux contestations sur la répartition des bénéfices de la Loterie nationale, à savoir l'article 15 de la loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale. Cet article dispose que les bénéfices sont destinés au financement de projets de

Opdat wij elkaar goed zouden verstaan, dit is minder verregaand dan hetgeen vandaag voorligt. Het gaat namelijk alleen over de besteding van middelen, maar waarvan artikel 62 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gewesten, uitdrukkelijk bepaald heeft dat de aangelegenheid van de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij daardoor wordt geregeld. Ik beklemtoon de woorden "daardoor wordt geregeld".

Mevrouw de minister, ik pas het even toe op het geval dat ons thans bezighoudt. U richt een fonds op, Participatiefonds genaamd. U bepaalt wat met dit Fonds mag gebeuren. Ik laat nog even het spijzen van dit Fonds buiten beschouwing, maar wat ik daarnet gelezen heb, laat geen enkele twijfel bestaan.

Zelfs waar het gaat over alleen maar het bepalen van de bestemming van de middelen die in het Fonds terechtkomen, zegt het Arbitragehof, krachtens de bepaling, in samenhang gelezen met artikel 175, tweede lid van de Grondwet: "... waarvan de Raden van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, ieder wat hem betreft, de bestemming van hun ontvangsten regelen bij decreet, behoort het vaststellen van de financiële middelen voor het voeren van" – in dit geval – "een cultureel beleid tot het regelen van een culturele aangelegenheid". Dit is dus een aangelegenheid die tot de bevoegdheid behoort van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Mijnheer de voorzitter, ik vat samen. U kunt er op basis van de letterlijke lezing van teksten en commentaren niet omheen dat het niet kan dat de federale overheid terzake de bevoegdheid blijft behouden en verplichtingen oplegt. Men moet geen grote rechtsgeleerde zijn - ik ben dat ook niet – om dat te snappen. Het is toch nogal logisch dat als men eerst financiële autonomie toekent aan de Gewesten, het niet kan dat de federale overheid tegelijk de bevoegdheid zou behouden om bon gré, mal gré verplichtingen op te leggen om bijdragen te storten.

Mijnheer de voorzitter, ik kan niet anders dan blijven aandringen. Ik durf het bijna niet uitspreken, maar ik vind dat u minstens bij urgentie deze kwestie voor advies moet voorleggen aan de Raad van State, gezien het ondertussen gevallen arrest. Wat mij betreft geldt hier de urgentie.

Daarom moet u het advies vragen van de Raad van State, wat mij betreft bij hoogdringendheid.

De voorzitter: De Raad van State heeft een advies gegeven. Het zal dat geen tweede maal doen. Dat weet ik reeds lang. Ik denk dat de Kamer voldoende weet.

01.55 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit moet ophouden. Gaat u eens na over hoeveel tijd de Raad van State heeft beschikt om zich over deze kwestie uit te spreken. Een van de basisoorkzaaken van de bedenkelijk legitimatie kwaliteit van de teksten heeft betrekking op het feit dat men de Raad van State niet de tijd laat om zijn werk naar behoren te doen. Men stelt wel dat de Raad van State zich heeft uitgesproken.

Het behoort tot uw bevoegdheid om uitdrukkelijk aan de Raad van State te vragen of hier een bevoegdheidskwestie aan de orde is of

coopération au développement et de missions d'intérêt public, fixés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Cet article va moins loin que le projet que nous examinons aujourd'hui. En l'occurrence, il s'agit uniquement de l'affectation de moyens. À cet égard, l'article 62 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Régions règle expressément la répartition des bénéfices de la Loterie nationale.

Nous effectuons la comparaison avec le Fonds de participation créée par la ministre Laruelle. En sa qualité de ministre, elle détermine elle-même l'organisation de ce fonds, alors que selon la Cour d'arbitrage l'utilisation des moyens du fonds relève de la compétence des Régions et des Communautés.

Il conviendrait de demander au Conseil d'Etat un avis d'urgence sur ce problème de compétences.

Le président: Le Conseil d'Etat a déjà donné un avis et ne le fera donc pas une deuxième fois.

01.55 Paul Tant (CD&V): Tout cela n'est pas sérieux! La qualité discutable des textes de loi résulte précisément du fait que l'on ne laisse jamais au Conseil d'Etat le temps de faire son travail convenablement. Nous devons savoir si nous nous trouvons oui ou non en présence d'un conflit de compétences.

niet.

De **voorzitter**: De Kamer is hiermee voldoende ingelicht.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1751/1**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1751/1**)

Le projet de loi compte 14 articles.

Het wetsontwerp telt 14 artikelen.

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2 à/tot 14

/ 16 - Magda De Meyer cs (**1751/6**)

Art. 3

/ 17 - Benoit Drèze cs (**1751/6**)

Art. 8

/ 18 - Benoit Drèze cs (**1751/6**)

/ 19 - Muriel Gerkens (**1751/6**)

- L'article 1 est adopté.

- Op de artikelen 2 tot en met 14 is er een lang amendement (nr. 16) van mevrouw De Meyer. Ik weerhoud het amendement en de artikelen.

- A l'article 3, il y a l'amendement 17 de MM. Drèze et consorts. Je réserve l'amendement.

Op artikel 6 is er een tekstverbetering in de Nederlandstalige tekst, paragraaf 1. In de voorlaatste lijn moet men lezen: "...door de gemeente uitgereikt attest, waarin in voorkomend geval wordt bevestigd ..."; dus de woorden "in voorkomend geval" vervangen de woorden "al dan niet".

Buiten dit, geen bezwaar.

- A l'article 8, il y a deux amendements. Un amendement n° 18 de MM. Drèze et consorts, ainsi que l'amendement n° 19 de Mme Gerkens. Les amendements sont réservés.

L'article 1 est adopté.

Artikel 1 wordt aangenomen.

Le vote sur les amendements et les autres articles est réservé.

De stemming over de amendementen en de overige artikelen wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

02 Projet de loi modifiant les articles 64 et 1476 du Code civil et l'article 59/1 du Code des droits de timbre en vue de simplifier les formalités du mariage et de la cohabitation légale (1762/1-3)

02 Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 64 en 1476 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 59/1 van het Wetboek van Zegelrechten met het oog op de vereenvoudiging van de formaliteiten voor het huwelijk en de wettelijke samenwoning (1762/1-3)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

02.01 Martine Taelman, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijf naar het schriftelijk verslag. Namens de fractie zal mijn collega, de heer Tommelein, een pertinente vraag stellen aan de staatssecretaris.

02.01 Martine Taelman, rapporteur: Je me réfère au rapport écrit.

De **voorzitter**: Er zijn twee sprekers ingeschreven in de algemene bespreking: mevrouw Van der Auwera en de heer Tommelein. Het woord is aan mevrouw Van der Auwera.

02.02 Liesbeth Van der Auwera (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de staatssecretaris, dit wetsontwerp strekt ertoe de vormvereisten voor het aangaan van een huwelijk en voor de verklaring van wettelijke samenwoning te vereenvoudigen door de burgers niet meer te vragen om zelf alle vereiste documenten te verzamelen en die taak toe te vertrouwen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. Ik heb straks even moeten lachen als ik het verslag van de bespreking in de commissie nalas. Als motivatie voor dit ontwerp staat er immers dat dit niet dan normaal zou zijn omdat het de discriminatie zal wegwerken tussen degenen die samenwonen en degenen die de uitdaging van een huwelijk wensen aan te gaan.

Mijnheer de staatssecretaris, dit wetsontwerp heeft wel degelijk betrekking op wettelijke samenwoning. Die motivatie is dus een beetje lachwekkend. Trouwens, als u vindt dat iedere discriminatie tussen gehuwden en wettelijk samenwonenden en gewoon samenwonenden moet worden weggewerkt, dan kunt beter alle formaliteiten afschaffen dan met zo'n ontwerp op de proppen te komen.

Uiteraard denken wij dat dit ontwerp een goede stap in de juiste richting is. U weet dat ik minder snel van ophouden weet dan u. U bent staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, maar ik sta hier in twee weken tijd de derde keer voor u te pleiten om dringend werk te maken van een aantal voorstellen die wij u hebben gedaan en waarop de regering gewoon dient in te gaan.

Wij hebben een aantal voorstellen ingediend met betrekking tot de geboorteaanmelding. Wij hebben ook voorstellen gedaan over de vereenvoudiging van de overlijdensaanmelding. Wij hebben ook een voorstel gedaan dat ertoe strekt de informatie die over elke rijksinwoner is opgenomen in het Rijksregister aan te vullen met een vermelding van diens afstammelingen in de eerste graad met het oog op een vlottere afhandeling van de nalatenschap. Wij hadden ook nog een voorstel in verband met de vereenvoudiging van het herstellen van materiële missingen.

Wat zijn wij? Zelfs in de commissie voor de Justitie, ook gisteren in de commissie voor de Binnenlandse Zaken, zegt u wel dat u er werk van

02.02 Liesbeth Van der Auwera (CD&V): L'avant-projet a pour but de simplifier les formalités du mariage et de la déclaration de cohabitation légale. Désormais, les citoyens ne doivent plus rassembler eux-mêmes tous les documents nécessaires. C'est évidemment positif, mais il y a un grain de sable au niveau de la motivation car si le gouvernement veut vraiment supprimer toute discrimination entre le mariage, la cohabitation légale et la simple cohabitation, il devrait abroger toutes les formalités.

Je me réfère à nouveau à notre proposition de loi tendant à simplifier la déclaration de naissance et l'acte de décès, à notre proposition de loi relative à la mention dans le registre national des descendants au premier degré et à la proposition tendant à simplifier la correction d'erreurs matérielles. Le secrétaire d'État a promis de s'atteler à ces dossiers, mais nous attendons toujours qu'il joigne l'acte à la parole. Nos propositions ne seraient-elles pas valables parce qu'elles émanent de l'opposition?

La suppression du droit de timbre de cinq euros est positive. Elle entraîne une simplification et une économie, mais pourquoi vaut-elle

zult maken, maar daden blijven achter. Ik zie u zuchten. Wij zuchten hier ook geregeld. Deze zaken liggen immers voor het grijpen. Daarover bestaat eensgezindheid. Dat zijn geen zware ideologische debatten. Ik heb de indruk dat dit niet op de agenda geraakt omdat het van de oppositie komt.

U was vorige week in de commissie voor de Justitie. U bent gewoon op mijn kar gesprongen maar u hebt niet echt iets gedaan om aan die agenda te sleuren.

Wat de commissie voor de Binnenlandse Zaken betreft, gisteren konden onze voorstellen niet worden samengevoegd met het wetsontwerp. Wij hebben dit dan opgelost via amendering aan de hand van onze voorstellen. Wij zijn zeer benieuwd, mijnheer Daems, wat uw fractie terzake zal doen bij de stemming. U kunt dan misschien eens laten zien hoe zeer de administratieve vereenvoudiging u na aan het hart ligt.

Dit is een stap in de goede richting. Wij hebben echter moeite met het feit dat de zegelrechten ten bedrage van 5 euro weliswaar worden afgeschafft. Er worden 1,5 euro gemeentelijke taksen geheven per uittreksel uit de akte van de Burgerlijke Stand. Onze vraag terzake is volgens mij pertinent. Waarom moeten die zegelrechten niet worden betaald bij het samenstellen van een dossier voor een huwelijk terwijl die zegelrechten wel moeten worden betaald als men datzelfde uittreksel nodig heeft voor het samenstellen voor een adoptiedossier? Dit laatste is nochtans minstens even nobel als een huwelijk. Wij denken dat dit niet veel steek houdt.

Wij geven toe dat het een vereenvoudiging is. Het is ook goedkoper. Ik heb deze week de moeite gedaan om een parlementaire vraag te stellen in de commissie voor de Financiën. Die vraag werd beantwoord door staatssecretaris Jamar. Ik vroeg of hij het wetboek op de zegelrechten niet zou veranderen want ik meende begrepen te hebben dat hij daar wel iets voor voelde. Ook hier veel woorden maar weinig daden. Mij werd te kennen gegeven dat men daar geenszins het nut van inzag. Het afschaffen van die zegelrechten, ook voor andere documenten en uittreksels, zou de Schatkist 9 miljoen euro kosten.

Wat mij eigenlijk frappeerde in het antwoord is het volgende. Er werd gezegd dat dit de gemeentelijke en lokale besturen geen euro zou kosten. Wat lees ik in het verslag van de commissie? Het regeerakkoord voorziet in deze maatregel en u zou er bij de lokale besturen op aandringen dat zij die gemeentelijke taksen niet heffen teneinde de federale maatregelen niet te doorkruisen met het heffen van gemeentelijke taksen. Ik stel mij de vraag of u dit wel kunt opleggen aan de gemeenten. U gaat daarmee alweer zorgen voor een verschuiving naar de gemeenten. Op federaal vlak gaat u een zegelrecht afschaffen, maar u verwacht van de gemeenten dat zij die gemeentelijke taksen ook niet meer heffen. Zoveel betekent uw ontwerp dan uiteindelijk ook niet aangezien wij deze week in de commissie voor de Financiën hebben gehoord dat de gemeenten geen frank aan inkomsten zouden missen.

Uw ontwerp is wel een stapje in de goede richting maar het is een zeer minimaal, klein stapje. Ik denk niet dat daar in de pers met zoveel toeters en bellen over opgeschept dient te worden omdat hier

pour le mariage et non pour un dossier d'adoption?

Le secrétaire d'État, M. Jamar, n'est d'ailleurs pas favorable à la suppression du Code des droits de timbre. Cette mesure coûterait neuf millions d'euros par an au Trésor.

En réponse à une question parlementaire, le secrétaire d'Etat Jamar a déclaré que cette mesure ne coûterait pas un euro aux administrations locales, mais parallèlement, dans le projet à l'examen, le secrétaire d'Etat Van Quickenborne insiste auprès de ces mêmes administrations pour qu'elles ne prélèvent pas de taxe communale en vue de ne pas court-circuiter les mesures fédérales.

Indépendamment de la question de savoir si M. Van Quickenborne peut formuler une telle demande, il me semble incohérent que, d'une part, on supprime le droit de timbre fédéral, et d'autre part, on demande aux communes de ne pas non plus prélever de taxes, tout en affirmant que l'opération ne réduira pas d'un euro les recettes communales.

Ce projet constitue peut-être un pas dans la bonne direction, mais il ne s'agit que d'un tout petit pas et de nombreuses propositions de loi qui ont été déposées allaient beaucoup plus loin dans la voie de la simplification administrative.

voorstellen klaar liggen die heel wat meer impact zouden hebben en die de kafkatest misschien veel beter zouden kunnen doorstaan. Ik denk maar aan dat van de materiële missingen. Blijkbaar krijgen we het daar ook niet klaar om u daar achter te scharen.

02.03 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, dit wetsontwerp verwijst een aantal middeleeuwse toestanden naar het verleden. Uiteraard zijn wij daar zeer tevreden over. Leg maar eens uit aan een burger dat hij een uur moet staan aanschuiven aan een loket waar hij een document moet ophalen dat hij vervolgens moet afgeven aan het loket ernaast waar hij dan nog eens een uur moet aanschuiven. Leg maar eens uit aan de mensen dat ze een dag vrij moeten nemen om van gemeente naar gemeente te hollen willen ze gehuwd geraken. Voor tortelduifjes is dat een dag minder die ze kunnen opnemen om op huwelijksreis te gaan.

Mijnheer de minister, ik weet het niet maar kwalen beweren dat deze vereenvoudiging van de wet niet helemaal uitgevoerd is voor het algemeen belang, maar dat daar enig eigenbelang zou kunnen bij te pas komen. Misschien kunt u iets aankondigen wat wij nog niet weten maar u wel. Hoe dan ook, het zou misschien toch van belang kunnen zijn.

Er is wellicht niemand die nalaat te trouwen omwille van administratieve ongemakken maar dat neemt niet weg dat men de papierwinkel die erbij komt kijken als een pure pesterij ervaart. Door dit wetsontwerp zal de ambtenaar van de burgerlijke stand alle controles zelf kunnen doen zodat de burger niet langer zelf alle documenten op verschillende plaatsen moet ophalen. Ik denk dat deze vooropgestelde vereenvoudiging niet meer dan logisch is. Men moet alleen als politicus – en ik denk dat we daar allemaal mee bezig moeten blijven – de moeite willen doen om zich bezig te houden met de alledaagse kleine ongemakken van de burger. Mijnheer de minister, hiervoor verdient u als staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging de steun van ons allen. Op dat vlak bent u een echte doorzetter.

Een ander punt waarover ik mij als liberaal uitermate verheug is de afschaffing van de belasting op huwen. Het betalen van drie keer vijf euro plus anderhalve euro per persoon is immers een schoolvoorbeeld van pestbelasting. Het is compleet zinloos om de burger hiermee verder lastig te vallen. In totaal gaat het om iets minder dan veertig euro per gehuwd koppeltje. Dat is uiteraard niets vergeleken met de lastenverlaging van de inkomstenbelasting van de laatste jaren maar, beste collega's, het is toch maar weer een lastenverlaging en, mijnheer de staatssecretaris, collega's, wij zullen met de VLD-fractie met volle overtuiging voor dit wetsontwerp stemmen.

Le **président:** Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)
Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

02.03 Bart Tommelein (VLD): Ce projet de loi permet de mettre un terme à certaines situations moyenâgeuses. Les jeunes tourtereaux ne devront plus prendre un jour de congé pour se marier et leur voyage de noces pourra ainsi durer un jour de plus. C'en est enfin fini du calvaire administratif des candidats au mariage. L'officier d'état civil peut à présent effectuer lui-même toutes les vérifications.

J'estime qu'il incombe aux politiques de veiller à éliminer ce type de désagréments que l'on rencontre au quotidien. En tant que libéral, je me réjouis bien évidemment de la suppression de cet impôt au caractère plutôt vexatoire et qui s'élevait tout de même à 40 euros par couple. C'est donc avec conviction que le VLD approuvera le présent projet.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1762/3)**

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) **(1762/3)**

Le projet de loi compte 6 articles.

Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

03 Prise en considération de propositions

03 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als zijnde aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération la proposition de loi de MM. Jef Van den Bergh et Roel Deseyn, Mme Katrien Schryvers et M. Dirk Claes modifiant les lois relatives à la police de la circulation routière coordonnées le 16 mars 1968 en ce qui concerne la conversion du fonds des amendes routières en fonds de la sécurité routière (n° 2036/1). Elle est renvoyée à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques.

Ik stel u ook voor in overweging te nemen het wetsvoorstel van de heren Jef Van den Bergh en Roel Deseyn, mevrouw Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes tot wijziging van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer wat betreft de omvorming van het verkeersboetefonds tot een verkeersveiligheidsfonds (nr. 2036/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

04 Demande d'urgence de la part du gouvernement

04 Urgentieverzoek vanwege de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de justice (n° 2012/1).

De regering heeft de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende justitie (nr. 2012/1).

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est adoptée par assentiment.
De urgentie wordt bij instemming aangenomen.

05 Nomination du médiateur fédéral (N)
05 Benoeming van de federaal ombudsman (N)

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 5 octobre 2005, je vous propose de considérer le vote du 14 juillet 2005 sur la désignation du médiateur fédéral (N) comme annulé et donc de recommencer ce scrutin.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 5 oktober 2005, stel ik u voor de stemming van 14 juli 2005 over de aanwijzing van de federaal ombudsman (N) te annuleren en dus die stemming over te doen.

Deze stemming werd niet geldig verklaard na de materiële, onontkoombare fout die we hebben vastgesteld.

Ce vote n'a pas été validé après l'erreur matérielle inévitable que nous avons constatée.

Ik herinner u eraan dat op 14 juli 2005 de stemming over de Franstalige mediateur werd geproclameerd en dus definitief is.

Je vous rappelle que le 14 juillet 2005, le vote relatif au médiateur francophone a été proclamé et est dès lors définitif.

Pas d'observations?
Geen bezwaar?

05.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag in het kader van de regeling van de werkzaamheden het woord.

Iedereen zal zich wellicht het rocamboleske avontuur herinneren dat we hier hebben meegeemaakt, wat een spijtige zaak is. Het gaat immers over een instituut van het Parlement.

U weet dat ons standpunt dwars staat. Het college van Ombudsmannen respectievelijk –vrouwen is samengesteld uit twee kandidaten. Zonder het te lang te willen trekken, ondertussen werd een advies van de juridische diensten van de Kamer gevraagd en bekomen. In het advies wordt gezegd dat de verkiezing van de Franstalige ombudsman rechtsgeldig is verlopen.

Sinds het advies van de juridische dienst van de Kamer heeft er zich echter een ander feit voorgedaan, namelijk het feit dat de stemming over de ombudsman – zowel over de Franstalige als over de Nederlandstalige ombudsman – een probleem inzake rechtsgeldigheid kent. Er werden immers meer biljetten in de urne gevonden dan er mensen hebben deelgenomen aan de stemming. De opnameapparatuur van het Parlement zou dat zelfs op film hebben vastgelegd.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag in het kader van artikel 17, 3°, van het Reglement van de Kamer een wijziging van de agenda. Ik vraag dat ook de stemming voor de Franstalige ombudsman wordt overgedaan. Ik ben er immers van overtuigd dat ze niet rechtsgeldig is verlopen. We zouden in elk geval minstens uitstel moeten kunnen krijgen om de zaak opnieuw te bekijken.

05.01 Pieter De Crem (CD&V): Nous avons tous en mémoire les événements survenus dans le cadre de l'élection des médiateurs. Nous maintenons notre position selon laquelle l'élection portait sur le "collège" des médiateurs. Dans l'intervalle, le service juridique de la Chambre a formulé un avis selon lequel le médiateur francophone a été valablement élu. Mais depuis que cet avis a été rendu, un fait nouveau apporte un autre éclairage, à savoir que le nombre de bulletins déposés dans l'urne est supérieur au nombre de membres qui ont participé au vote. Les faits ont même été enregistrés sur bande vidéo. En vertu de l'article 17, 3° du Règlement, je demande que l'ordre du jour soit modifié et que l'élection du médiateur francophone y figure également. Dans le cas contraire, nous devons au moins décider du report du vote pour vérifier ce qu'il apparaît à l'enregistrement vidéo. Si la présomption se vérifie, les procédures pourraient incontestablement aller plus loin

Ik wil in mijn hoedanigheid van lid van de Conferentie van voorzitters weten wat blijkt uit de beelden die werden vastgelegd. Anders zullen zij een volledige discreditering van het Parlement met zich brengen. Het alsnog valideren van het resultaat zal aanleiding geven tot procedures die veel verder kunnen gaan dan de procedures bij de Raad van State.

Tot daar, voorzitter, mijn voorstel tot wijziging van de agenda. Ik zal het u laten bezorgen. Ik vraag dus dat de verkiezing van de Nederlandstalige ombudsman vandaag ook wordt uitgesteld en dat het hele dossier opnieuw wordt bekeken.

05.02 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, dans le même ordre d'idées que vient d'exprimer mon collègue De Crem, comme je l'ai dit à chaque reprise en Conférence des présidents, nous estimons toujours que le vote rocambolesque que nous avons connu à la Chambre en juillet était un et un seul vote.

C'était un vote pour le collège, cela constituait un point à l'ordre du jour. C'était un appel unique lors du vote. C'était un seul et même vote. Ce vote a donc été entaché d'un problème de comptage, ce qui nous a valu une session supplémentaire le 15 juillet. C'est donc l'entièreté du vote qui a été entaché d'une irrégularité.

C'est la raison pour laquelle nous avons continuellement demandé de revoter non pas uniquement concernant le candidat néerlandophone, mais concernant le collège des médiateurs, qui ne fait qu'un et devait être renouvelé dans sa totalité.

Entre-temps, nous venons de recevoir de nouvelles informations, au courant de cette semaine, quant à la possibilité d'une autre irrégularité ou, en tout cas, la possibilité que le vote concernant les francophones ait également été entaché d'une irrégularité. Il y a un doute. C'est vraiment le message que j'ai envie d'adresser à la Chambre aujourd'hui: il y a un doute.

Franchement, vu tous les problèmes rencontrés relativement à ces médiateurs, vu les nombreuses procédures suivies, comme les votes à refaire, une procédure à reprendre, des problèmes de comptage, des recours au Conseil d'Etat dont j'ignore le nombre, nous devons assainir cette situation et permettre à cette institution de repartir sur des bases saines.

La solution la plus sage, la plus correcte, qui tombe sous le sens pour tout le monde serait de recommencer ce vote dans sa totalité. Qu'on revote pour le néerlandophone et pour le francophone en vue de permettre à cette médiation d'enfin repartir sur de bonnes bases, sans rester sous la menace d'un recours ou d'une sortie dans la presse, sans le risque continual d'être salie alors que ce n'est pas justifié.

Je demande une modification de l'ordre du jour, comme l'a demandé mon collègue De Crem, pour voter tant pour les francophones que pour les néerlandophones.

05.03 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal Nederlands spreken als u dat niet erg vindt.

que le Conseil d'Etat.

05.02 Melchior Wathelet (cdH): De stemming in juli - wat een indianenverhaal - was één enkele stemming. Die stemming in haar geheel werd aangetast door een probleem met betrekking tot de telling, en dat is de reden waarom wij toen hebben gevraagd dat de stemming over het College in zijn geheel, en niet enkel over de Nederlandstalige kandidaat, zou worden overgedaan.

Wij hebben deze week vernomen dat de stemming over de Franstalige kandidaat ook door een onregelmatigheid zou zijn aangetast.

Er werden al verscheidene rechtsprocedures aangespannen met betrekking tot de ombudsdienst en over die dienst zijn ook al tal van persartikelen verschenen. Die instelling moet absoluut worden gesaneerd.

De meest correcte oplossing bestaat erin die stemming in haar geheel over te doen. Ik vraag dan ook een wijziging van de agenda.

05.03 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Nous nous rallions à la position de MM. De Crem et

Wij sluiten ons aan bij de stellingen die reeds eloquent naar voren werden gebracht door collega's De Crem en Wathélet.

Wathélet. Il serait sage que le président cesse de s'entêter.

Mijnheer de voorzitter, het zou van wijsheid getuigen indien u de koppigheid laat varen en opnieuw over de twee ombudsmannen zou laten stemmen. Koppigheid is nooit een goede raadgever. Dat zou u moeten weten.

05.04 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, je voudrais me joindre aux demandes qui ont été formulées par mes collègues. En effet, depuis les derniers événements, j'ai lu et relu la loi visant à instaurer les médiateurs fédéraux. Il est vrai que l'on parle de collège de médiateurs, de médiateurs qui agissent en collège, de médiateurs qui sont nommés et de renouvellement de collège des médiateurs. Les deux médiateurs sont donc considérés comme une entité.

Vous dites que l'on a acté de manière définitive le vote pour la nomination du médiateur francophone. Après le vote des deux médiateurs, a également été actée la nomination définitive du médiateur néerlandophone. On est ensuite revenu sur cette nomination définitive car on avait constaté qu'une erreur avait été commise dans le comptage. Il est donc possible de revenir sur une nomination dite "définitive".

Selon moi, il est important de savoir que cette médiation fédérale est l'un des outils les plus remarquables que l'on ait mis en place pour permettre le lien entre le gouvernement, les administrations et le citoyen. Il s'agit donc d'une fonction qui mérite le plus grand respect. Or, que constate-t-on, depuis plusieurs mois? Que les médiateurs sont sans arrêt disqualifiés! On a atteint à leur image, à leur indépendance.

C'est au nom du respect de cette médiation que je voudrais que l'on recommence les deux votes dans la dignité. Il n'y a rien à craindre! Qu'est-ce que cela va nous coûter? On va devoir remplir deux papiers plutôt qu'un, ce qui nous prendra deux minutes. Le résultat aura toute sa valeur puisque ce sont les membres de cette assemblée qui se seront exprimés via un vote.

Par ailleurs, je voudrais profiter de l'occasion qui m'est donnée pour vous faire part de la nécessité de revoir la manière dont sont sélectionnés les candidats. En effet, les auditions des candidats ont eu lieu à huis clos en présence d'un représentant par groupe politique. Pour notre part, nous avions demandé qu'un de nos représentants puisse observer; il ne s'agissait pas de prendre la parole. Mais cela nous a été refusé. Or, tous les parlementaires ici doivent s'exprimer individuellement sur le choix du médiateur. Il me semble que nous aurions tout à gagner à rendre ces auditions publiques et donc accessibles à tous les parlementaires pour que chacun puisse se forger une idée.

J'ai lu les rapports des auditions pour voir s'ils apportaient des éléments supplémentaires aux examens du Selor. La constatation est négative.

Ces rapports d'audition sont particulièrement succincts. Deux ou trois parlementaires courageux y ont assisté et ont posé chacun une ou deux questions. Le rapport ne contient aucun élément qui témoigne

05.04 Muriel Gerkens (ECOLO): De la loi concernant les ombudsmen fédéraux, il est clair que lorsque le collège de médiateurs est nommé, il peut être renouvelé. Cependant, lorsque la nomination est définitive, elle peut être annulée si une erreur est faite dans le dépouillement. Les deux médiateurs sont donc considérés comme une entité.

Als we de stemming overdoen, wat niet meer dan twee minuten in beslag zou nemen, kunnen we het respect voor de functie van ombudsman herstellen. De laatste tijd werd deze immers al te vaak in diskrediet gebracht.

Ik dring er tevens op aan dat de kandidaten in de toekomst op een andere manier zouden worden geselecteerd. Nu is dat gebeurd met gesloten deuren en elke politieke fractie mocht slechts een vertegenwoordiger aanduiden - we mochten zelfs geen waarnemer afvaardigen. De hoorzittingen zouden eerder openbaar moeten zijn, zodat alle parlementsleden zich een oordeel kunnen vormen.

De verslagen van de hoorzittingen zijn erg beknopt en bevatten geen enkel element dat op een verschillende benadering van de ombudsfunctie wijst. De parlementsleden zouden hun verantwoordelijkheid ter zake ernstiger moeten nemen.

Als we opnieuw stemmen over beide ombudsmannen, komen zij op voet van gelijkheid te staan en kunnen zij hun functie in alle onafhankelijkheid waarnemen.

d'une vision différente de celle de la médiature. Nous avons intérêt à responsabiliser les parlementaires dans le choix des médiateurs.

Enfin, si on votait une nouvelle fois aujourd'hui pour les deux, on les mettrait sur un pied d'égalité et on leur redonnerait une légitimité qui leur permettrait de travailler en toute indépendance. C'est en tout cas tout ce que je leur souhaite. Après ce qui s'est passé en termes de disqualification, les votes qui se sont exprimés, les marchandages qui sont apparus, les possibles "tricheries" qui sèment le doute sur la loyauté des votes, on a un problème de reconnaissance de la médiature.

05.05 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le président, je ne vais pas prendre la parole pour un fait personnel. Mais il n'y a pas de secret, la presse en parle et je suis nommément cité. On dit qu'il y a eu de la tricherie au parlement, qu'on a pris des bulletins de vote. Je dois vous dire que j'apprécie la manière dont vous avez répondu car vous avez l'expérience de cette maison. Celles et ceux qui siègent ici depuis de nombreuses années savent très bien qu'il arrive très souvent qu'on prenne le bulletin d'un de ses collègues et qu'on aille le déposer dans l'urne. Je l'ai fait pour M. Canon à l'époque, d'autres l'ont fait pour moi, et je pense que c'est arrivé aussi dans d'autres groupes.

On pourrait parler de tricherie si le nombre de bulletins qui se trouvait dans l'urne ne correspondait pas au nombre de présents. A ce moment-là, on pourrait se poser des questions.

Je vous assure qu'on n'a pas essayé de me téléphoner. Certains disent qu'ils ont voulu me contacter, c'est complètement faux!

Vouloir croire que des parlementaires aient voulu tricher en cette matière est une chose que je n'accepte pas, ni sur un banc, ni sur un autre.

05.06 Patrick De Groote (N-VA): Voorzitter, ik vrees voor mogelijke procedures die kunnen volgen voor de Raad van State en die wil ik te allen prijs vermijden. Ik heb ook gelezen wat er in de krant stond in verband met videobeelden die dat kunnen bewijzen. Ook de stemming voor de Franstalige ombudsman is niet verlopen zoals het moet. Daarom vraag ik ook uitstel van de stemmingen, een onderzoek betreffende de stemming van de Franstalige ombudsman en een nieuwe stemming voor beide ombudsmannen samen.

05.05 Jean-Pol Henry (PS): Aangezien mijn naam in de pers vermeld wordt en er daarbij gezegd wordt dat bedrog werd gepleegd, wil ik een en ander recht te zetten. Al wie hier zit, weet goed genoeg dat het kan gebeuren dat je het stembriefje van een collega meeneemt om het in de urne te deponeren. Als het aantal stembriefjes niet overeen zou stemmen met het aantal aanwezige leden, ja, dan hadden we een probleem. Niemand heeft geprobeerd mij op te bellen. Ik vind het zeer spijtig dat men mij van bedrog beschuldigt.

05.06 Patrick De Groote (N-VA): Je redoute l'instauration de procédures au Conseil d'État et je tiens absolument à les éviter. L'enregistrement vidéo peut nous apporter des éclaircissements. Étant donné que le vote relatif au médiateur francophone ne s'est pas déroulé correctement, je demande le report des votes, l'examen du vote relatif au médiateur francophone et l'organisation d'un nouveau vote conjoint pour les deux médiateurs.

05.07 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je me démarque tout à fait des interventions qui tendraient à faire croire qu'il y aurait eu irrégularité dans les modalités du vote; je ne crois pas que cela soit le cas. Je pense qu'il s'agit là d'un faux procès. Par contre, il y aurait effectivement lieu de procéder à un vote pour les deux médiateurs. Pourquoi? Parce que l'annulation d'un des deux votes a manifestement une possibilité d'effet sur la validité du second. Si l'on veut éviter toute ambiguïté et rester dans une totale clarté par rapport à un collège des médiateurs qui fonctionne – comme son nom

05.07 Daniel Bacquelaine (MR): Ik denk echt niet dat de stemming op een onregelmatige manier verlopen is. Maar omdat de vernietiging van de benoeming van een van de ombudsmannen gevlogen kan hebben voor de benoeming van de andere ombudsman, en omdat beiden een

l'indique – en collège, il conviendrait de revoter pour les deux médiateurs.

05.08 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, tout le monde semble d'accord de reconSIDéRer cette situation particulièReMent regrettable. Quelle que soit la solution qui sortira concernant ce dossier, nous nous trouverons dans une situation juridique difficile et, sans doute, des recours seront-ils introduits, que cela soit dans un sens ou l'autre. C'est non seulement regrettable par rapport à ce qui s'est passé le 14 juillet 2005 mais aussi par rapport à la position de la Chambre dans le cadre de procédures judiciaires. Pour faire part de la position de notre groupe, indépendamment de ce que M. Henry a dit – et il avait raison de le dire –, nous considérons qu'il y a bien eu deux votes, deux bulletins et deux médiateurs.

Sans rappeler les arguments que nous connaissons tous, mais conformément au contenu de la loi – puisque nous y avons fait mention –, nous savons que si un médiateur doit cesser son mandat, pour l'une ou l'autre raison, un nouveau médiateur est réélu pour un mandat complet, par exemple.

Nous nous sommes trouvés face à une seule erreur de comptage en ce qui concerne le médiateur néerlandophone. Le médiateur francophone est, lui, proclamé et à notre sens, de manière définitive. Cet acte crée incontestablement des droits. Par conséquent, je redis notre position. Sans doute convient-il de recommencer le vote pour le médiateur néerlandophone.

Pour le surplus, en ce qui concerne l'incident dont on a fait mention et la problématique des images, je n'ajouterai rien aux propos tenus par M. Henry. Mais nous avons tous, le 14 juillet dernier, procédé en toute bonne foi à deux votes selon notre Règlement et selon nos usages. Il est difficile à mon sens de contester que, effectivement, cette façon de procéder est, sinon habituelle, à tout le moins arrive-t-elle de temps en temps.

De voorzitter: Er zijn geen sprekers meer.

Wat het eerste punt, zal ik maar een detail geven. Niemand van degenen die hier in de tribune zitten, zal zijn eigen bulletin afgeven. De heer Lano, mevrouw van Gool en ikzelf geven onze bulletin af aan een van de deurwachters van onze zaal, die het hier in de urne steken.

Het klopt dat van tijd tot tijd een collega het bulletin van iemand anders meeneemt. Ik heb zorgvuldig laten nakijken of de personnes waarover het ging, ook aanwezig waren bij de elektronische stemming, vóór en na de – laat ik dit zo zeggen – handstemming. Dat is wel het geval geweest.

Je crois que nous ne devons pas tomber dans cette querelle. M. Courtois est venu me dire tout à l'heure qu'il avait pris le bulletin de M. Richard Fournaux qui avait du mal à se déplacer à l'époque – et qui

college vormen, vind ik dat wij de twee benoemingen opnieuw in stemming moeten brengen.

05.08 Thierry Giet (PS): Welke oplossing er ook uit de bus komt, ze zal sowieso juridisch gezien moeilijk houbaar zijn en er zal wellicht beroep tegen worden ingesteld. Dit is een spijtige zaak.

Onze fractie is van oordeel dat de benoeming van de Franstalige ombudsman, die afgekondigd werd, als rechtsgeldig erkend moet worden, want er zijn wel degelijk twee stemmingen geweest, met twee stembriefjes, en wanneer een van de ombudsmannen om een of andere reden zijn mandaat moet afbreken, wordt er ook een andere verkozen voor een volledig mandaat.

Wat de praktijken betreft die op de beelden te zien zijn: we weten toch allemaal dat zo iets af en toe gebeurt.

Le président: Ceux qui se trouvent à la tribune du président ne remettent généralement pas eux-mêmes leur bulletin. M. Lano et Mme van Gool, qui procèdent à l'appel nominal, remettent leur bulletin à un huissier qui le dépose ensuite dans l'urne. J'en fais de même. Il est exact qu'un membre dépose parfois aussi le bulletin d'un autre membre dans l'urne. Dans le cas qui nous occupe, j'ai attentivement vérifié si les personnes en question étaient également présentes avant et après les votes électroniques. Tel était effectivement le cas.

De heer Courtois heeft mij gezegd dat hij het stembriefje van de heer Fournaux had meegegenomen, want

n'est d'ailleurs toujours pas totalement remis. Ce n'est pas la première fois que cela arrive. Je veux bien y être attentif mais il faut être franc et correct et reconnaître que nous l'avons tous fait, sans qu'il soit question d'un bulletin de plus ou de moins. En outre, j'ai fait vérifier grâce au dispositif de vote électronique que la personne actée ait bien été présente physiquement au moment du vote.

Dat is een eerste antwoord.

Mijn tweede antwoord is veel belangrijker. Op de agenda van 14 juli stond vermeld: "De benoeming van twee ombudsmannen". In de behandeling en het ter stemming brengen bij geheime stemming, diezelfde dag, staat duidelijk - en u kunt de documenten nakijken - dat het gaat om een meervoud en wij gingen over tot twee stemmingen.

Le premier vote était le vote n° 18 et le second était le vote n° 19. A la fin du vote n° 18, j'ai dit que M. Pierre-Yves Monette avait obtenu 31 suffrages et que M. Catherine De Bruecker avait obtenu 63 suffrages.

Ik heb dan in het Nederlands en in het Frans het volgende gezegd: "Aangezien mevrouw Catherine De Bruecker 63 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, is zij benoemd tot Franstalige federale ombuds vrouw."

J'ai dit ça. J'ai proclamé ce résultat.

J'en ai fait de même pour la nomination du médiateur néerlandophone, ook met een uitspraak na de stemming.

Het was nadat de vergadering geëindigd was, dat men mij gezegd heeft dat er – mijnheer Borginon, u weet het nog – een materiële fout was gebeurd. Ik moet u zeggen dat ik dat absoluut niet graag had, om een understatement te gebruiken.

J'ai téléphoné immédiatement à tous les chefs de groupes, dans le courant de la nuit du 14 au 15 juillet. J'ai demandé de nous réunir à nouveau le matin du 15 juillet, faisant précéder notre réunion d'une Conférence des présidents. Je me suis fait entourer des services juridiques et j'ai communiqué les notes juridiques aux chefs de groupes.

Ik heb dat ook gedaan aan de leden van de Conferentie van voorzitters. Die juridische nota's – de diensten wisten en weten perfect de zwaarwichtigheid van het advies dat hun werd gevraagd – zeggen duidelijk dat het concept college van mediateurs alleen maar speelt – de Raad van State geeft deze advisering – voor eenheid van rechtspraak wanneer zij een klacht behandelen, voor geen andere reden.

Mijnheer De Crem, ik dank u voor de objectiviteit terzake. U hebt dat juridisch advies aangehaald om te zeggen dat het de mijns inziens

die was moeilijk te been. Alle fracties zullen moeten toegeven dat ze dat al gedaan hebben. Ik heb laten nagaan of de betrokkenen aanwezig was tijdens de elektronische stemming.

L'ordre du jour de la séance du 14 juillet prévoyait bel et bien la nomination de "deux" médiateurs. Lors du scrutin, c'est toujours le pluriel qui a été utilisé et nous avons effectivement procédé à deux votes.

De eerste stemming was stemming nr. 18, de tweede stemming nr. 19. Na de eerste stemming heb ik verklaard dat de heer Pierre-Yves Monette 31 stemmen gekregen had en mevrouw Catherine De Bruecker 63 stemmen.

J'ai déclaré explicitement en français et en néerlandais que Mme De Bruecker avait obtenu une majorité absolue de 63 voix et était ainsi nommée médiatrice fédérale francophone.

Ik heb die uitslag geproclameerd, net als de uitslag voor de Nederlandstalige ombudsman.

Une erreur matérielle m'a été signalée à l'issue de la séance. Je n'ai pas du tout apprécié la situation.

Les notes juridiques précisent clairement que la notion de "collège" n'intervient pour l'unité de la jurisprudence qu'en cas de traitement d'une plainte. Il s'agit d'un avis du Conseil d'État.

M. De Crem s'est référé à l'avis juridique pour préciser que c'est la seule méthode de travail possible.

enige methode is waarop we kunnen werken. Voor materiële en onomkeerbare vaststelling heb ik zelf in eer en geweten gevraagd: laten we die tweede stemming herbeginnen.

Simplement, si nous avions eu la communication de cette erreur, que je regrette profondément comme vous tous, nous aurions recommandé "stante pede" le vote pour la nomination du médiateur néerlandophone. Personne, personne – et je vous regarde tous droit dans les yeux – n'aurait demandé de recommencer le vote du francophone ce même soir; nous le savons fort bien.

Ma décision est donc claire. Je crois qu'il faut garder les principes.

J'ai demandé en âme et conscience de recommencer le deuxième vote.

Als men ons gewoon van die vergissing in kennis gesteld had, hadden wij de stemming voor de benoeming van de Nederlandstalige ombudsman meteen overgedaan, en niemand zou een nieuwe stemming over de benoeming van de Franstalige ombudsman gevraagd hebben. Mijn beslissing is dus duidelijk.

Het is geen koppigheid, mijnheer Annemans. De verkiezing van de Franstalige is aangekondigd en afgekondigd. Ik heb mijn positie op geen enkel ogenblik gewijzigd in geen enkele vergadering. Die is in mijn ogen definitief.

Het enige wat we vandaag doen - en indien u het wenst mag dat volgende week gebeuren - is de stemming over de benoeming van de Nederlandstalige ombudsman met de drie bestaande kandidaten.

Et il n'y a rien d'autre. Sinon, nous démolissons les décisions prises par une assemblée. Je me tiens à cette décision et j'en assume la pleine et entière responsabilité. Telle est ma décision.

L'élection du médiateur francophone a été proclamée et à aucun moment je n'ai changé d'avis à ce sujet. Elle est donc définitive. Il ne nous reste donc qu'à procéder au vote pour la nomination du médiateur néerlandophone.

Zo niet gaan we in tegen de beslissingen van een assemblee. Ik houd me aan die beslissing en neem alle verantwoordelijkheid op mij.

Si vous le voulez, je passe maintenant au vote pour la nomination du médiateur néerlandophone.

Collega's, ik zal overgaan tot de stemming over de Nederlandstalige ombudsman.

05.09 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb gevraagd om artikel 17, ten derde, tot wijziging van de agenda toepassen.

De **voorzitter:** Mijnheer De Crem, ik kan geen wijziging van de agenda toepassen.

Beeldt u in. De Kamer keurt een wet goed. Een week later zou men vragen de agenda te wijzigen en een nieuwe stemming over die wet vragen. Dat gaat niet.

De proclamatie van het resultaat heb ik gedaan. Deze blijft definitief rechtsgeldig. Ik kom daar niet op terug.

05.10 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier niet over het goedkeuren van een wet. Het gaat over de aanstelling van twee personen die door de Kamer van Volksvertegenwoordigers worden aangesteld.

Tengevolge van een stemming vraag ik de wijziging van de agenda zoals in het Reglement voorzien. U kunt dat niet weigeren.

De **voorzitter:** Ik kan wel de stemming over de Nederlandstalige ombudsman uitstellen tot volgende week. Ik zal de stemming over de

05.09 Pieter De Crem (CD&V): J'ai demandé l'application de l'article 17, 3° du Règlement.

Le **président:** Je ne puis accorder une modification de l'ordre du jour. J'ai déjà proclamé le résultat et il reste valable.

05.10 Pieter De Crem (CD&V): Il ne s'agit pas d'une loi mais de la désignation de deux personnes. Le président ne peut tout de même pas refuser l'application de l'article 17, 3°.

Le **président:** Je peux reporter le vote du candidat néerlandophone

Franstalige ombudsman niet laten overdoen. Ik zeg u dat zeer duidelijk.

à la semaine prochaine, mais je ne changerai plus rien au vote sur le candidat francophone.

05.11 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, ce que nous vivons aujourd'hui avec ce dossier est récurrent. Vous nous avez fait appeler la nuit du 14 juillet, ce qui n'arrangeait aucun d'entre nous. Dès la Conférence des présidents du lendemain, j'ai demandé, au nom du cdH, que l'on revote sur l'entièreté et j'ai redemandé, devant cette Chambre, que l'on revote sur l'entièreté. Pourquoi? Si on se rend compte qu'un vote sur une loi est mauvais, s'il a été entaché d'un mauvais comptage, il faut le refaire! C'était un seul et même point: la nomination des médiateurs. C'est sur ce point que nous divergeons. Ce vote, dans sa totalité, a été entaché d'un problème. C'est la raison pour laquelle nous devons recommencer l'entièreté du vote aujourd'hui.

05.11 Melchior Wathelet (cdH): Mijnheer de voorzitter, u heeft ons al een keer laten opbellen in de nacht van 14 juli, wat niemand echt op prijs kon stellen! Op de Conferentie van voorzitters de dag erna heb ik gevraagd om de stemming over het geheel over te doen, en dat verzoek heb ik herhaald voor de Kamer. Als men zich mistelt bij een stemming, moet die stemming worden overgedaan! Er was een probleem met die stemming in haar geheel. Daarom moeten we de stemming in haar geheel vandaag overdoen.

Le président: Je me suis fait entourer de tous les avis nécessaires, à mon sens, et je vous dis que le seul vote susceptible d'être tenu dans cette Chambre est le vote sur le médiateur néerlandophone.

De voorzitter: Ik heb alle vereiste adviezen ingewonnen; de enige stemming die moet worden overgedaan is die met betrekking tot de Nederlandstalige ombudsman.

Het is duidelijk. Het is geen koppigheid. U moet niet denken dat ik daarvoor enige passie heb.

05.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, het is veel erger dan koppigheid. Wij weten allemaal zeer goed dat er een akkoord is tussen de VLD, de sp.a en de PS om opnieuw te stemmen zoals er gestemd is. Dat is veel erger dan koppigheid. Dat is een politiek akkoord.

05.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): C'est pire que de l'entêtement. Chacun sait qu'un accord a été conclu entre le VLD, le sp.a et le PS pour exprimer le même vote.

De voorzitter: Ik heb daarmee niets te maken.

05.13 Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, u hebt wel te maken met een vraag van de CD&V-fractieleider. Hij roept artikel 17 in. Dat stelt dat wanneer de agenda is goedgekeurd, zoals u hem hebt voorgesteld, men nadien de agenda kan wijzigen op initiatief van de voorzitter van de Kamer, op initiatief van de regering of op initiatief en mits steun van een derde van de leden van de Kamer. Mijnheer de voorzitter, u gooit hier gewoon artikel 17 overboord. Kunt u mij eens uitleggen hoe u dat kan doen?

05.13 Filip De Man (Vlaams Belang): Le chef de groupe du CD&V invoque l'article 17,3°. Pourquoi le président fait-il tout simplement fi de cet article?

De voorzitter: Wij kunnen de agenda wijzigen en volgende week stemmen over wat op de agenda van vandaag staat, maar ik kan geen nieuwe stemming toelaten.

05.14 Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, dat is de vraag niet. De vraag is of artikel 17 nog een artikel van ons Kamerreglement is.

De voorzitter: De heer De Crem heeft gevraagd om de agenda te wijzigen voor twee stemmingen. Ik heb dat goed begrepen.

05.15 Filip De Man (Vlaams Belang): Het gaat over een wijziging van de agenda. Wij vragen een wijziging van de agenda.

05.15 Filip De Man (Vlaams Belang): Une modification de

l'ordre du jour a été demandée.

De voorzitter: Mijnheer De Crem, u hebt gevraagd om het volgende te doen. Ik lees de tekst af: "Betreft benoeming van één federaal ombudsman (N). Bij de behandeling van het voornoemde punt mag ik u de toepassing van artikel 17.3 van het Reglement van de Kamer van Volksvertegenwoordigers vragen en dit met het oog op de wijziging van de agenda."

Dat hebt u gevraagd.

05.16 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het referentiepunt om artikel 17, 3° toe te laten passen is hetgeen op de agenda staat. Ik heb daarna om een wijziging van de agenda verzocht en het voorstel gedaan dat er voor beide ombudsmannen opnieuw wordt gestemd. Dat is mijn voorstel.

De voorzitter: Mijnheer De Crem, u kunt de agenda met de stemming van een ombudsman ...

05.17 Pieter De Crem (CD&V): Ik heb het gehad over een smerig smokkelaarsakkoord. Het is een echte schande. Ik zal uw argumenten niet herhalen. Hier werd een politieke deal gesloten waarin de VLD een dramatisch vuile rol speelt omdat zij zich tevreden heeft gesteld met de ombudsdienstfunctie bij de dienst Pensioenen. Dat is in essentie de reden waarom er niet mag worden gestemd.

De voorzitter: Ik kan geen wijziging aan de agenda toestaan voor een tweede stemming. Ik kan dat wel doen voor volgende week voor de Nederlandstalige ombudsman als de Kamer mij daarom verzoekt.

Ik zal de stemming van de Franstalige ombudsman echter niet meer voorleggen. Die is mijns inziens verworven. Ik kan toch geen vijfendertig keer hetzelfde blijven herhalen.

05.18 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u legt een verklaring af over de ombudsman en zegt dat hij reeds is verkozen. Dit is hier vandaag niet aan de orde, zeker niet naar aanleiding van de uiteenzetting van de heer De Crem, vermits hij alleen vraagt dat de agenda die voorligt, zou worden gewijzigd. Op die agenda staat de benoeming van een Nederlandstalig federaal ombudsman. Als de heer De Crem uitstel voorstelt en de Kamer is het daarmee eens, zijn we weer bij af.

Ik zou u voorstellen om, als we akkoord gaan met de verdaging, over het geheel opnieuw van gedachten te wisselen in de Conferentie. Het is echter zeker dat we uitspraak moeten doen over het voorstel tot wijziging van de agenda.

De voorzitter: Dat is een verschil. Ik heb gezegd dat als de Kamer volgende week wenst te stemmen over de Nederlandstalige ombudsman, mij niet gelaten. Ik zeg u echter dat ik geen stemming zal voorleggen voor de Franstalige ombudsman.

05.19 Pieter De Crem (CD&V): Ik vraag u voor alle duidelijkheid het volgende. Het aanknopingspunt is de agenda: benoeming van een federaal ombudsman. Dat neem ik aan als aanknopingspunt om u het artikel 17, 3° te laten toepassen. Met andere woorden, ik vraag voor vandaag een wijziging van de agenda. Dat moet u eerst, als eerste stemming, voorleggen aan de Kamer. Daar kunt u zich niet aan onttrekken.

De voorzitter: De vraag is om dat punt dat op de agenda staat, te verdagen.

05.16 Pieter De Crem (CD&V): Je propose de recommencer le vote pour les deux médiateurs.

05.17 Pieter De Crem (CD&V): Nous nous trouvons surtout en présence ici d'un scandaleux deal politique dans le cadre duquel le VLD joue un vilain jeu. Il se contente du médiateur pour les pensions.

05.18 Paul Tant (CD&V): M. De Crem demande simplement de modifier l'ordre du jour actuel. Je propose que nous en discutions en Conférence des présidents lorsqu'il y aura un accord sur le report.

05.19 Pieter De Crem (CD&V): Faites procéder au vote sur la modification de l'ordre du jour.

05.20 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, je voudrais intervenir sur le problème relatif à la modification de l'ordre du jour.

Il tombe sous le sens que la Chambre ne peut modifier son ordre du jour que pour des questions dont elle est saisie. En l'espèce, elle a "vidé" sa compétence en votant le 14 juillet.

Le **président:** Je veux bien consulter la Chambre, mais alors ma demande sera précise. La modification de l'ordre du jour ne peut porter que sur le vote par bulletin secret du médiateur néerlandophone.

05.20 Thierry Giet (PS): Het spreekt vanzelf dat de Kamer de agenda enkel kan wijzigen voor aangelegenheden die haar worden voorgelegd. In dit geval heeft zij haar bevoegdheid "uitputtend" uitgeoefend door op 14 juli te stemmen.

De **voorzitter:** Ik ben bereid de Kamer te raadplegen, maar de wijziging van de agenda kan enkel maar betrekking hebben op de stemming over de Nederlandstalige ombudsman.

05.21 Hendrik Daems (VLD): Mijnheer de voorzitter, los van alle bedenkingen die men kan maken, zou ik ook graag weten waarover wij desgevallend stemmen.

Ik heb namelijk de indruk dat de vragers van de stemming ervan uitgaan dat zij een meerderheid zouden hebben om de agenda te wijzigen. Laat me ervan uitgaan dat er eenderde is om de stemming te vragen en een meerderheid om de agenda te wijzigen. Dat is, denk ik, de situatie waar we voor staan.

Ik denk dat de voorzitter gelijk heeft wanneer hij stelt dat, gegeven de juridische nota's, een stemming afgerond zijnde, die niet opnieuw ingebracht kan worden. Ik geef een voorbeeld. Stel dat wij vandaag stemmen over de ombudsman N. Er wordt geproclameerd. Volgende week verandert een fractie van gedachte. Die fractie vraagt dan, met medewerking van een meerderheid, om de agenda te veranderen en een punt toe te voegen.

(...): (...)

05.22 Hendrik Daems (VLD): Wilt u nu eens even de mensen laten uitspreken?!

Met andere woorden, in dat geval zou eender welk punt op de agenda kunnen worden gezet.

Mijn vraag is duidelijk. Hoe luidt de vraag van de collega? Luidt de vraag van de collega de verdaging van het geagendeerde punt, of vraagt hij iets anders?

Tweede opmerking. Ik stel het volgende vast. Wij waren het eens over deze agenda. Daarover waren wij het eens.

Het enige nieuwe element dat aangedragen is, is – met alle respect – het twijfelachtige argument als zou er vals spel gespeeld zijn, met aanduiding van beelden en andere. Ik denk dat dat element duidelijk weerlegd is. Ik zou wel eens willen weten welk nieuw element er nog is om die vraag opnieuw te stellen.

Met andere woorden, mijnheer de voorzitter, wat zal de situatie zijn? Ik zal de situatie duidelijk stellen. We zullen komen tot een punt

05.21 Hendrik Daems (VLD): Les membres qui demandent un nouveau vote partent purement et simplement du principe qu'ils ont la majorité à cet égard. Le président a raison d'affirmer que nous ne pouvons procéder une nouvelle fois à un vote terminé.

05.22 Hendrik Daems (VLD): M. De Crem demande-t-il que ce point à l'ordre du jour soit reporté ou souhaite-t-il autre chose? Sa position n'est pas claire. Nous étions d'accord sur cet ordre du jour. Le seul élément nouveau est l'argument – douteux – selon lequel les dés étaient pipés. Cet argument a toutefois été clairement réfuté et je ne comprends pas quel problème se pose encore.

Il est possible qu'une majorité fasse barrage à la nomination du médiateur néerlandophone et qu'il n'y ait qu'un médiateur francophone. Le collège de médiateurs ne verra dans ce cas "jamais" le jour.

waarbij mogelijkerwijze een meerderheid in deze Kamer de benoeming van de ombudsman N tegenhoudt, de ombudsman F benoemd is, en er gewoon geen college van ombudsmannen zal zijn at aeternam. Dat zal de situatie zijn die bekomen wordt.

05.23 Filip De Man (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb toch nog twee opmerkingen.

Ten eerste, de heer Daems laat hier uitschijnen dat de helft van de Kamer een wijziging moet goedkeuren. Als ik artikel 17 van het Reglement goed lees, gaat het over een derde. Dat derde, mijnheer Daems, daarvan ligt het nogal voor de hand dat wij dat gaan halen.

Ten tweede, de heer Daems geeft een zwaar voorbeeld als zouden wij volgende week of over een maand een punt van de agenda kunnen halen dat er niet op staat. Mijnheer Daems, dit punt staat er vandaag op. Dit punt kunnen wij er vandaag afhalen. Als het er volgende maand niet meer op staat, kunnen wij het er ook niet meer afhalen. U bazelt maar, uit schrik voor de regering.

De voorzitter: Wij moeten eruit geraken. Ik zal de Kamer consulteren nu. Luister alstublieft aandachtig, collega's.

Stemmen wij vandaag over de Nederlandstalige ombudsman, ja of neen? Of wordt die stemming verdaagd naar volgende week? Dat is de vraag.

05.23 Filip De Man (Vlaams Belang): Il semble assez évident que nous obtiendrons le tiers de voix nécessaire pour demander le vote sur la modification de l'ordre du jour.

Le président: Je consulte la Chambre. La question est de savoir si nous votons aujourd'hui sur la nomination du médiateur néerlandophone, oui ou non! Ou le vote est-il reporté à la semaine prochaine?

05.24 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een wijziging van de agenda gevraagd, met als bedoeling dit punt van de agenda te halen en daarmee kan er misschien in de volgende conferentie van voorzitters over gesproken worden. Maar dat betekent geen enkel engagement - en dit is ook het voorwerp niet van mijn vraag - om daar volgende week over te stemmen. Ik zeg gewoon dat wij daar vandaag niet over kunnen stemmen en ik vraag de toepassing van het Reglement.

De voorzitter: Wacht, wij moeten eruit geraken.

Ceux qui croient que nous allons voter aujourd'hui, comme prévu, pour le médiateur néerlandophone se lèvent; les autres restent assis.

05.24 Pieter De Crem (CD&V): Je ne demande pas que le vote soit organisé dès la semaine prochaine. Je demande qu'il n'ait pas lieu aujourd'hui.

De voorzitter: Wij gaan nu bij zitten en opstaan over de wijziging van de agenda stemmen.

(Brouhaha)

Ik zal tot een naamstemming laten overgaan.

Ceux qui veulent que nous votions, comme prévu à l'agenda, votent oui; les autres votent non. Sinon nous n'en sortirons pas.

05.25 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, pour clarifier les choses, s'il n'y a pas de majorité pour voter sur le médiateur néerlandophone aujourd'hui, ce point sera-t-il retiré de l'ordre du jour?

Le président: Non, cela se fera un autre jour.

05.25 Melchior Wathelet (cdH): Wordt dit punt van de agenda gehaald als er geen meerderheid is om vandaag te stemmen?

De voorzitter: Nee, dan stemmen we op een andere dag.

05.26 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in alle redelijkheid,

05.26 Paul Tant (CD&V): Le

u krijgt een vraag tot wijziging van de agenda. Stemt u over de président nous demande-t-il de wijziging van de agenda? Ja of neen?

voter sur la modification de l'ordre du jour oui ou non ?

De voorzitter: Wie de agenda wil behouden, stemt voor. De anderen stemmen tegen. Ik kan toch niet anders doen.

De secretarissen stemmen hier of vanop hun plaats. Ik weet het niet.

Ceux qui veulent maintenir ce point-là à l'agenda de ce jour votent oui; les autres votent non ou s'abstiennent.

Anders geraken we er nooit uit. Sinon, on ne s'en sortira jamais, monsieur Drèze.
 Zij die ja stemmen, willen het behoud van dat punt op de agenda en het zal dan worden behandeld. Zij die nee stemmen, willen het punt verdagen.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	69	Oui
Nee	69	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

Het voorstel wordt verworpen bij gelijkheid van stemmen.

La proposition est rejetée par égalité de voix.

U vraagt een wijziging. Die is verworpen, ik kan er niet aan doen: 69 – 69.

05.27 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, ten eerste, u hebt geweigerd om te laten stemmen over mijn voorstel. Ten tweede, u hebt gestemd om het op de agenda te houden. **05.27 Pieter De Crem** (CD&V): Nous ne procédons donc pas au vote.

De voorzitter: Mijnheer De Crem, uw voorstel heeft 69 stemmen.

05.28 Pieter De Crem (CD&V): Nee, voorzitter. Ik roep de griffier.

De voorzitter: Mijnheer de griffier, (...) verworpen was. U hebt een voorstel gedaan tot wijziging.

05.29 Pieter De Crem (CD&V): Absoluut neen.

De voorzitter: Heel de operatie is gevraagd door u: wordt dat verdaagd, of niet.

Le président: Non, la proposition de modification de l'ordre du jour est rejetée.

Collega's, ik ga dus over tot de stemming. Ik weet niet wat die stemming zal zijn, maar het voorstel tot verdaging bij gelijke stemming is verworpen. (Luid protest) Heel de operatie was dat.

De stembiljetten zijn rondgedeeld. Wij moeten eerst twee bureaus kiezen. Wil men trekken voor de getuigen?

05.30 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter!

De voorzitter: Mijnheer De Crem, u moet toch serieus blijven. Ik hoor niks. Mijnheer De Crem?

05.31 Pieter De Crem (CD&V): Uw voorstel is verworpen, voorzitter!
Uw voorstel is verworpen!

De **voorzitter:** Mijnheer De Crem, men gaat toch niet stemmen over de handhaving! Men stemt over de vraag tot wijziging. (*tumult*)

Of het nu ja of neen is, het komt op hetzelfde neer, mijnheer De Crem. (*Protest van de heer De Crem*)

Waarom hebben wij gestemd? Wij hebben gestemd omdat u een wijziging gevraagd hebt. Anders begrijp ik het niet. Men kan toch niet stemmen over het handhaven van de dagorde die er is. Wij hebben over de wijziging gestemd.

05.32 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, le vote que vous avez demandé n'était pas un vote sur la proposition de modification de l'ordre du jour déposée par M. De Crem, laquelle nécessitait simplement un tiers des votes pour être approuvée. Vous avez formulé votre question, ce qui pour moi revient au même, en disant: "Qui est en faveur du maintien de l'ordre du jour?" Le vote obtenu maintenant constitue la réponse à votre question.

(*Applaudissements*)
(*Applaus*)

Le président: Madame, il n'y aurait pas eu de vote en l'absence de demande!

05.33 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, il y a eu une demande, puisqu'elle a été déposée!

Je veux encore ajouter une précision. L'important pour moi n'était pas de reporter le point, l'important était de pouvoir se prononcer à nouveau sereinement sur un collège de deux médiateurs. Ce qui se passe maintenant ajoute une couche au non-respect affiché pour ces médiateurs! Franchement, je suis plutôt honteuse de ce qui se passe aujourd'hui!

05.34 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, à nouveau, nous avons revoté, cela devient classique! Ensuite, la question que vous avez posée portait sur le maintien de l'agenda. Vous avez changé la formulation et la demande de modification de l'agenda déposée par M. De Crem.

(...): (...)

05.35 Melchior Wathelet (cdH): Non, ce n'est pas la même chose! Car lorsque la question est posée de manière affirmative, il n'y a pas une majorité de "oui"!

Selon la question que vous avez posée, ce point doit être revoté!

(*Applaudissements*)

05.31 Pieter De Crem (CD&V): La proposition du président est rejetée.

Le président: On ne vote pas sur le maintien de l'ordre du jour, mais sur sa modification.

05.32 Muriel Gerkens (ECOLO): Er is niet gestemd over het voorstel van de heer De Crem tot wijziging van de agenda maar over het behoud van de agenda.

De voorzitter: Als niemand erom had gevraagd, was er geen stemming geweest.

05.33 Muriel Gerkens (ECOLO): Maar er is wél om gevraagd!

Nu, wat voor ons belangrijk is, is niet zozeer de regeling van de werkzaamheden als wel de benoeming van een college van twee ombudsmannen. Dáár moeten we ons over uitspreken. Ik betreur dit incident en het gebrek aan respect voor beide ombudsmannen dat eruit spreekt.

05.34 Melchior Wathelet (cdH): Er werd ons gevraagd ons uit te spreken over het handhaven van de agenda. U heeft die vraag en het verzoek tot wijziging van de agenda van de heer De Crem geherformuleerd.

05.35 Melchior Wathelet (cdH): En dat is niet hetzelfde, want een positieve verwoording zou geen meerderheid halen.

(Applaus)

Le président: En cas d'égalité de vote, la proposition la plus radicale qui veut modifier l'ordre du jour est rejetée, c'est clair!

De voorzitter: Bij staking van stemming wordt het meest radicale voorstel, namelijk de wijziging van de agenda, verworpen!

05.36 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, u zegt dat u niet koppig bent, maar u als u dat niet was, zou u als voorzitter beseffen dat u geen meerderheid hebt voor uw agenda. En dat is geen goede zaak voor uw Kamer. Een wijze kamervoorzitter trekt daar conclusies uit. Als u verdergaat, dan zeg ik dat u wel koppig bent.

De voorzitter: Het radicaal voorstel tot wijziging heeft door gelijke stemming geen meerderheid gehaald en is dus verworpen.

Ik zal nu de selectie maken van de secretarissen.

05.37 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, la meilleure preuve que ce que je viens de dire est fondé, c'est que vous aviez la possibilité de demander à la Chambre si elle souhaitait le maintien ou non de l'ordre du jour, tel qu'il figure, et c'est ce que vous propose de faire l'article 17. Vous avez demandé si la Chambre ratifiait l'ordre du jour tel qu'il est présenté, et notamment concernant la nomination du médiateur. La Chambre vous a dit non.

05.36 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Si le président ne faisait pas preuve d'un tel entêtement, il réalisera que son ordre du jour ne recueille pas la majorité.

Le président: C'est la proposition d'ajournement qui est la plus radicale, et elle est rejetée.

Le président: Monsieur Wathelet, l'ordre du jour d'aujourd'hui a été approuvé la semaine dernière à la fin de la séance. Par conséquent, c'est la proposition radicale pour le modifier qui n'a pas obtenu la majorité.

05.37 Melchior Wathelet (cdH): Mijnheer de Voorzitter, volgens artikel 17 kon u de Kamer vragen of ze de agenda al dan niet wilde aanhouden

Maar u heeft gevraagd of de Kamer de agenda goedkeurde, met inbegrip van de benoeming van de ombudsman en de Kamer heeft neen gezegd.

De voorzitter: De agenda voor vandaag werd vorige week op het einde van de zitting goedgekeurd. Bijgevolg werd het voorstel tot wijziging verworpen.

05.38 Hervé Hasquin (MR): Monsieur le président, notre débat a été relativement confus. Vous-même, vous vous êtes exprimé plusieurs fois de façon différente. Ce qui fait foi pour l'interprétation de notre vote, c'est la dernière façon dont vous vous êtes exprimé. Personnellement, je demande – c'est très facile à faire instantanément – que l'on vérifie vos propos avant le vote. C'est ce qui doit déterminer l'interprétation du vote.

05.38 Hervé Hasquin (MR): Mijnheer de Voorzitter, het debat was verward en u heeft uw voorstel op uiteenlopende wijze geformuleerd.. Het is echter uw laatste formulering die aangeeft hoe we onze stemming moeten interpreteren.

Ik stel voor de geluidsband te beluisteren om na te gaan hoe uw laatste voorstel was geformuleerd.

Le président: Je ne veux pas qu'il y ait de confusion. Dans le doute, et 69/69 c'en est un...!

De voorzitter: Het radicale voorstel houdt een wijziging van de agenda in.

Je ne veux pas du tout passer ici pour quelqu'un qui veut rouler la Chambre. La proposition radicale est une modification de l'ordre du jour.

Is dat juist? Ik wil de stemming herbeginnen, om geen onduidelijkheid te hebben. Mij is het om het even hoe u de ja-stem of de nee-stem keert, als er maar duidelijkheid is.

05.39 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u zei daarnet dat de Kamer niet kan terugkomen op een eerder genomen beslissing. Wij hebben daarnet onze stem uitgebracht. Wij kunnen niet terugkomen op die stemming. Het voorstel van onze collega moet worden gevuld. De band moet worden bekeken om te weten waarover de stemming ging. Dat resultaat is toepasselijk op wat u gezegd en gevraagd hebt!

De voorzitter: Mijnheer Verherstraeten, hoe de vraag ook gesteld zou zijn geweest, er is geen meerderheid om de dagorde te wijzigen. Dat lijkt mij duidelijk.

05.40 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je demande la parole depuis 15 minutes.

Le président: Vous n'êtes pas le seul!

05.41 Benoît Drèze (cdH): D'autres membres ont déjà eu l'occasion de s'exprimer. Mais vous avez fait semblant de ne pas regarder à votre droite.

Un élément n'a pas encore été évoqué et il prouve que votre formulation fut inadéquate. Il s'agit de la couleur des votes. Vous avez voté vert. Les socialistes ont voté vert. Pour notre part, nous avons voté rouge. Par conséquent, tout le monde, à commencer par vous, a voté sur votre question et sur aucune autre.

Le président: Ma question visait à demander si on modifiait ou non l'ordre du jour. C'est clair! Je veux bien recommencer ce vote afin d'éviter toute ambiguïté. En effet, un vote avec 69 oui et 69 non pose un problème un peu délicat.

05.42 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, permettez-moi de vous dire que vous jouez à un jeu indigne d'un président. Monsieur De Croo, je vous explique pourquoi je vous dis cela. Il y a deux raisons. Premièrement, ce débat concerne une institution qui dépend de notre parlement et il est important que cela se passe bien. Deuxièmement, si vous aviez formulé la proposition dans le sens où nous le demandions, nous n'aurions pas voté contre, évidemment. On n'est pas bête à ce point-là, tout de même!

Vous avez commis une erreur dans la formulation de votre proposition. Elle n'a pas recueilli la majorité, c'est donc votre proposition qui n'est pas adoptée. Cela vous grandirait comme président de la Chambre de ne pas jouer les vieux renards, d'accepter un vote et de ne pas prétendre que ce vote n'est pas valable. Faites ce que M. Hasquin vous dit, réécoutez la cassette pour qu'il n'y ait pas de contestation.

Le président: Madame, à l'agenda, il y avait le vote portant sur...de

Afin de lever toute équivoque, je suis disposé à faire recommencer le vote.

05.39 Servais Verherstraeten (CD&V): La Chambre ne peut pas revenir sur une décision qui a été prise. Il convient d'écouter l'enregistrement sonore pour déterminer sur quoi exactement portait le vote.

Le président: La manière dont la question est formulée n'a aucune influence sur le résultat.

05.41 Benoît Drèze (cdH): Het aantal rode en het aantal groene stemmen is een bewijs dat de zaak niet duidelijk was.

De voorzitter: Ik heb gevraagd dat u zich over de wijziging van de agenda zou uitspreken.

Gelet op het resultaat ben ik echter bereid een tweede stemming te houden.

05.42 Marie Nagy (ECOLO): Uw gedrag is een voorzitter onwaardig! Dit incident doet zich immers voor in het kader van een discussie over een instelling die onder de Kamer ressorteert.

Voorts heeft u zich vergist in de formulering van uw vraag. Daardoor werd uw voorstel verworpen en ik verzoek u dan ook de uitslag van die stemming in acht te nemen.

Volg de raad van de heer Hasquin en er zal geen betwisting meer mogelijk zijn.

De voorzitter: Ik blijf bereid om tot

benoeming van de federale ombudsman (N). On m'a demandé de modifier cet ordre du jour et le résultat est un vote d'égalité. Donc, on ne modifie pas l'ordre du jour. Mais comme on discute ce point et qu'on ne veut pas avoir de problème à cause de cela, je veux bien recommencer l'opération. Soit on recommence l'opération, soit on passe au vote sur le médiateur. Qu'on pose la question A ou B, cela revient au même!

05.43 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, M. Hasquin a raison de demander la bande sonore.

Pour être sûr qu'il n'y a pas de trafic, j'ai photographié le tableau de votes. Et cela fait foi pour moi!

Le président: Tout est filmé ici!

Ik ga dus duidelijk vragen dat de Kamer zich heruitspreekt, als u ermee akkoord gaat.

05.44 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ten eerste, ik stel voor dat in elk geval het voorstel van collega Hasquin wordt opgevolgd zodat alle Kamerleden weten waarvoor ze gevraagd waren te stemmen.

Ten tweede, u hebt een voorstel gedaan. Ik stel alleen maar vast, tot in den treure toe, dat groen, namelijk uw voorstel, geen meerderheid heeft. Met andere woorden, het is niet aangenomen, met andere woorden, de agenda kan niet gevuld worden. Zo eenvoudig is dat.

De voorzitter: Voor de laatste keer, de agenda die vorige week werd goedgekeurd voorziet in dit punt. U vraagt – dat is uw recht – een wijziging van deze agenda. De Kamer wordt gevraagd zich daarover uit te spreken. De Kamer kan zich niet uitspreken bij gelijkheid van stemmen. Dus blijft de agenda.

05.45 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Op welk voorstel denkt u dat ik neen heb gestemd, met mijn partij?

De voorzitter: U hebt gestemd om de agenda te wijzigen. Akkoord?

05.46 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Ik heb neen gestemd omdat u gevraagd had om ja te stemmen als de agenda bleef wat hij was.

De voorzitter: Er is twijfel, de griffier heeft gelijk. Ik laat die stemming herbeginnen. En nu duidelijk op de vraag van de heer De Crem.

05.47 Pieter De Crem (CD&V): Nee.

De voorzitter: Op mijn vraag. De vraag is te weten of we al dan niet dat punt behandelen. Dat is toch de vraag.

05.48 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag een schorsing.

een nieuwe stemming over te gaan.

05.43 Benoît Drèze (cdH): De heer Hasquin vraagt met recht en reden om de geluidsband. Zelf heb ik het elektronisch stembord gefotografeerd, kwestie van zeker te zijn dat er niet gesjoemeld is.

Le président: Je demande à la Chambre de se prononcer de nouveau.

05.44 Pieter De Crem (CD&V): Procédons comme proposé par M. Hasquin, ainsi chacun saura au moins pour quoi il a voté! Je constate aussi que le "vert", la proposition du président, n'obtient pas la majorité. C'est aussi simple que cela.

Le président: Une modification de l'ordre du jour a été demandée. La Chambre s'est prononcée et, à égalité des voix, l'ordre du jour est maintenu.

05.46 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Nous avons voté 'contre' parce que nous ne voulions pas de la proposition du président, à savoir le maintien de l'ordre du jour.

05.48 Pieter De Crem (CD&V): Je demande une suspension de

séance.

De voorzitter: Als u een schorsing vraagt zal ik die natuurlijk toekennen. Maar dan zal ik de Conferentie van voorzitters direct bij elkaar roepen en we gaan toch moeten weten of dat punt al dan niet behandeld wordt.

De vergadering is geschorst.
La séance est suspendue.

*De vergadering wordt geschorst om 21.17 uur.
La séance est suspendue à 21.17 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 21.40 uur.
La séance est reprise à 21.40 heures.*

De voorzitter: De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

06 Adoption de l'agenda

06 Goedkeuring van de agenda

Collega's, wij zouden nu in consensus de dagorde van volgende week goedkeuren met de vermelding van hetzelfde punt dat op de dagorde van deze week stond, met name benoeming van een federaal ombudsman (N).

Je voudrais faire approuver l'ordre du jour de jeudi prochain en y mettant le point qui figurait déjà à l'agenda d'aujourd'hui.

Hebben we daarover een consensus?

06.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u moet vragen of de Kamer unaniem akkoord gaat om dat te doen.

Nous devrions à présent approuver par consensus l'ordre du jour de la semaine prochaine avec mention du même point qui figurait déjà à l'ordre du jour de cette semaine, à savoir la nomination d'un médiateur fédéral (N).

06.01 Pieter De Crem (CD&V): La Chambre marque-t-elle unanimement son accord à ce sujet?

De voorzitter: Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.

Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (Non) La proposition est adoptée.
Geen bezwaar? (Nee) Het voorstel is aangenomen.

Scrutin sur les naturalisations

Geheime stemming over de naturalisaties

L'ordre du jour appelle le scrutin sur les naturalisations. (1898/1-2)
Aan de orde is de geheime stemming over de naturalisaties. (1898/1-2)

Les membres sont priés de déposer la proposition de lois de naturalisation dans l'urne.
De leden worden verzocht het voorstel van naturalisatiewetten te deponeren in de stembus.

La proposition de lois de naturalisation ne peut pas être signée.
Het voorstel van naturalisatiewetten mag niet ondertekend worden.

Le membre qui n'entend pas accorder la naturalisation à un demandeur biffera le nom de l'intéressé sur la

liste qui lui a été remise.

Wanneer een lid gekant is tegen de naturalisatie van een aanvraager schrappt hij de naam van de belanghebbende op de lijst die hem werd bezorgd.

Deux secrétaires doivent procéder au dépouillement du scrutin. Je vous propose de désigner sans procéder à un tirage au sort M. Pierre Lano et Mme Greet van Gool, secrétaires, en qualité de scrutateur.

Twee secretarissen moeten tot de stemopneming overgaan. Ik stel u voor de heer Pierre Lano en mevrouw Greet van Gool, secretarissen, als stemopnemer zonder loting aan te duiden.

Heeft iedereen zijn stemdocument?

06.02 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, moet uw stem herkenbaar zijn? U krijgt een apart biljet. Dat is omwille van het geheim van de stemming. Heeft er nog iemand zo'n biljet?

De **voorzitter**: Ik zal een gewoon biljet nemen.

J'invite les secrétaires à procéder à l'appel nominal.
Ik nodig de secretarissen uit de namen af te roepen.

Il est procédé à l'appel nominal.

Er wordt overgegaan tot de naamaafroeping.

Le **président**: Madame van Gool, permettez-moi de vous interrompre un instant. Mme Marghem m'a informé du fait qu'elle a déposé dans l'urne le bulletin de M. Fournaux qui ne peut se déplacer.

J'espère que les caméras ont bien observé cela!

Nous allons clore le scrutin pour les demandes de naturalisation.

Wij gaan de geheime stemming over de naturalisatieaanvragen sluiten.

Je prie les membres qui n'ont pas encore déposé leur bulletin de le faire immédiatement.

Ik vraag de leden die zulks nog niet gedaan hebben hun stembiljet onmiddellijk in de bus te steken.

Je déclare le scrutin clos.

De geheime stemming is gesloten.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

07 Wetsvoorstel tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan (597/33)

07 Proposition de loi modifiant des dispositions du Code civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci (597/33)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)		
Ja	100	Oui
Nee	12	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (597/34)
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Le projet sera transmis au Sénat. (597/34)

Reden van onthouding?
Raison d'abstention?

07.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafspraak met de heer Versnick voor deze en de volgende stemmingen.

07.01 **Tony Van Parys** (CD&V): J'ai pairé avec M. Versnick.

07.02 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, heel mijn groep heeft tegengestemd.

07.02 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Nous avons tous voté contre.

08 Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie met bepalingen over de rol van de apotheker en het gebruik en de beschikbaarheid van euthanatica (1832/1)
08 Projet de loi complétant la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie par des dispositions concernant le rôle du pharmacien et l'utilisation et la disponibilité des substances euthanasiantes (1832/1)

De **voorzitter**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Mijnheer Versnick, de heer Van Parys had met u een stemafspraak en heeft zijn stemafspraak aangehouden.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	95	Oui
Nee	37	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1832/3)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1832/3)

Reden van onthouding?
Raison d'abstention?

08.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafspraak met collega Jiroflée.

08.01 **Carl Devlies** (CD&V): J'ai pairé avec Mme Jiroflée.

09 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (1751/1-6)

09 Amendements et articles réservés du projet de loi instaurant une indemnité compensatoire de

pertes de revenus en faveur des travailleurs indépendants victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public (1751/1-6)

09.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, dans le cadre des discussions que nous avons eues dans le courant de cet après-midi, pas mal de questions importantes ont été soulevées. En effet, je pense que tous, nous cherchons un moyen d'indemniser les indépendants, qui doivent souffrir de situations ardues dans leur commune ou leur quartier et chacun a pu soulever les insuffisances du projet qui nous est proposé aujourd'hui. Des amendements ont été déposés. Des remarques techniques ont même été apportées par M. Tant. Les amendements visent à améliorer le système, ce qui est l'objectif que chacun recherche en vue de mieux protéger ces personnes qui sont injustement frappées lors de la réalisation de travaux. Aussi aurais-je voulu proposer à la Chambre de renvoyer ce dossier en commission en vue de pouvoir le réexaminer, à la lumière des amendements déposés et de la remarque juridique soulevée tout à l'heure par le président de la commission.

De **voorzitter**: Is er daar consensus over? (Nee)

Dans ce cas, M. Wathelet demande une modification de l'ordre du jour, qui doit être soutenue par un tiers des membres de la Chambre. Je vous fais grâce de la demande écrite car il se fait tard. Cinquante membres soutiennent-ils la modification de l'ordre du jour pour renvoyer ce projet en commission? Je suis disposé à compter.

Preférez-vous que nous procédions au vote électronique? Que ceux qui sont en faveur de la modification de l'ordre du jour se lèvent!

(Plus de 50 membres se lèvent.)

La proposition est adoptée par assis et levé.

Het voorstel wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Je dois donc faire procéder à un vote nominatif en ce qui concerne la proposition de M. Wathelet.

Zij die het voorstel van de heer Wathelet steunen, stemmen ja.

Les autres votent non ou s'abstiennent.

Is het duidelijk? (Ja)

Ceux qui souhaitent le renvoi en commission du projet avec les amendements, donc ce qui a été proposé par M. Wathelet, votent oui; les autres votent non. C'est bien clair.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

09.01 Melchior Wathelet (cdH): Aangezien er tal van amendementen werden ingediend en er vanmiddag interessante discussies werden gevoerd, stel ik de Kamer voor het wetsontwerp opnieuw naar de commissie te verzenden.

De **voorzitter**: Dan stemmen we nu over de terugzending naar de commissie van de amendementen en het wetsontwerp betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein (nr. 1.751).

(Stemming/vote 4)		
Ja	75	Oui
Nee	63	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, le projet et les amendements sont renvoyés en commission.
Bijgevolg worden het wetsontwerp en de amendementen naar de commissie verzonden.

10 Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 64 en 1476 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 59/1 van het Wetboek van Zegelrechten met het oog op de vereenvoudiging van de formaliteiten voor het huwelijk en de wettelijke samenwoning (1762/3)

10 Projet de loi modifiant les articles 64 et 1476 du Code civil et l'article 59/1 du Code des droits de timbre en vue de simplifier les formalités du mariage et de la cohabitation légale (1762/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (1762/4)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Le projet sera transmis au Sénat. (1762/4)

Redenen van onthouding?

Motifs d'abstention?

10.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ondanks de verzending naar de commissie wil ik u nogmaals en goedgemeend verzoeken de Raad van State te consulteren. Ik heb ondertussen het advies van de Raad van State bekeken. Daarover zegt de Raad van State met zoveel woorden zich niet te hebben uitgesproken.

10.01 Paul Tant (CD&V): Je demande une nouvelle fois de recueillir l'avis du Conseil d'Etat sur le projet de loi instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenus en faveur des travailleurs indépendants. Le Conseil affirme ne pas encore s'être prononcé en la matière. Le renvoi en commission permet de consulter le Conseil d'Etat sans entraîner une perte de temps.

De **voorzitter:** Ik zal dat nakijken, mijnheer Tant, dat beloof ik u.

Le **président:** Je vais vérifier cela.

Geheime stemming over de naturalisaties (voortzetting)

Scrutin sur les naturalisations (continuation)

Ziehier de uitslag van de geheime stemming over de naturalisaties. (1898/2)
Voici le résultat du scrutin sur les naturalisations. (1898/2)

Aantal stemmen	113	Nombre de votants
Geldige stemmen	112	Votes valables
Volstrekte meerderheid	57	Majorité absolue

Alle naturalisaties hebben de volstrekte meerderheid bekomen. Over het voorstel van naturalisatielwetten

zal dadelijk worden gestemd.

Toutes les naturalisations ont obtenu la majorité absolue. Le vote sur la proposition de lois de naturalisation aura lieu dans un instant.

Het voorstel van de commissie voor de Naturalisaties omvat drie delen (A, B, en C) die elk verscheidene aan te nemen artikelen tellen.

La proposition de la commission de Naturalisations est divisée en trois parties (A, B, et C) comportant chacune plusieurs articles à adopter.

Voorstel van naturalisatiewetten

Proposition de lois de naturalisation

[11] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (1898/2)

[11] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (1898/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel A) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie A) aura lieu ultérieurement.

[12] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wat de naturalisatieprocedure betreft (deel B) (1898/2)

[12] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 22 décembre 1998 modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la procédure de naturalisation (partie B) (1898/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel B) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie B) aura lieu ultérieurement.

[13] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel C) (1898/2)

[13] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie C) (1898/2)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel C) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie C) aura lieu ultérieurement.

Naamstemmingen (*voortzetting*)

Votes nominatifs (*continuation*)

Wij gaan over tot de stemming over het voorstel van naturalisatiewetten waarvan wij zojuist de artikelen hebben besproken.

Nous allons procéder au vote sur la proposition de lois de naturalisation dont nous venons d'examiner les articles.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

13.01 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, op dit ietwat gevorderde uur zal ik het kort houden. Ook in het nieuwe parlementaire jaar zal het Vlaams Belang de traditie van de voorgaande jaren aanhouden en bijgevolg niet nalaten om stemverklaringen af te leggen op het moment dat die wetten hier voorliggen.

Collega's van de PS, maar ook van de andere meerderheidspartijen, en meer specifiek de VLD, de naturalisatiewetten van vandaag bevatten 1.713 dossiers, waarvan er 1.657 of 97% zijn verlopen via de procedure van de snel-Belg-wet.

Ik heb persoonlijk de moeite gedaan om 1.680 dossiers opnieuw ter hand te nemen, om wat statistische gegevens te verzamelen. Ook in dit feuilleton, collega's, is het aantal regularisatiedossiers aanzienlijk.

Van de 1.680 gecontroleerde dossiers in een tijdslijn tussen 1997 en 2005 zijn er 600 gevallen of zowat 36% waarvan de nationaliteit werd toegekend op basis van de regularisatie van de zogenaamde wet-Duquesne en waarvan de dienst Vreemdelingenzaken systematisch in al haar adviezen schrijft dat ze voorbehoud maakt bij de juiste identiteit van de betrokken persoon. Dat wil dus zeggen, collega's, dat in het voorliggende feuilleton gemiddeld meer dan 1 op 3 naturalisaties op basis van een regularisatie van een illegaal verblijf gebeurt. Als we de dossiers pakken van 2002 en 2003 komen we op nog veel schrijnender cijfers. Dan zitten we op 60% - u hoort het goed, collega's – voor de dossiers van 2002 en 2003. Het Vlaams Belang heeft er reeds bij voorgaande gelegenheden meermalen voor gewaarschuwd dat de regularisatiewet in feite moest dienen als een opstapje naar het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. De zojuist genoemde cijfers kunnen dat alleen maar bevestigen.

Ik heb ook een onderzoek gedaan naar de landen van herkomst van degenen die straks Belg worden. In de voorliggende naturalisatiedossiers zijn er welgeteld zegge en schrijve 99 landen, u hoort het goed, van oorsprong. Ik heb een top 5 gemaakt. Op de eerste plaats staat, niet verbazingwekkend waarschijnlijk, Marokko met 19%. Op de tweede plaats staat Congo met 13%. Op de derde plaats staat Servië-Montenegro met 6,3%. Op de vierde plaats staat Turkije met 6%. In deze tijden van besprekingen van toetreding lijkt het mij nogal vreemd dat die mensen de Belgische nationaliteit willen

13.01 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Les lois de naturalisation actuelles concernent 1.713 dossiers, dont 97% ont été traités par le biais de la procédure de la loi accélérant la procédure de naturalisation.

Entre 1997 et 2005, sur les 1.680 dossiers que j'ai contrôlés, la nationalité belge a été octroyée dans 36% des cas sur la base de la régularisation. L'Office des étrangers avait donc émis des réserves pour l'ensemble de ces dossiers. Plus d'une naturalisation sur trois est dès lors réalisée sur la base de la régularisation d'un séjour illégal. Pour les années 2002 et 2003, il s'agit même de 60% des dossiers. Le Vlaams Belang a déjà formulé plusieurs mises en garde contre le fait que la loi de régularisation ne devienne un 'coup de pouce' pour acquérir l'identité belge.

J'ai également examiné les pays d'origine dans les dossiers de naturalisation. Les demandes proviennent de 99 pays. Le Maroc se classe en première position avec 19%. Viennent ensuite le Congo avec 13%, la Serbie-Monténégro avec 6,3% et la Turquie avec 6%. Il me semble étonnant que les Turcs souhaitent devenir belges alors que les négociations d'adhésion se poursuivent. Le Rwanda se classe en cinquième position avec 5,2%.

opnemen.

Op de vijfde plaats staat Rwanda met 5,2% van de voorliggende naturalisaties.

Mijnheer de voorzitter, dat bont gezelschap zou ik graag eens op een grafiek laten zien. We kunnen de grafiek alleen niet elektronisch presenteren in deze tijden van hoogtechnologie. Die 99 nationaliteiten zijn natuurlijk al een aanzienlijk aantal. Zij worden straks onze nieuwe medeburgers.

Mijnheer de voorzitter, naast deze statistische informatie lijkt het mij ook belangrijk om iets over politiek te zeggen. Daarvoor zitten we hier immers per slot van rekening.

Ik moet mij dan helaas wenden tot de collega's van CD&V.

Tijdens de afgelopen jaren hebben we veel woordkracht gehoord van de Vlaamse meerderheidspartijen VLD en sp.a, vooral tijdens de verkiezingen, over de veel te lakse snel-Belg-wet. Tot op heden bleef dat echter zonder resultaat.

Mijnheer Vandeurzen, ook u haalt nu regelmatig de pers met uw pleidooi om de snel-Belg-wet af te schaffen. Als ik de adviezen van de CD&V-commissarissen in de commissie voor de Naturalisaties bekijk, stel ik echter vast dat er een hemelsbreed verschil is tussen uw woordkracht in de publieke opinie en het gebrek aan daadkracht in de commissie, om streng maar rechtvaardig dossiers te verwerpen.

Collega's van CD&V, stop dus met dat schijnheilig spelletje van meespelen met de meerderheid.

Mijnheer Vandeurzen, uw fractieleider, de heer De Crem had gelijk, toen hij hier tijdens het plenaire debat van 14 juni 2005 over het terrorisme sprak over fish and chips.

Een van de cruciale elementen in het hele terrorismedebat is juist die snel-Belg-wet en daar had u gelijk. Dus, collega's van de CD&V, voeg vandaag de daad bij het woord. Hou op met die tsjevenhouding, zet uw rug een keer recht voor twee minuten en stem zodadelijk tegen die snel-Belg-dwazerij. Wij zullen het ook doen.

[14] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (1898/2)
[14] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 13 avril 1995 modifiant la procédure de naturalisation et le Code de la nationalité belge (partie A) (1898/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	116	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

En période électorale, le VLD et le sp.a critiquent le laxisme de la procédure accélérée de naturalisation, mais ces critiques restent sans conséquences. M. Vandeurzen a également déjà plaidé à plusieurs reprises dans la presse en faveur de l'abolition de la loi. En commission toutefois, les membres du CD&V n'ont pas le courage de rejeter de manière forte et juste certains dossiers. Il doit être mis un terme à cette hypocrisie.

M. De Crem a observé à juste titre lors du débat sur le terrorisme du 14 juin 2005 que la procédure accélérée de naturalisation constitue un élément crucial dans ce débat. J'appelle le CD&V à joindre l'acte à la parole et à voter contre cette procédure accélérée de naturalisation absurde. C'est en tout cas ce que nous ferons.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel A) aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie A). Elle sera soumise à la sanction royale.

[15] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wat de naturalisatieprocedure betreft (deel B) (1898/2)

[15] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 22 décembre 1998 modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la procédure de naturalisation (partie B) (1898/2)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(stemming/vote 6)

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel B) aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie B). Elle sera soumise à la sanction royale.

[16] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (deel C) (1898/2)

[16] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 1er mars 2000 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (partie C) (1898/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	115	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel C) aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie C). Elle sera soumise à la sanction royale.

[17] Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Naturalisaties van de dossiers die in haar verslag nr. 1898/1 op bladzijden 4 tot 6 zijn opgenomen

[17] Proposition de rejet faite par la commission des Naturalisations en ce qui concerne les dossiers repris dans son rapport n° 1898/1, aux pages 4 à 6

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan.
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet.

Vous connaissez l'ordre du jour de la semaine prochaine, puisque celui-ci a été approuvé plus tôt dans la soirée.

Je vous souhaite une bonne soirée en een veilige thuiskomst.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 22.16 uur. Volgende vergadering donderdag 27 oktober 2005 om 14.15 uur.

La séance est levée à 22.16 heures. Prochaine séance le jeudi 27 octobre 2005 à 14.15 heures.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 166 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 166 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	069	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Baeke, Belhouari, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Daems, De Block, De Clercq, De Coene, De Croo, Delizée, De Meyer, Déom, De Padt, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Frédéric, Geerts, Ghenné, Giet, Harmegnies, Henry, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lenssen, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Moriau, Muls, Périaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert

Nee	069	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bacquelaine, Barzin, Bellot, Bultinck, Cahay-André, Caslo, Chastel, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, Courtois, Creyf, De Bue, De Crem, de Donne, De Groote, De Man, Denis, De Permentier, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Genot, Gerkens, Govaerts, Gustin, Hasquin, Kelchtermans, Laeremans, Lavaux, Lejeune, Libert, Maingain, Malmendier, Marghem, Michel, Monfils, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Pieters, Schoofs, Schryvers, Tant, Tastenhoye, Tilmans, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompu, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Viseur, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	100	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenné, Giet, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Henry, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Moriau, Muls, Nagy, Nollet, Périaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Wathelet, Wiaux

Nee	012	Non
-----	-----	-----

Annemans, Caslo, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Schoofs, Tastenhoye, Van den Eynde

Onthoudingen	025	Abstentions
--------------	-----	-------------

Bultinck, Claes Dirk, Cocriamont, Creyf, De Crem, De Groote, Deseyn, Devlies, D'hondt, Kelchtermans, Mortelmans, Muylle, Neel, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van den Broeck, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuj, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten

Naamstemming - Vote nominatif: 003

Ja	095	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenné, Giet, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Henry, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Moriau, Muls, Nagy, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilman, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	037	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, Creyf, De Crem, De Groote, De Man, Depoortere, Deseyn, D'haeseleer, D'hondt, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Mortelmans, Muylle, Neel, Pieters, Schoofs, Schryvers, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuj, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten

Onthoudingen	006	Abstentions
--------------	-----	-------------

Devlies, Drèze, Lavaux, Milquet, Wathélet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 004

Ja	075	Oui
----	-----	-----

Arens, Baeke, Belhouari, Bex, Bonte, Boukourna, Burgeon, Casaer, Cavdarli, Chabot, Claes Dirk, Claes Hilde, Creyf, De Clercq, De Coene, De Crem, De Groote, Delizée, De Meyer, Déom, Deseyn, Detiège, Devlies, D'hondt, Dieu, Douifi, Drèze, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenné, Giet, Harmegnies, Henry, Kelchtermans, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lavaux, Maene, Massin, Mathot, Mayeur, Milquet, Moriau, Muls, Muylle, Nagy, Nollet, Périaux, Peeters, Perpète, Pieters, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Tant, T'Sijen, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Wathélet, Wiaux

Nee	063	Non
-----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Barzin, Bellot, Borginon, Bultinck, Cahay-André, Caslo, Chastel, Chevalier, Cocriamont, Colen, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Croo, De Man, Denis, De Padt, De Permentier, Depoortere, D'haeseleer, Dierickx, Ducarme Denis, Fournaux, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Meeus, Michel, Monfils, Mortelmans, Neel, Pinxten, Schoofs, Taelman, Tastenhoye, Tilmans, Tommelein, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche, Vautmans, Versnick

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 005

Ja	121	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Dirk, Claes Hilde, Cocriamont, Cortois, Courtois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, De Groote, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Deseyn, Detiège, Devlies, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenné, Giet, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Henry, Hove, Kelchtermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Moriau, Muls, Muylle, Nagy, Nollet, Périaux, Peeters, Perpète, Pieters, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Vautmans, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Wathélet, Wiaux

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	017	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Neel, Schoofs, Tastenhoye, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 006

Ja	116	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontrodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Dirk, Claes Hilde, Cortois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, De Groote, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Pad, Deseyn, Detiège, Devlies, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenne, Giet, Gustin, Harmegnies, Henry, Hove, Kelchtermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Moriau, Muls, Muylle, Nagy, Nollet, Périaux, Peeters, Perpète, Pieters, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompu, Vautmans, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Wathélet, Wiaux

Nee	017	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Neel, Schoofs, Tastenhoye, Van den Eynde, Van Themsche

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 007

Ja	115	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontrodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Dirk, Claes Hilde, Cortois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, De Groote, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Pad, Deseyn, Detiège, Devlies, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenne, Giet, Gustin, Harmegnies, Henry, Hove, Kelchtermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Moriau, Muls, Muylle, Nagy, Nollet, Périaux, Peeters, Perpète, Pieters, Pinxten,

Roppe, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuj, Vautmans, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Wathélet, Wiaux

Nee	017	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Neel, Schoofs, Tastenhoye, Van den Eynde, Van Themsche

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 008

Ja	131	Oui
----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Dirk, Claes Hilde, Cocriamont, Colen, Cortois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, De Groote, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, Depoortere, Deseyn, Detiège, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douffi, Drèze, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Ghenne, Giet, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Harmegnies, Henry, Hove, Kelchtermans, Laeremans, Lahaye-Batteau, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Moriau, Mortelmans, Muls, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pieters, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schoofs, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tastenhoye, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van den Eynde, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuj, Van Themsche, Vautmans, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Wathélet, Wiaux

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------